1885 TIZENKILENCZEDIK ÉVFOLYAM — 200. SZÁM. — BUDAPEST, CSÜTÖRTÖK, JULIUS 23.

EGYETÉRTÉS

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI UTCZA 6. SZ.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva:
Egy egész évre . . 20 frt | Egy negyedévre . . 5 frt
Egy fél évre . . . 10 frt | Egy hóra . . 1 frt 80 kr
Külföldre: 3 hóra Németországba 8 frt 30 kr. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia és Szerbiába valamint amaz országokba, melyek a posta szerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám ára helyben 6 kr., vidéken 7 kr.

KIADÓ-HIVATAL:
BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI UTCZA 6. SZ.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
Hirdetéseket felvesz a külföldön:
Bécsben: Főügynökségünk: Stern Moritz hirdetési irodája, I. Wollzeile Nr. 22.
Oppelik A., I. Stubenbastei Nr. 2.
Mosse Rudolf, I. Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Vogler, I. Wallfischgasse 10.
Daube G. L. és Társa, I. Wollzeile Nr. 12.
Dukes Miksa, I. Riemergasse Nr. 12.
Schalek Henrik, I. Wollzeile Nr. 14.
Herndl Alajos, I. Wollzeile Nr. 25.
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és Társa.
Párisban: R. Mosse, 40, r. Notre-Dame-d.-Vict. Agence Havas (place de la Bourse).

A drezdai botrány.

Nehéz dolog ahhoz szólani, a mit a németek Drezdában a magyar tornászokkal elkövettek.

Hogy a németek megsértették a vendégjogot; hogy otrombán, miveletlenül bántak azokkal, kiket vendégek gyanánt maguk hivtak meg: a fölött nincs semmi kétség. Hogy e bánásmód még azért is minősithetlen, mert ott a magyarok elenyésző kisebbséget képeztek, tehát közvetlenül elégtételt maguknak nem is szerezhettek: ez is egészen világos. S hogy a németek, mikor a sör mámorából kiocsudtak, maguk is megbánták brutális föllépésüket s azt jóvá tenni igyekeztek, kitünik abból, hogy a német tornász-szövetségnek s a drezdai tornász-ünnepélynek elnöksége sietett bocsánatot kérni s a megsértett magyar tornászoknak elégtételt adni.

Ezzel az ügy természetesen lehető elintézést nyert, mint nyilvános ügy. Hogy a magán emberek magán sértései és sértődései miként egyenlittetnek ki, ez már nem tartozik se a magyar, se a német nemzetre. Mert hogy a magyar kormány s a közös kormány ezért se diplomácziai, se katonai hadjáratot nem indit: az is tisztán áll előttünk.

Vajjon helyesen és tapintatosan viselték-e magukat a mi tornászaink: ez a kérdés ránk tartozik. S valóban ki kell mondanunk, hogy az a tényük, hogy koszoruval akarták megtisztelni a németeket, hogy a koszorura magyar nemzeti szalagot tettek s hogy felköszöntőjükben konstatálták magyar voltukat, a világ egyetlen mivelt népe által se lett volna kihivásnak vagy tapintatlanságnak tekinthető. Hogy a német schulverájnosok mégis annak tekintették: ez az ő szégyenük s nem egyébről, mint ostoba dühről és tehetetlen fészkelődésről tesz tanuságot.

Azonban a magyar tornászok mégis nagyot hibáztak. Hibáztak abban, hogy elmentek Drezdába, mikor ott nekik semmi dolguk. És hibáztak abban, hogy ott nem hagyták az egész gyülekezetet abban a pillanatban, a mikor ott schulferájnos hangok emelkedtek Magyarország ellen.

S hiába istenkedik Hegedüs Sándor, mint a magyar torna-egylet elnöke, hogy ő és társai igy meg ugy meghivattak a drezdai tornaünnepélyre, tehát jogosulva valának ott megjelenni.

Ez egyszerüen nem igy áll.

Nekik mindenekelőtt tájékozódást kellett volna szerezni az iránt, hogy vajjon a franczia, angol, olasz tornászok is meghivattak-e? Mert mi magyarokul a németekkel csak oly viszonyban állunk, mint a francziák, angolok és olaszok.

Másodszor Hegedüs Sándornak és társainak tudniok kellett volna, hogy a magyarokhoz egyedül azért intéztetett meghivás, mert a nagy német álmodozók Magyarországot még mindig Ausztria valamiféle függelékének szeretik tekinteni, s azért ugy gondolkodtak, hogy ha már az osztrák tornászokat meghivják: tehát egyuttal és annálfogva meg kell hivniok a magyar tornászokat is. Ebben a felfogásban van a sértés Magyarország ellen s ezért nem lett volna szabad a meghivást elfogadni se testületileg, se egyénenként.

Vannak magasabb szempontok, mint a pajtáskodás és lakomázás. S nem minden nemzet oly naiv, mint a magyar, a ki az idegent, akár ellenség, akár jóbarát, egyaránt vendégeli meg, s még a muszka katonák iránt is udvarias volt, a kik 1877-ben Magyarországon át vonultak a törökök ellen.

Az ok nélküli és megalázó pajtáskodást Radoczáék s a budapesti lövészek kezdték meg, mikor az osztrák tartományi lövészek közé sereghajtónak felkullogtak Bécsbe. Mi keresetük volt Bécsben? Semmi. Az, a mi a tornászoknak most Drezdában.

Ime a következés. Ha észrevétlenül bevegyülnek a tömegbe, mint osztrák vagy németek: akkor nem bántják őket, de hát akkor mint magyarok, mért futkároznak az idegenhez? Ha pedig magyar voltukat önérzettel tartják fenn, a mi kötelességük: akkor meg inzultálják, sértegetik őket.

A jó leczke most meg van: okulhatunk belőle. S különösen okulhatnak Radoczáék és Hegedüs Sándorék.

Nem áll jogukban, de szükség sincs rá, hogy ők, mint lövészek és tornászok, a magyar nemzet tekintélyét hurczolják magukkal Bécsbe és Drezdába. Mert ha azon azután csorba esik, ők nem tudják azt kiköszörülni. Se ők, se a magyar kormány.

Tanulják meg és ne felejtsék el azt a bölcs tanácsot, melyet Vörösmartynál a vén Toldy adott az erőtlen ifjaknak, kik a nemzet czimerét porba ejtették:

«Máskor pedig e szent jelnek
Ha erőtök nem felel meg:
Békét hagyjatok!»

Hogy a drezdai botrányt a schulferájnosok csinálták: az nem tesz különbséget.

A német nemzetnek jogában áll a maga kebelében schulferájnokat alakitani, ezeket felpuskaporozni s ezekkel Magyarország ellen is áskálódni. Nekünk pedig jogunkban áll és egyuttal kötelességünkben is a schulferájnosokat magunktól ebrudon kidobni.

De hogy ők a nemzetiségeket izgassák ellenünk, Budapest magyarosodása ellen káromkodjanak s az erdélyi szászokkal egy követ fujjanak: mi pedig a kultuszminiszter által könyörgő instancziát irassunk a szász papokhoz s üdvözlő küldöttségeket meneszszünk Bécsbe és Drezdába: ez csakugyan képtelen és botrányos meghunyászkodás.

A drezdai dolgok épen alkalmasak arra, hogy szemünk kinyiljék valahára.

A mezőrendőrségi törvényjavaslat.

Pár hét előtt szóltunk a *zalavármegyei* gazdasági egyesület keszthelyi gyülésének alkalmából a *mezőrendőrségi* törvényjavaslatról s ugyanakkor felhivtuk az ország gazdasági egyesületeit, hogy e kérdést tanulmányozzák s észrevételeiket a *földmivelés, ipar és kereskedelmi* miniszteriumhoz küldjék be. Egyuttal figyelmeztettük a kormányt, hogy a bürokratikus szokástól eltérve, a törvényjavaslat kidolgozását a gazdasági egyesületek gyakorlati tapasztalatainak alapjára fektesse. Mint elismeréssel konstatáljuk, észrevételeink a kormány részéről is kellő figyelemben részesültek. A törvényjavaslat anyaga már a kormány kebelében, a mennyire lehetett, összegyüjtetett s most már a kodifikálásra került a sor. Ezt megelőzőleg a kormány felhivást intéz a gazdasági egyesületekhez, hogy ezek a javaslat főbb elveire vonatkozólag a velük közlött kérdő iveken észrevételeiket terjeszszék fel. Ez a helyes eljárás. Reméljük, hogy a gazdasági egyesületek ez ügynek a kellő figyelmet szentelik, annyival inkább, mert a javaslatban a *mezei munkás-kérdés* is nem egy irányban esetleg szabályoztatni fog.

Az oldó kardvágás.

Az afghán határkérdésnek ugy látszik az a valódi jellege, hogy — nincsen határa. Közbelépnek-e az oroszok valami katonai csinynyel, mint azt néhány nappal előbb a börzék rettentő ijedelmére jelezték, azt az ottani összeköttetések hiányos természeténél fogva ugyis csak hetekkel, a támadás megtörténte után tudjuk meg Európában. A minő hosszadalmassá és bonyodalmassá vált már a kérdés, nagyon valószinü, hogy végül még is a megoldásnak ezt az erélyes módját fogják megkisérleni. Komarov tábornok babérai nagyon csábitó hatással lehetnek az orosz csapatparancsnokokra, hogy a maguk módján korrigálják a diplomaták munkáját.

Gyémántokkal kirakott vezéri kard, minőt az orosz czár küldött ajándékba vállalkozó tábornokának, ez kétségtelenül a legjobb eszköznek tünhetik is fel arra, hogy vele az orosz hóditások határát kimérjék. Igy hát csak várjuk az időpontot, mikor a mindent megoldó tábornoki kard fog ujra a mérlegbe esni. Addig pedig a diplomaták nagy buzgalommal tárgyalhatják a világrengető kérdést, vajjon az a nevezetes Zulfikár-szoros, melyet most Afghanisztánnak határául készülnek kijelölni, csak épen a hegytorkolatot jelenti-e vagy az előtte fekvő legelőt is magába foglalja. Az oroszok a szorost mindenáron kissé szükiteni, az angolok kissé tágitani szeretnék, s mindkét félnek leghiresebb geografusai megőszülnek a szörnyü munkában.

Salisbury kormánya az afghán-kérdésben csakugyan olyan örökséget nyert, melylyel a szó szoros értelmében alig tud mit kezdeni. Ugy látszott, ezt a kérdést Gladstone kormánya gyengeségével és engedékenységével valami befejezéshez is juttatta és Salisburynak kész helyzettel, elvállalt kötelezettségekkel kell számolnia. De Gladstone kormányának épen az volt igazi jellege, hogy semmitsem engedett befejezéshez jutni. Ha engedékeny volt ott, hol nem kellett annak lennie, makacs is tudott lenni, hol az nem volt helyén. Miután minden engedményt megtett a leglényegesebb pontokban, mindig talált valami jelentéktelen részletet, mely miatt hosszu, kiegyenlithetlen vitát támasztott. Igy maradt meg az afghanisztáni kérdésből a zulfikari szorost kiegészitő legelő is. Száraz földén a diplomaták már hetek óta szedik az avar füvet.

Miután a legfőbb kérdések nagyjában el vannak intézve, az angol kormány nincs abban a helyzetben, hogy uj politikát, önálló irányt kezdhessen, eredeti eszméit érvényesithesse. De viszont nehéz dolog, hogy Salisbury oly pontban engedjen az oroszoknak, a melyben Gladstone nem engedett volt. A zulfikári legelő kérdése igen nevetséges kérdés lehet, de ha az engedékeny whigek nem tudtak rajta tulesni, mikép dobják el az erélyes toryk az egyetlen megmaradt alkalmat, hogy Anglia akaratának tekintélyét föntartsák. Mindezt nagyon sulyosbitja még a kormánynak parlamentáris helyzete, hogy egy ellenzéki többségnek lesben álló rosszakaratával kell számolnia. Ha a zulfikári legelőt átengedi az oroszoknak, ez persze pompás alkalom volna Gladstone urnak, hogy saját erélyének jobb hirét visszaállitsa és az «erélyes» konzervativekre a gyávaság bélyegét rásüsse. Ha nem enged, ugy tünhetnék föl, mintha egy nagyjában elintézett vitakérdést semmi ürügyekből ujra felbolygatni törekednék. Igy a kérdés mindinkább feloldhatlan gombolyaggá válik, mely várja az orosz tábornokok átszelő kardvágását.

VIDÉK.

* **Az erdélyrészi magyar közmüvelődési egyesületnek** a budapesti t. egyetem jogi karának tanárai 300 frtot adományoztak.

* **A szerb nyelvü ellenzéki** sajtó meg nem szünik *Angyelics* szerb patriarkhát a legkiméletlenebbül támadni, kivált a legutóbbi szerb konferenczia óta, mely Angyelics elnöklete alatt Budapesten tartatott meg. A «*Zásztava*» szószegőnek, esküszegőnek, a nép nyakára erőszakkal tolt patriarkhának nevezi Angyelicset, kit azonban a nép nem ismer el egyházfőnek, mert hitehagyottnak s eretneknek nézi őt, ki a szerb népet az «*unio*»-ra akarja rávinni. A nép őt még nem választván, hanem *világi* hatalom segélyével kapaszkodván fel a legfőbb egyházi méltóságra, a *kánonok* értelmében nem tekinthető gör. kel. vallásunak sem, hanem csakis *apostatának*, kinek nem lehet többé létjoga a szerbek között, tehát őt nem tekintheti senki a szerbeknél patriarkhának, Legjobb lesz reá nézve, ha bünét vagy a Jordán vizében mossa le, vagy elmegy — *Rómába* meghalni!

* **Modor város** képviselőtestületének klubja e hó 19-én tartott ülésében Pachman Flóris elnök bejelentette, hogy az üresedésben lévő polgármesteri állásra *Borutta* Pált, Esterházy István főispán titkárát sikerült megnyernie. Az értekezlet tudomásul vette a jelentést, csak néhány szláv érzelmü tag fejezte ki abbeli óhajtását, hogy a megválasztandó polgármester a tót nyelvet is tökéletesen birja. Borutta Pált alkalmasint egyhangulag választják meg.

* **Alsófehérmegye** uj főispánját, *Kemény* Kálmán bárót e hó 17-én nagy ünnepiességgel fogadták Gyulafehérvárott. A főispán a Szózat hangjai mellett tartá bevonulását a fellobogózott utczákon keresztül. A *Hungaria* szálló nagytermében a gy.-fehérvári notabilitások zöme, s huszonnégy fehér ruhába öltözött leányka várta s beléptekor zajos éljenzéssel fogadták. Délután Lönhart Ferencz erdélyi püspöknél fényes banket volt. Az ünnep fénypontját az esti fáklyásmenet képezte.

* **Nagybecskerek,** jul. 22. (O. É.) Torontálmegye közönsége ma tartott rendkivüli közgyülésén nagy örömének adott kifejezést Hertelendy főispánnak a főrendiház tagjává történt kineveztetése felett. *Talián* Géza alispán inditványára a közgyülés örömét jegyzőkönyvileg fejezte ki s a főispánt, ki jelenleg fürdőn időzik, táviratilag üdvözölte. Ezután a megyeház épitése körül fölmerült vitás ügyek elintéztettek, s az épités az eredeti tervek szerint foganatosittatni rendeltetett. A megyében levő idegen hangzásu községnevek megmagyarositása ügyében kiküldött bizottság délután *Talián* alispán elnöklete alatt ülést tartott. Eme helységnevek történeti nyomainak tudományos kideritésével dr. *Szentkláray* bizatott meg, ki a nagy tanulmányt igénylő munkára dij nélkül vállalkozott, s annak befejezését még ez évre igérte.

KÜLFÖLD.

— jul. 22.

Az *angol-orosz tárgyalásokról* a legujabb hir csupán az, hogy — az angol kormányelnökkel összeköttetésben álló *Morning Post* értesülése szerint — az utóbbi napokban szakadatlan távirati érintkezés folyt *Salisbury* kormányelnök és *Thornton* pétervári angol nagykövet, valamint *Giers* és *Staal* londoni orosz nagykövet közt. Az idézett lap hozzáteszi, hogy az *orosz kormány* a vitás kérdést illetőleg uj javaslatokat terjesztett elő. Az oroszpárti *Pall Mall Gazette* Lessaar orosz határbiztossal folytatott beszélgetés alapján azt állitja, hogy Oroszországnak *Herát* ellen semmi szándéka sincs s Lessaar minden ilyen eszmét erélyesen visszautasit. A *Katkov*-féle moszkvai ujság legujabb vezérczikkében azt fejtegeti, hogy Oroszországnak *állandó határra* van szüksége, a mely termékeny mezőséggel és kényelmes védelmi bázissal függ össze: elhamarkodott szerződések semmit sem érnek. Ugyan-e lapnak egy mult hóról kelt *taskendi* levelében a következők olvashatók:

«A háborut itt visszavonhatatlanul elhatározottnak tekintették. Sőt azt is tudták, hogy miféle csapatok fogják a turkesztáni segédhadat képezni. A Taskendből elrendelt zászlóaljak helyébe Vjernojéből kellett másoknak jönni. Ezek nagy sietséggel indultak is el és a zászlóaljak egyike holnap ide is érkezik, utána pedig egy kozák ezred. Sok idevaló kereskedő küldött élelmi szállitmányokat a csapatok várható utjára s a tisztek is készületeket tettek a hadjáratra, butoraik eladásával, lovak vásárlásával, stb. Bár a várt parancs nem érkezett meg, a tas-

Csehek a Balatonon.

Balaton-Füred.

A füredi part mellett fehérlik a mi édes vizü tengerünk hajóraja csöndben, mozdulatlanul. Szárnyszegett sirályoknak gondolhatná az ember, amint petyhüdt vitorlákkal sütkéreznek napköltétől napnyugtáig. Szélcsönd van; az álmatag, kékes szürke viztömeg még fodrot vetni is röstelli, oda fönn pedig a másik végtelen kékségen sasszem se talál olyan bizonyos fehér foltokat, mik a «hangulatos» tájképekről soha nem hiányoznak. Nem lesz vihar a Balatonon: ezt meg lehet jósolni minden tengerészeti tapasztalat nélkül is. De minek is volna, mikor nincs a ki igazán félne tőle, a ki igazán bámészkodnék rajta. A derék csehek egytől-egyig elrobogtak a vasuttal Budapest felé, vivén magokkal egy kis balatoni hullámringás emlékeit a kavargó gyomorban, egy néhány somogyparti «kecske körmöt» a zsebben, tömérdek port a jó és rossz szabásu nadrágokon, tisztes katzenjammert a füredi karczostól és mindezek fölébe végtelen bámulatot a mi hazafiságunk iránt mely európai generü fürdőnek tartja Balaton-Füredet.

Az ő véleményük e tekintetben valószinüleg ellentétes viszonyban áll a mienkkel, de azért Balaton-Füred és az az egy nap, a melyet itt töltöttek a magyar holttenger partján, egyik feledhetetlen emléke magyarországi kirándulásuknak. Budapesten láttak egy nagy várost és egy sikerült kiállitást, de igazi magyar specziálitás nem került elibök. Itt kijutott mindenből s az apró kellemetlenségeket megédesitette az a hamisitatlan, meleg vendégszeretet, mely — valljuk meg őszintén — fölötte áll minden hivatalos szinü «zajos» fogadtatásnak. A keményitett ing mindig feszélyes az ölelkezésben, s fentart magának egy kis távolságot ember és ember között. Vidéken ezt nem ismerik; a szivesen látott vendégért még az is kirug a hámból, aki máskor vizet prédikál. Ilyet ugyan lámpával kell keresni a Balaton vidékén, a hol a korcsmai bor nem jó, de a viz határozottan rossz.

Meggyőződtek erről a csehek is, kik valóságos conquistadori utra indultak a Balaton mellé, melyről annyit már régen hallottak és láttak a földabroszokon, hogy az egy nagy tó.

Háromszáz hatvanheten vállalkoztak erre a kirándulásra, melyet a Balaton-egyesület tervezett és rendezett. Azaz, hogy csak akart rendezni, mert a mult idővel járó bevégzettség csütörtököt mondott, mindjárt az első helyen, a hol a Balaton-egylet birodalma kezdődik: Siófokon. Mikor a hosszu különvonat neki görbült Siófok felé és egy helyen megszakadt a szárazföld s előcsillámolt a távol messziségből a Balaton: cseheink ökölre keltek egymással, hogy a coupék ablakát elfoglalhassák. Végtelenül megtetszett nekik ez a csöndes, nagy viztömeg, melynek «gris bleuj»-ét nem zavarja itt egyetlen vitorla, hanem simán terül el a tulparti hegyek lábáig. Türelmetlenkedve siettek Siófok országutján, mely végtől-végig poros, be a nagy vendéglő kerti udvarára, hogy hazai sör és pörkölt mellett várják a gőzös indulását. Siófok feslő bimbai, kiváncsi szemekkel nézték a vendégeket.

Érdekes csapat volt. Egész gyüjteménye a különböző formáju kalapoknak és különböző szabásu ruháknak, ami félreismerhetetlen bizonyitéka a társadalmi osztályok különbségének. De valamennyi kalap alól vidám arcz tekintett a sörös kancsók fenekére s valamennyi száj — a rózsás ajkuak is — lelkesülten kiáltott hangos nazdart és utánozhatatlan éljent, mikor Siófok barna bőrü legényei rázendittették a Rákóczit. Egyszerre pezsdülés fogott el mindenkit. A termetes cseh anyák személyesen szaladtak ujabb és ujabb sörös poharakért, miket az ifju és csinos cseh leánykák illő szemérmetességgel emeltek ajkukhoz. Az apák és bátyák ez alatt gondosan «gyantáztak» s alig öt percz mulva, mikor a hosszu faasztalokon itt-ott egész üvegüteg képződött, rágyujtottak egyik közkedveltségü honi nótájukra. A szemek ragyogni kezdtek, a nyelv pörgébb, a mozdulatok gyorsabbak a rendesnél: ilyen hangulatban indult meg a csapat a rév felé. Elől bandukolt a banda és huzta a ropogóst szünetlenül. Előbb a bort és sört, most csupán port nyelt a társaság, mig el nem érte a Sio partját, a hol összeolvad a Balatonnal.

A Kisfaludy, a régi idők ez a jámbor, tisztes alakja erősen dohogott már a molo mellett. A csehek lába az első pillanatra meggyökerezett. «Hogyan» — szóltak magukban a világlátottabbak — «ez a kivénhedett vén bárka fog bennünket erre a nagy vizre kiszállitani? Hiszen elmerül, mielőtt megindult volna.» — A Kisfaludy válasz gyanánt udvariatlanul okádni kezdé a füstöt tömzsi kéményéből, a matróz népség pedig kilökte a hidat, mondván: tessék beszállani.

Tehát mentség nem volt. — Legalább ülőhelyem legyen — gondolta egyik is, másik is, cseh vendég meg magyar kiránduló és tolakodni kezdett olyan jobb czélra érdemes buzgósággal, hogy alig öt percz mulva a kapitány ijedten jelentette ki: «Uraim a hajó itt reked, ha még reá száll valaki. Tessék a többieknek végig menni a töltésen, majd onnan csónakkal felszedjük őket.» Ugy is lőn. A Kisfaludy óvatosan megindult, átzökkent a Sióból a Balatonba és a töltés végétől ugy 50 meternyire kivetette horgonynak csufolt fogpiszkálóját a fenék iszapjába. Megkezdődött a beszállitás. Egy-egy csónak négy embert hozott egyszerre, a többi ezalatt ott a töltésen irigy szemekkel nézte a Balatonban fürdőző siófokiakat. Féltizenegytől csaknem tizenkettőig tartott, mig bevettek a hajóra ötven-hatvan személyt. A nap czélba vette a Kisfaludy fedélzetét és afrikai hőség kezdé perzselni az arczokat. Az izzadtság csöppek nem egyenként, de hulló zápor módjára gördültek jobbra és balra. Lehetetlen volt kiállani. Először egy majd kettő, utóbb egész tuczat hang sürgette az elindulást. A kapitány zavarban volt. Mit tegyen? Itt hagyja-e a töltésen levő közel 80—100 főből álló társaságot, vagy kitegye az elolvadás veszélyének a már hajón levőket? Az utóbbi nagyobb bajnak tetszett, s megszülemlett a bölcs, de nem épen gyors elhatározás.

A hajó menni fog, s majd visszatér az itt maradottakért.

Az «itt maradottak» kétségbeesetten mérték a távolt, mely köztük és a hajó közt elterült, s talán oda is usznak valamennyien, ha a Kisfaludy kerekei mozgásba nem jönnek s a hajó lassan, de méltóságosan el nem tünik a szem elől. Vissza ismét a korcsmába, várni az egyetlen járművet, mely eljuttatja az embert az igéret földjére.

A Kisfaludy várakozás ellenére minden baj nélkül kötött ki Balaton-Füednél. Cseheink már kiizzadták magukat és éhesek voltak. Csak a lelkesedés maradt bennök változatlan s mikor *Fenyvessy* Ferencz a Balaton-egylet kirándulási szakosztályának elnöke a hajóhidról lelkesen üdvözölte őket, perczekig tartó nazdart röpitettek a parton egybegyült fürdővendégek felé. Ezek sorfala közt vonultak valamennyien az uszodába. A Balaton lágy meleg hullámait pár percz mulva másfélszáz cseh kar hasitotta s a fürdőház előtti terület, mint zöld mező a boglyákkal, volt behintve szalmakalapos fejekkel. Hullámzásnak még nyoma sem mutatkozott s a fürdőzők közül nehányan messze beusztak a Balatonba. Csupa tréfa, pajzánság volt minden ember. A mi rendes körülmények közt Balaton-Füreden shoking számba jönne, most csak közderültséget keltett. Óraszámra maradtak volna vizben a csehek, ha korgó gyomruk nem figyelmezteti a dél elmultára s a programmba fölvett társas ebédre.

A magyarországi társas-ebédeket sehol a világon föl lelni nem lehet. Budapesten vagy Gyopárháton, Marschall főztei vagy gulyás és turós-csusza mellett, Veuve Cliquot vagy kerti karczos üritgetése közt egyforma a végeredmény: általános lelkesülés, koczintások és pohárköszöntők végnélküli sora. Balaton-Füred a honi jó tulajdonságok e terén kiváló helyet foglal. Multja van még a nemzet bárójának idejéből, jövőjéről gondoskodik a Balaton-egylet, melynek minden tagja ivásban és tósztozásban gyakorlott férfiu. A csehek jó anyagból vannak teremtve. Nem olyan, mint a német, mely tud mulatni, de hiányzik belőle a tüz, a lelkesülés, hanem szakasztott mása a magyarnak. Balaton-Füred nagyvendéglőjének falai rég nem viszhangoztak olyan zajos, oly kitörő tetszésnyilvánitásoktól, mint tegnap délben a társasebéd alatt. A hölgyek együtt tartottak a férfiakkal. Sorban koczintgatták össze poharaikat a szónokokkal, kik felváltva harsogtatták el egymás nyelvén a pár percz alatt betanult beszédeket, sőt akadt közöttük egy szép szőke leányka, ki remegés nélkül mondott felköszöntőt az egyleti szakosztály elnökére. Azt a viharost éljent leirni nem lehet, mely e felköszöntő után kitört. Rá nyomban már vállára szedte az ifjuság a következő tósztozót. Vrabeket, Jókai regényeinek cseh forditóját és körülhordozta a teremben. A derék férfiu kijelentette, hogy egy tengeri ut hatása elenyésző az ilyen légbeli sétánál, mely lehet nagy megtiszteltetés, de nem épen kellemes élvezet.

A programm, ez a különös találmánya a XIX-ik századnak, kirándulást irt elé, közvetlen az ebéd utánra. A programmok tudvalevőleg nem birnak egészen a szentirás hitelességével, s nem egészen szokatlan a jelenet, mikor egy kokárdás rendező, vagy szépen fésült hangversenyző előlép és fátyolozott hangon jelenti a programm megváltozását, ennek vagy amannak a véletlenségnek miatta. Bárha igy történt volna Füreden is. A társaság az ebédlőből kávéházba vonult s várta, hogy mikor kell indulnia. Az idő mult, jel nem adódott. Csak a kirándulás két főrendezőjének: Fenyvessy Ferencznek és Sziklay Jánosnak a fel s alá futkározásából volt sejthető, hogy baj van. A baj mindössze csak az volt, hogy a Kisfaludy nem érkezett meg kellő időre. Épen két óra mulva tette partra azokat a szerencsétleneket, kik Siófokon rekedtek. Igy hát elmaradt a badacsonyi kirándulás is, valószinüleg nagy elkeseredésére az odavaló korcsmárosnak, ki a szalámik és sonkák egész tömegét szerezte be erre az alkalomra.

A badacsonyi helyett azonban lett más kirándulás: a közeli, szemközt fekvő Tihanyba. Délután 6 óra tájban ért a meredek hegy aljába a Kisfaludy. A Balaton nyugtalankodott. A magasból hüvös szél rohant alá s felkorbácsolta hullámait. — Eleinte csak fodros habok nyargaltak végig a vizszinen, majd egyre nagyobb és nagyobb hullámok. Épen ekkor kezdődött a partraszállás otromba csónakokon. A hullámok jobbra-balra dobálták a könnyü járműveket s a kiszálló csehek ijedve kapaszkodtak egymásba. Mázsás kőtől megkönnyebbülve ugráltak ki a partra, hol egész csapat gyermek várta őket kecskekörmökkel és csigákkal. A velenczei lazaronik tolakodása semmi e gyerekekéhez képest. Egyszerre három négy kinálja ködarabkáit, s mert tudja, hogy koldulást végez, szemtelenné válik. El nem lehet kergetni, csak ha pénzt kapott. A háttérben állnak az anyák és a keresményt rögtön zsebrevágják. Magok szégyenlik a koldulást, rátanitják tehát gyermekeiket; olyan rossz szokás, mely sehol az országban nem dívik ennyire, a faluvégeket nem számitva, hol sátoros czigányok tanyásznak. A csehek is meg voltak lepetve az ostromtól s összevásároltak annyi macskakarmot, hogy akár kiköveztethetik belőle fél Prágát. A hegyoldalon, mely most is abban az őseredeti állapotban van, mint volt századok előtt, rendes ut nélkül, azokon a csapásokon, miket az esővíz csinál magának, felmászva, valószinüleg eszébe jutott gondolkozni a vendégeknek a fölött: vajjon a hanyagság nagyobb-e, hogy egy ilyen látogatott helyen évtizedek alatt nem készül egy rendes ut, vagy azok botorsága, kik e vidékre jönnek pénzt költeni? Feleletet még a hires viszhang sem adott. Elrontotta a szél, magyarázták a falu ifjai s ajánlkoztak vezetőnek a Garai kunyhóhoz, a hol van enni s inni való,

Ide gyült az egész társaság s az a jelenet, mely később itt lefolyt, festő ecsetjére méltó. Nyoma is lesz nemsokára az Ország-Világban, melynek derék rajzolója, Linek Lajos rögtön vázlatot készitett. A kunyhó-korcsma kivül-belől megtelt s az elfáradt kirándulók az x lábu asztalok mellett igazi élvezettel estek neki a hideg fogasoknak, liba-pecsenyének, vajas kenyereknek, süteményeknek, miket garmadával hordtak széjjel. A czigány huzta s a kunyhó környékén a falubeli népség összegyülve, bámész szemekkel nézte az egyre hangosabban mulató idegeneket. A nap már rég lebukott Tihany mögött s az est sötét leplét ráteritette a kunyhóra, a közeli csalitra s a Balatonra, mely a mélységből mint egy elhomályosodott tükörlap világlott fölfelé. Szél nem futt, a hőség eloszlott s a tiszta levegőbe balzsamos, üditő illatot lehelt az a kis erdő, mely a kunyhót körülveszi.

A társaság jókedve egyre magasabb fokra hágott. Toaszt toasztot ért. A falubeliek egész közel jöttek s a csehek egyike beszédet tartott hozzájuk. Tolmács rögtön akadt s a parasztok éljenei összevegyültek a nazdar kiáltásokkal. Valakinek eszébe jutott, hogy csárdást kell tánczolni. Nosza! félre egykét asztalt s van szabad hely. A banda padra állt, a parasztok félkört képeztek s a budapesti sajtó képviselői, meg néhány füredi fiatal ember derékon csipték a falubeli lányokat s rakták a ropogost, hogy csak ugy porzott. A zene, a bor s a táncz felvillanyozták a cseheket. Szorongva kapaszkodtak egymásra, hogy lássák a tánczolókat, kik fáradhatlanul kiáltozták a hogyvoltat. Egyszer csak két cseh leány, az egyik a déli toasztozó, előugrott s járni kezdte amugy czifrán, magyaron. Harsogó éljen támadt s a czigány huzta vonótörésig. Kézről kézre vették a cseh leányokat, kik kipirult arczczal, lihegő kebellel mutattak példát a falusiaknak. A bor fogyott ez alatt. Kaptak a legények is, meg a menyecskék is s ezután ők áltak ki s járták délczegen, tüzzel és kecsesen. Mindenki tánczolni akart. Kart karba öltve mozgatták lábaikat az öregek is, mialatt a fiatalság már rogyásig volt. A falusi lányok boldogoknak érezték magokat, hogy pesti urakkal tánczolhattak s kivánták is «kedves egészségökre a tánczot.» Valaki egy nótát kezdett dalolni, a falubeliek utánna s eldalolták össze kedvencz nótáikat egymásután. A csehek nem tudták már, hogy mit csináljanak elragadtatásukban. Összeölelkeztek sorban.

Kilencz óra elmult, mikor nagy nehezen ismét fölszedte a Kisfaludy a társaságot. Balatonfüreden rakéták sustorgása közben szálltak ki és vonultak be a nagy vendéglőbe. Senki sem érezte magát fa-

kendi csapatok készen állták arra, hogy két-három nap alatt utnak induljanak.»

A volt angol kabinet bizalmas közlönye, a *Daily News*, az afghán kérdésre vonatkozólag a következőt irja: Habár a helyzet nem olyan, hogy komoly aggodalmakra adna okot, még sem teljesen veszélytelen. Igen kivánatos tehát, hogy a tárgyalások mielőbb befejeződjenek. Ugy hisszük, Salisbury marquis ebben az egész ügyben a Lord Granville és Mr. Gladstone politikáját követi. Részünkről őszintén óhajtjuk, hogy kielégitő és állandó megegyezésre jussanak; s ha Oroszország, mint hihető, ugyanezt kivánja, nem lehetünk már messze a tárgyalások befejeztétől.

A *franczia radikálisok* parlamentáris vezére, *Clémenceau*, tegnapelőtt óta elvtársai Granet, Brousse és Laguerre társaságában Bordeauxban időz és tegnap este felolvasást tartott az ottani Alhambrában. Barátja Achard képviselő, a szélsőbal vezérét bemutatta földieinek, kik a nyomasztó hőség daczára oly számosan jelentek meg, hogy a vásárolt helyek számos birtokosa nem kaphatott helyet.

A volt kabinet középitésügyi minisztere, Raynal képviselő, ki a kamrában szintén Bordeauxt képviseli, nem rég egy meeting alkalmával védelmezte a Ferry-kabinetet és Clémenceau most igyekezett Raynalt mindenben megczáfolni. Néha, mikor támadásai tulságosan erősek voltak, félbeszakitották őt és főképen akkor történt, mikor a bukott kabinet gyarmatügyi politikáját ostorozta. De a montmartrei képviselő mindig oly ügyesen válaszolt, hogy Achard hivei mindannyiszor tapsokkal jutalmazták. A pénzügyeket illetőleg sem kimélte az opportunistákat; egyedül ezeket okolta a mai gazdasági válság miatt és azzal vádolta őket, hogy rosszakaratulag meghiusitották a negyvennégyes bizottságnak az ipar minden ágában megindított vizsgálatát; beválasztatták magukat a bizottságba, ugymond Clémenceau, és ezzel már el volt itélve a vállalkozás. Ily emberekkel karöltve járni a legkomolyabb helyzettel szemben is lehetetlen. Nem képesek tisztességes programmot felállitani és ezért akarnak inkább nélküle ellenni. Clémenceau magasztalta a manifesztumot, melyet a radikálikok a rue Cadetban szerkesztettek. Azt a szemrehányást teszik szólónak, hogy nem elég világos; de elég világosan fejezi ki sokaknak óhajtásait, kik máskülönben erőszakoskodásokhoz folyamodnának. Az Alhambrában és később a banketen, melyen mintegy 300-an vettek részt, Clémenceau bizonyos Chapoulynak volt kénytelen válaszolni, ki azt akarta tőle megtudni, hogy mit szándékozik tenni a munkások sorsának javitására, ha egykor az államhatalomra jutna.

Az interpellált azt válaszolta, hogy a mennyire lehetséges, mellőztetni javasolná a közbenjáró személyeket a munkások és a munkaadók között és Chapouly forradalmi nyilatkozataira kijelentette, hogy minden igazi republikánus irtózik az erőszakoskodásoktól. A haladás helyett épen az ellenkezőjét érik el ezzel és csak a nép jobb nevelésétől remélhetünk jobb időket a munkásokra nézve. Chapouly ezzel nem értett egyet; ez a polgár derekasan hozzájárult, hogy mind a két gyülésbe életet, azaz zajt hozzon.

A radikálisok külügyi politikájáról Clémenceau igy nyilatkozott:

Nincs mit rejtegetnünk, nem táplálunk katonai revanche-gondolatokat, a békés revanche eszméje tölt el bennünket az emanczipáló és javitó köztársaság által, mely ragyogni fog a világon és melynek egy napon az egész világ igazságot fog szolgáltatni. Itt Clémenceaut ezzel a kiáltással szakitják félbe: «Hát Elzász-Lotharingia!» Clémenceau egyelőre nem felel rá, hanem igy folytatja: A ki azokat a gondolatokat táplálja, a melyeknek én az imént kifejezést adtam, az nem állhat azok soraiba, a kik Európát kormányozzák, nem mintha egészen elszigetelnők magunkat, hanem bizonyos szövetségekbe nem szabad belépni, hanem gyanakodónak kell lenni; igen, legyenek gyanakodók azokkal szemben, a kik önöket arra biztatják, hogy országuk pénzét és katonáik vérét távoli expediczióikba pazarolják el, legyenek gyanakodók és gondolják meg, hogy önöknek az a kötelességük, hogy visszaforduljanak Francziaország felé és azt mondják maguknak, a mivel egy polgár az imént félbeszakitott: «Hát Elzász-Lotharingia!» Van Európában függetlenség és van méltóság, melynek mi vagyunk az őrei; hogy ezt megóvjuk, szilárd lábbal meg kell maradnunk országunk területén és egy talpalattnyit sem szabad belőle feláldoznunk. Beszédének vége igy hangzott: Az én nézetem szerint csak két lehetséges politika van: a lassu és a gyors reformok politikája. Ha bebizonyulna, hogy a gyors reformok kifárasztnák az országot, ugy a konzervativ párt feladata lesz a kormányra lépni; két párt szükséges tehát: a konzervativ és a progresszista. Azt a kérdést intézzék tehát azokhoz, a kik az önök bizalmát birják: A konzervativ párthoz tartoztok-e vagy pedig ahhoz, a mely a rögtöni reformokat akarja? A köztársaság sorsa az önök kezében van. Azt ajánlom önöknek, hogy felejtsék el a személyi kérdéseket és csak a tényeket vizsgálják meg és önök át lesznek hatva annak a szükségességétől, hogy a jövő nemzedékekre a szervezett és diadalmas köztársaságot fogják hagyni.

UJDONSÁGOK.

— jul. 22.

— *Személyi hirek. Rudolf trónörökös* a merani gróf és Wilcsek gróf kiséretében tegnap kirándulást tett a Himberg mellett lévő ligetekbe. — *Stefánia trónörökösné* tegnap délután sétakocsizást tett Neudorfba és Mödlingbe, azután rövid gyalogsétát tett. Visszatérőben a trónörökösnét meglepte az eső. — *Miklós* nagyherczeg e hó 19-én este Párisból Londonba érkezett. — *Károly István* korvett-kapitány, a spanyol királyné fivére hir szerint Alfonz király kivánságára spanyol szolgálatba lép és nőül veszi *Eulália* herczegnőt, Alfonz király nővérét. — *A walesi herczeg* meghivást kapott II-ik *Oszkár* svéd királytól, hogy vegyen részt a szeptember hó 3-án az Ekolzundon tartandó hattyuvadászaton. — *Hergenröther* bibornok és *Deniflé* Domokos-rendi szerzetes a mult hétfőn megszállottak az admonti Benedek-rendi apátságban. — *Taaffe* gr., miniszterelnök tegnap Elisschauból Bécsbe érkezett. — *Bardi* gróf nejével együtt tegnap Frohsdorfból Bécsbe érkezett és az Erzherzog Karl hotelben vett lakást. — *Kosjek Gusztáv* báró, teheráni osztrák-magyar követ és *Risstics* volt szerbiai miniszterelnök, tegnap este több napig tartó bécsi tartózkodásuk után Bécsből Marienbadba utaztak. — *Clam-Martiniz Henrik* gr., miután néhány hétig Smecnaban időzött, e hó 18-án Svájczba, St.-Móriczba utazott. — *Olivier de Bacquehem*, tartományi főnök, tegnap Troppauba érkezett. — *Persiany*, a szerb udvarnál levő orosz követ, tegnapelőtt nejével együtt Belgrádba érkezett. — *Ferdinand Ferencz d'Este* főherczeg, ki néhány hét óta Gleichenbergben időzött, ott egészen felgyógyult betegségéből. — *Alice*, toszkánai nagyherczegnő, *Lipót Szalvátor* főherczeggel Gmundenből Salzburgba érkezett. Rövid ideig való itt tartózkodás után visszatérnek Langreichba. — *Schönborn Frigyes* gróf tegnap Bécsből visszatért Brünnbe. — *Pino* báró, kereskedelmi miniszter Karinthiába utazott. — *Fejérváry Géza* br., honvédelmi miniszter ma reggel Szegedről Budapestre érkezett. — *Földváry Mihály* Pestmegye alispánja fiával, ifj. Földváry Mihálylyal, pestmegyei aljegyzővel, néhány hétre Gleichenbergbe ment üdülés végett.

— **József főherczeg** pénteken, e hó 24-én Nyáry Adolf báró s néhány honvédtiszt kiséretében margitszigeti nyaralókastélyába költözik, a hol mint házigazda meg fogja várni Milánt, Szerbia királyát, kinek számára a kastélyt a jövő héten teljesen berendezik.

— **Százados egyházi ünnep.** A nagy-geresdi (Sopronmegye) evang. gyülekezet e hó 26-án fogja megünnepelni temploma felszentelésének századik évfordulóját. Ez alkalomra Farkas Mihály, az egyház mostani lelkésze, megirta a gyülekezet történetét, mely nyomtatásban is megjelent.

— **Egy gróf öngyilkossági kisérlete.** Pozsonyból tegnapi kelettel sürgönyzik: Gróf Logotheli Leó ma öngyilkossági kisérletet követett el. Gróf Logotheti hadapród a Bécsben állomásozó Mollináry ezrednél. Nem rég ide jött szabadságidejét élvezni és ennek letelte után nem tért vissza az ezredhez. Ez volt az indoka végzetes elhatározásának. Délután látszólag a legjobb kedvvel ült egy itteni kávéházban; hirtelen elővett egy revolvert és mellen lőtte magát. A grófot, ki sulyosan megsérült, lakására vitték.

— **Lónyay Menyhért gr. egy levele.** A nagyváradi *Szabadság* közli Lónyay Menyhért grófnak azt a levelét, melyet az 1875. márczius 2-án irt Wenckheim Béla báróhoz, vagyis azon a napon a mikor Wenckheim miniszterelnök lett. A levél igy hangzik: Kedves barátom! Neked jutott a fontos feladat a parlamentáris életünkben bekövetkezett uj korszakban kormányt alakitani. Engedd meg, hogy ez alkalommal röviden, egyedül személyemre vonatkozólag jelezzem amaz állást, melyet ez országgyülés folyama alatt elfoglalni kivánok. Örvendetes és általam rég óhajtott válság állott be. A közjogi alap nem képez többé válaszfalat, ennélfogva megszünt szüksége annak, hogy a különböző nézetüek a közjogi alap védelmére egyesüljenek és saját meggyőződésük nyilvánitását a fontosabb elvi kérdésekben a párt határozatainak alárendeljék. Már 1872. deczember 7-én a párt-tanácskozmányban kijelentém azt, hogy «habár a fontosabb elvi kérdéseknél a pártnak szolidáris összmüködése szükséges, ez nem zárja ki azt, hogy egyes kérdéseknél, melyeket az ország érdekében fontosaknak tekintek, egyéni nézetemet elmondjam»; igy például a pénzügyi kérdéseknél fentartottam egyéni meggyőződésem nyilvánitását. E fentartással csak ritkán — mindössze két izben — éltem, midőn 1873-ban az állam pénzügyeire s a jelen évben a mindinkább sulyosodó pénzügyi állapotokra nézve egész objektivitással elmondottam egyéni meggyőződésemet, anélkül, hogy bármily irányban is akadályozólag ható inditványt tettem volna. Ohajtom, hogy ama kormány, melynek élén állasz, czélszerüen vigye ki mindama rendszabályokat, melyek hazánkat a jelen sulyos pénzügyi viszonyokból kimenthetik, a nemzet anyagi jólétét emelni képesek, a rendet megszilárditják és alkotmányos uton a szükséges reformokat életbe léptetik. En részemről, habár a jelen uj pártalakulásban nincs szándékom a kormánypártba lépni, kivánom, hogy kormányodnak sikerüljön a nehéz feladatokat, melyeknek megoldására vállalkozott, az ország érdekében jó eredménynyel elintézni és mint képviselő fogok iparkodni a közjót — meggyőződésemet követve — szolgálni. Vagyok őszinte tisztelőd és barátod *Lónyai*.

— **Egy dakoromán tanár áthelyezése.** Szatmár város hazafias érzelmü közönségét régóta boszantja már az ottani kath. főgimnázium egyik tanárának, Lukács Lászlónak magatartása. Nem régiben a város törvényhatóságát is élénken foglalkoztatta ennek az embernek kihivó, demonstativ hazafiatlansága. Annak idején megemlékeztünk a törvényhatóság közgyüléséről, melyben a Lukács László ügyét tárgyalták, s melyben a törvényhatóság határozatképen kimondta, hogy testületében nem türi azt az embert, a ki haza és államellenes agitácziókat folytat, s nyilt ellensége a magyarságnak. Ezt a határozatot annak daczára hozta a városi közgyülés, hogy egy hasonló irányu végzését a Lukács László felebbezése következtében a belügyminiszter megsemmisitette. Most végre a kormány Lukács Lászlót áthelyezte Szatmárról a losonczi állami főgimnáziumhoz. A hivatalos lap mai száma egészen szárazon közli a közoktatásügyi miniszternek ezt az intézkedését, a melyet bizonyosan örömmel vesznek tudomásul Szatmáron.

— **Osztrák-magyar-török konfliktus.** Konstantinápolyban a napokban az a hir volt elterjedve, hogy a török révhatóságok megsértették az osztrák-magyar lobogót. A legenyhébb verzió ugy szólott, hogy az osztrák-magyar Lloydnak egy postabárkáját a révfelügyelőségnek egy ügynöke megállitotta, lobogóját elvette és a kavaszt arra kényszeritette, hogy a prefekturára menjen. Továbbá az a hir is keringett, hogy este felé a lobogót «egy rongyos egyén összetépve és bemocskitva» visszavitte az osztrák-magyar postahatóságnak. A tényállás, mint Konstantinápolyból irják, az, hogy a postai szállitmányt véletlenül bérelt bárkán odábbitották, hogy a posta elindulását a révhatóságnak nem jelentették és hogy a prefektura hivatalnokai nem tudták, vajjon a bárkára tüzött osztrák-magyar lobogóval nem történt-e visszaélés. Volt ugyan egy kavasz a bárkában, de ez véletlenül nem viselte egyenruháját. Ennek következtében felszólitották, hogy a prefekturára menjen és miután itt azonosságát igazolta, a kellő felvilágositások kiséretében visszaszolgáltatták a lobogót az osztrák-magyar postahivatalnak. Az osztrák-magyar nagykövetség nem tulajdonitott ennek az esetnek nagyobb jelentőséget. De nem tagadhatni, hogy a konstantinápolyi révhatóság hivatalnokai gyakran megengednek maguknak tulkapásokat. Igy nem rég egy Malta szigetére szánt levélzsákot a vámházba vitték, hogy ott megvizsgálják. Jew, az angol postaigazgató figyelmessé tétette a vámhivatalt, hogy nagy felelősséget vállal az által, ha a zsákot nem juttatja vissza felbontatlanul. Ezt meg is tették aztán haladéktalanul.

— **Katonai hatalmaskodás.** Székudvarról a következőket irják az *Arad és Vidék*-nek: Kohn székudvari regale-berlő már huzamosabb idő óta ellenséges viszonyban élt az ott állomásozó huszárszázad kapitányával; e miatt a két fél között több rendbeli kellemetlenség történt. Pénteken Kohn tartalékos hadnagy fia érkezett haza Bécsből. Ennek az öreg Kohn elpanaszolta a maga keservét s az ily módon felheczczelt fiu egy sértő levelet irt a kapitánynak, abban a hitben, hogy az provokálni fogja. De hát nem ugy történt. A kapitány még az nap körülvétette Kohn házát és azt egész éjen át ugy körülvéve tartá. Másnap reggel a kapitány oda üzent, hogy adják ki neki a flut. Nem adták. Ekkor Kohn csendőrért küldött, miro egy csendőr meg is jelent nála és kijelentette, hogy érdekében, a kapitány ellen mit sem tehet. Tanácsolta végül, hogy legjobb lesz, ha a flut kiszolgáltatják a kapitánynak. Hosszas tanácskozás után a tartalékos tiszt csakugyan el is ment a kapitányhoz, a *ki őt letartóztatta és még az nap beszállittatá az aradi várba.* A megrémült Kohn azonnal Aradra jött és az alispánnak adta elő a dolgot, a ki még szombaton megtette a fiu szabadonbocsátása érdekében a lépéseket, de eredménytelenül. A dolog — a mint halljuk — még ma is ebben a stádiumban van, vagy is Kohn tartalékos tiszt *ma is az aradi várban van letartóztatva polgári öltözetben.* Végül csak annyit jegyzünk meg, hogy az alispáni hivatal ezt az ügyet nagy titokban tartja s igy előadásunk meglehetősen egyoldalu forrásból való.

— *Földrengés Bengáliában.* A táviratainkban már jelzett földrengésről a következő további részletek érkeztek: A mult keddi földrengés nagy ijedelmet okozott keleti és Közép-Bengália lakóinál és azt mondják, hogy negyven év óta nem tapasztaltak ily erős lökéseket. A lökések közel egy perczig tartottak. Kalkuttában a házak recsegtek és ropogtak és a vakolat sürün hullott le róluk. A rettegés általános volt és az emberek kirohantak a házaikból. Több templomban épen istentisztelet volt s minden pillanatban attól lehetett tartani, hogy romba dülnek és maguk alá temetik a bent levőket, kik eszeveszett tolongással igyekeztek a szabadba jutni. A folyamban óriási hullámok emelkedtek, melyek aggodalommal töltötték el a hajókat. Szerencsére nem esett nagyobb baj és mindössze csak a régibb házak sérültek meg; de ha a lökések még csak néhány másodperczig tartanak, ugy bizonyára az egész város romba dült volna. Kevésbbé szerencsések voltak a Kalkuttától északra fekvő városok. Serajgungeban egy gyárkémény lezuhant, emberélet azonban nem esett áldozatul. Nagyon sok helységben romba dültek a házak és számos emberélet veszett el. Aheriporeban 25, Bogarában 5, Azimgungeban 11 és Dakkában 37 ember veszett el. A következő reggelen ismét több lökést észleltek, melyek különösen Kasmirban okoztak kárt.

— **Vasvári Pál** életéről a B. H. egy tárczairója következőket beszéli el: Topeifalván Vasvári Pálról sokat hallottam, sokan emlékeznek sirva ama szomoru eredményü összeütközésre; látták, mint hullott le lováról a derék férfiu, mint fosztották meg vagyonától. A csapatot Vasvári ellen *Korkes* Miklós, topánfalvi elszegényedetten nem rég meghalt egyén vezette. Ő tőle birom a csata leirását román nyelven. A kézirat szóról-szóra igy szól: «1849. junius 21—22-ike lehetett. Az albákiak jelenték Jankunak, hogy az ellenséges magyar csapat már a «Riut Calati»-nál van s azzal szüntelenül csatározniok kell, kértek segitséget és lőszert. Janku ismételt kérésük daczára elutasitotta őket, mondván: «Hazudtok!» Látván, hogy Janku őket nem segiti, magamhoz vettem 300 gárdistát azok közül, a kik eddig legbátrabbak voltak, a kellő municziót két lóra rakattam és junius 20-án estve meg is érkeztünk a helyhez, melyet a nép Stinisorának nevez. Letelepedésünk után futárt küldöttem a mariseli és magurai kapitányok után, akik megérkeztek s felvilágositásokat adtak az ellenséges csapat hollétéről. A mutatott irányból valóban nagy füst emelkedett az ég felé. Kiadtam a parancsokat. Kémeket küldtem minden felé. Reggel azt a biztos tudósitást vettem, hogy a magyar tábor egyenesen felénk jő, Topánfalvára szándékozván menni. A Fontinelle nevü havasban elhelyezkedtünk Csapatomat 4 részre osztottam; a mariseli kapitánynak megparancsoltam, hogy a magyar csapatot kerülje meg s támadja meg. A magurai kapitányt a jobb szárnyra tettem és gárdistáimat az Albákon fölvett csapattal szemben állitottam, elfoglalván a balszárnyat is. A havastetőn lévő legelő egészen körül vétetett. Nemsokára lövéseket hallottunk; a magyar csapat mind lődözve nyomult előre, habár semmit sem látott. Halálbüntetés terhe alatt tiltottam meg katonáimnak a lövést Csapataim a legnagyobb csendben voltak. «A magyar csapat a szabad mezőre lépett s akadályra nem találván, magukat a legnagyobb biztonságban érezték; tüzet raktak s étel után néztek. Ekkor jelt adtam a támadásra. Mind a négy oldalról puskaropogások hallatszottak sürüen: a magyar tábor talpra áll, zavarba jő, mindenfelől lövés és minden lövésre halál. «Muszkák, muszkák!» kiálták a magyarok mindenfelől. Másnap reggel is folyt a harcz. Történt azonban, hogy reggel vastag köd ülepedett le a tájra, ember embert nem látott. A magyar csapat a levegőbe lőtt. De mi, kik ismerjük a köd természetét, a földre borulva láttuk az ellenséges katonák lábait s lövéseink biztosak voltak. Sok foglyot ejtettünk; több ágyu lett a miénk és 100 drb ökörnek jutottunk birtokába. A magyar csapat megbomlott; mindenki futott, a merre lehetett; az utak azonban rosszak voltak, megszállva általunk s nem menekedett meg onnan senki.» «Igy esett el Vasvári is. Egy fejszés elállotta utját, fejszéjével főbe ütötte s levágta a fejét.» Eddig szól az irás. Vasvárit a román csapat kifosztotta, értékes gyürüjét, kardkötőjét, hálósipkáját és lózablájat elvitték. A gyürüt Sz. V. dr. 14 drb aranyon váltotta meg; a lózabla B. közjegyző birtokában van. A kardkötő Verespatakon találtatik; Korkesnél maradt a hálósipka s használta haláláig. Lenyomatot vettem a gyürüről. Nyitott könyvön meztelen kard fekszik, a könyv egyik lapján áll V. P. a másikon «1848. martius 15.» Igy esett el Vasvári. Minden évben Szent-János fejevétele napján a románok e helyen ünnepet ülnek.

— **Meghalt Bismarck!** Ez a szenzácziós hir terjedt el tegnapelőtt Kolozsvárott a városháznál. Komoly ember és komolysággal állitotta és ismételve állitotta, hogy teljesen hiteles forrásból vett értesülése szerint Bismarck meghalt. Természetesen a nagyfontosságu hir hallatára megeredt a hozzávetések és találgatások özöne: Mi lesz már most Németországban? vajjon a nagy ember halálával nem inog meg az ő nagy müve is: a német egység? mekkora fordulatot idézhet elő a vasherczeg halála Németország, sőt egész Európa politikai viszonyaiban? vajjon ki lesz az utódja? Sőt még arról is tudott beszélni a hir szája, hogy már gondoskodtak is az elhalt Bismarck utódjáról. Szóval, volt nagy szenzáczió. De a riadalom csak rövid ideig tartott. Mig t. i. kisült, hogy meghalt ugyan Bismarck, de nem Bismarck Ottó, hanem Bismarck Demeter, és nem a német kanczellár halt meg Berlinben, hanem egy Bismarck Demeter nevü téglavető munkás a Metz-féle kolozsvári téglagyárban. A tréfás felültetés onnan kerekedett, hogy valaki meglátta a polgári hivatalba beszolgáltatott halottkémi jelentésekből a Bismarck nevet s a foglalkozás megjelölése nélkül elkezdette terjeszteni, hogy Bismarck meghalt. Milyen óriási ijjedelmet lehetett volna előidézni egy ilyen hirrel egy nagy városban, a hol börze van s a hol az emberek épen olyan hiszékenyek, mint — Kolozsvártt.

— **A csehek a magyar szabadságszobor javára.** A «Sokol» hangversenye vasárnap délután az Erzsébettéren, a jelentékeny költség levonása után, 783 frt 9 krt jövedelmezett a szabadságszoborra.

— **A szépség jutalma.** *Corlin* Mathild egy fiatal olasz zongoraművésznőnek a neve, kiről ma nagyon sokat beszélnek Olaszországban, kit azonban a zongoraművésznőknek mai napság meglehetősen nagy száma mellett valószinüleg alig vettek volna figyelembe, ha egészen váratlanul Párisból Pierre *Petit* ottani fényképész személyében nem tünt volna fel neki az az ember, a ki őt egyszerre hiressé teszi. Petit ugyanis nemrég szépségdijat tüzött ki, melyre a világ minden hölgye pályázhatott; a dij értékes gyémántékből állott, mely a legszebb arczkép eredetijének volt odaitélendő. Több hires párisi festő volt a pályabiró. Az arczképek csakhamar özönivel árasztották el Petit müintézetét. Ezernél több arczkép érkezett be és a biráknak igen nehéz feladat jutott. Végre gondos és hosszas vizsgálat után signorina Mathilda Corlin turini szépségnek itélték oda a dijat. Azóta valamennyi párisi műkereskedésben, Franczia- és Olaszország összes kirakataiban látható a szép piemonti zongoraművésznő arczképe.

— **Megégtek.** Stern Vilmos és Stern Gyula szili legények atyjukkal együtt a csornai hetivásárra készültek mult szerdán s hogy ősi szokás szerint valami harapni valót is vigyenek magokkal, tojást főztek ugynevezett gyorsforralóban. Alig hogy a borszeszt meggyujtották, észrevették, hogy az kevés lesz s az üvegből töltöttek az égő folyadékhoz, miközben az üveg tartalma is meggyult s az egyik legény ruhája egyszerre lángba borult. Ezt látva a másik, testvérének égő ruháját el akarta oltani, de sikertelenül, sőt a magáé is lángot fogott. Mindaketten annyira összeégtek, hogy Stern Vilmos negyednapra sebeiben meghalt, Gyula pedig sulyosan összeégve fekszik.

— *Rémület a szinházban.* A nápolyi Teatro Nuovo tegnapelőtt, mint Nápolyból sürgönyzik, rémületes jelenetnek volt a szinhelye és szinte csudálatos, hogy komolyabb baj nem esett. *Gemma* ballettet adták elő és a szinház a rendkivüli hőség daczára megtelt. A ballettben signora *Ritten* is fellépett. Mikor a müvésznő a második felvonásban a nagy csillár alatt tánczolt, egy égő gyertya esett le a müvésznőre, kinek könnyü gázruhája egy pillanat alatt lángban állott. A szerencsétlen felkiáltott és lángoszlophoz hasonlitva, halálos ijedelemben szaladgált a szinpadon. A közönség és a közreműködők hamarjában nem tudták, mihez fogjanak. A ballettánczosnők elrohantak a szinpadról. A nézőtéren valamenynyien felugrottak helyeikről és a kijárók felé özönlöttek,

---

radtnak. Vacsora után megszólalt a zene s megtelt a tánczterem. Valamennyi cseh hölgy bevonult s épen olyan fáradhatatlanul keringőztek és járták a csárdást, mint a fürdővendégek közül meghivott nők. — Három óráig tartott a mulatság. Hajnalódott, mikor a hajóállomásnál ismét összetalálkozott a kirándulók csapata s a Kisfaludyval átment Siófokra. A Balaton meg akarta mutatni, hogy méltó a magyar tenger névre, vetett olyan hullámokat, hogy a tengeri betegség meglepte a hölgyek egy részét. Siófokon várt a különvonat s rögtön megindult Budapest felé a társasággal, melynek egyik szónoka még a Kisfaludynak is mondott köszönetet.

Barabás Albert.

Tata-Tóváros.

A buda-ujszőnyi vasutvonal kiépitése óta gyönyörü festői vidék, valóságos földi paradicsom nyilt meg a szórakozni vágyó budapesti közönség előtt — Tata-Tóváros.

Száz és száz kiránduló kereste fel azóta e festői tájat és kellemes benyomásokkal, édes emlékekkel telve tért ismét vissza valamennyi.

Ismeretlen, ritkán látogatott vidék volt ez azelőtt, de a századunk kulturális fejlődésének hatalmas előmozditója a vasut, mely Magyarország oly sok szép vidékét tette már az utazónak hozzáférhetővé, — ezt a vidéket is feltárta előttünk — rövid két órai utazás, és elértük czélunkat.

Már maga az utazás előkésziti az embert azokhoz az élvezetekhez, melyeket Tata-Tóváros gyönyörü panorámája nyujt a szemlélőnek. A szaári állomásig a vasut mindkét oldalán gazdag vetéstáblák, dus szőlőhegyek váltják fel egymást; a robogó vonat felijeszti a rezgő aranykalászok lakóit — az énekes pacsirtákat, kik felszállva a magasba, hangos énekkel kisérik a tovarobogó vonatot. Távolabb arató leányok dalolása, fényes kaszák pengése hallatszik, bőven kijutott itt az isten áldása, tejjel-mézzel folyó vidék ez még most is.

Szaárnál megváltozik a tájkép. A siksággot fákkal beültetett halmok, magas, meredek sziklák szakitják meg. A vonat a Vértes hegységet szeli át.

Bámulatra méltó, csodálatos munkát végzett itt az emberi kéz! Ötven-hatvan méternyire felnyuló sziklafalakat robbantottak széjjel, hegyeket furtak át, völgyeket és hegyszakadékokat tömtek be, az embernek eláll a lélekzete, hideg borzadály futja át tagjait, mikor e vadregényes keskeny utakon siklik át a vonat. A svájczi hegységek, a Kárpátok bérczei hasonlithatók csak a Vértes hegység e csoportjához.

A Szaár után következő állomást, Felső-Gallyát elhagyva, előttünk fekszik *Tata-Tóváros.*

Általános meglepetés fogja el az utasokat, mindenki a baloldali ablakokhoz tódul, hogy csak egy pillantást is vethessen a festői vidékre.

Maga a város nem valami meglepő, apró földszintes házak, régi épületek, egész falusias külsőt adnak a mezővárosnak. Csak itt-ott emelkedik ki egy impozáns épület, a gimnázium, a czukorgyár, várkastély, stb.

Legérdekesebb látványosság az Esterházy-család angol parkja. Egy négyszáz holdnyi kiterjedésü kert, mely Tóváros végén éppen a vasut vágánya mellett fekszik.

A modern kertészet legujjabb vivmányai vannak e kertben képviselve. A gyönyörü téli üvegcsarnokban a legritkább délszaki növények pompáznak, narancs és czitromfák kinálják zamatos gyümölcseiket, szökőkutak és vizesések enyhitik a nyomasztó, forró levegőt.

Künn a kertben, zöld pázsitos utak mellett, tarka virágágyak százféle alakban és szinvegyületben kellemes benyomást tesznek a szemlélőre, árnyas lugasok és lombos fák alatt elhelyezett padok menedéket nyujtanak a tikkasztó hőség ellen. Még a föld gyomrát is felhasználta a müvészeteket alkotó emberi kéz. Egy hosszu, cseppkövekből kirakott barlangba érünk, hol kristálytiszta patak tör át a változatos alaku köveken, itt-ott vizesést alkotva, melyen a nyilásokon bekandikáló napsugarak élénk szivárvány-szinekben tükröznek vissza.

Lépten-nyomon felbugyogó meleg forrásokat találunk, melyeknek kristálytiszta vizében apró aranyhalak uszkálnak. Egy roppant kiterjedésü tó is terül el a parkban, melynek bodros hullámait rengeteg sok szelid hattyu szeli át.

Egy régi török fürdőt és török mecsetet is látunk a kertben; ezeknek egyes részei kiváló müértékkel birnak. Az Esterházy-család nyári kastélya a park közepére van épitve és daczára, hogy minden kényelemmel van berendezve, a tulajdonos lakását mégis a városban tartja.

Hasonló park veszi körül a régi vár déli oldalát is. Keleti oldalát a 600 holdat elfoglaló nagy tó védte egykor az ellenség elől, a vár falai emez oldalon csaknem sértetlen állapotban maradtak meg. Az egyik toronyban most is mutogatnak egy szobát, honnét a mohácsi vész előtt a török követeket dobálták a nagy tóba; a török uralomból külömböző rengeteg sok régiség, ágyuk, puskák, kinzó-eszközök stb. vannak felhalmozva a vártorony fegyvertárában; e gondosan megőrzött tárgyak diszére válnának bármely muzeumnak is.

A felső városon találjuk az Esterházy-család kastélyát. Régi ó stylü, emeletes épület, melyet hasonlóképen egy történeti nevezetesség tesz hiressé. A kastély egyik szobájában irta alá Ferencz császár a Napoleon által diktált békét. Az iróeszközöket és az asztalt, ugyanabban a szobában hiven megőrizték az utókor számára.

A város legemelkedettebb pontján fekszik a kegyesrendiek gimnáziuma, mely az összes magyarországi társházak között a legnagyobb; körülbelül 150 szobát foglal magában, s ezeket egytől egyig felhasználják a derék piáristák, kik valódi jóltevői a vidéknek. A rendnek nyugalomba lévő tagjai kezelik a könyvtárt, mely körülbelől 15,000 kötet értékes könyvet tartalmaz, a többi között Verbőczynek, egyik eredeti kéziratát tartalmazó könyve is birtokukban van. Gyönyörü képtárt is találunk náluk berendezve, a festményeket leginkább a mükedvelő tanárok festették. E képek közül egy-két darab már ismeretes a régebbi budapesti mükiállitásokról.

A kéttornyu plébánia templom, melynek magas tornyáról a legtávolabb eső vidéket: — a Dunát, Esztergomot, Győrt — is láthatni, külseje után itélve, egyike hazánk legimpozánsabb templomainak, belső része azonban oly elhanyagolt állapotban van, hogy a legkisebb falu is fényesebb berendezést mutathat fel, mint e gazdag alapitványokkal rendelkező szentegyház.

Nyilvános jótékony épületei és intézetei nagy számmal vannak Tata-Tóvárosnak, mindannyit a város jótékony kegyura, id. gróf Esterházy Miklós alapitotta és évenkinti segélylyel látja el. Ilyenek a kórház, apácza-zárda, klastrom, kisdedóvó, elemi iskolák, jótékony nőegylet, legényegylet stb.

Tata-Tóváros kereskedelme és ipara is rendkivül élénk, Kevés városa van a dunántuli kerületnek, a hol olyan látogatott hetivásárok esnének, mint itt. A gyáripar is igen kifejlett; a tatai porczellángyárak már a mult században jó hirben állottak a külföld előtt is, a Farkasházi Fischer családnak, a magyarországi porczellánipar megalapitójának, most is virágzó porczellángyára van itt, melynek sikerült készitményei az országos kiállitáson is előnyösen vannak képviselve.

Vannak azonkivül virágzó posztó- és pokróczgyárai, cserépedény-, kályha-, gyufa- és szappangyárak stb.

A lakosság kivétel nélkül magyarajku, ritka vendég- és békeszerető nép. A társadalmi élet ellentétben a kis városokban divó zárkozottsággal, igen élénk; békés egyetértésben élnek itt a különböző vallásfelekezetek és osztályok; csakis ennek tulajdonitható a város napról-napra tapasztalható emelkedése és virágzása!

Keleti Lajos.

SZINRE SZINT.

— REGÉNY EGY KÖTETBEN. —

Irta: SZÉPFALUDI Ó. FERENCZ. 4

V.

Andrásfalván nagy ünnepély készült. Először öltötte magára két kisasszony a hosszu ruhát és e napot meg kell ülni. Várdai Albert báró és báróné azt határozták, hogy ez alkalomból a báró kastélyában fényes mulatságot rendeznek. Mindent diszitettek, cziczomáztak, ékesitettek; a kert virágait ugyancsak megkoppasztották, hogy minden virágbimbó a termeket ékesitse és emlékeztessen a nagy leánynyá vált kisasszonyokra.

A báróné maga ment Dénesékhez, s azt mondta Kata néninek:

— Mára aztán Margit egész nap a mienk, s nagy leányságok első napján ugy kell mulatniok, hogy mindig vigan emlékezzenek e napra. A vidéki urak közül is sokakat hivtam meg; azt hiszem Zsolnai Hugó ur is eljő, s nem veszi rossz néven, hogy ez a kastély egykor a testvéréé volt.

— A mennyire Zsolnait ismerem, nem az az ember, ki valakit érdemetlenül okolna. Ő megjósolta Elemér gróf bukását, de a zuhanó lavinát megállitnia nem lehetett!

Beh igéző két leány az a két fehérruhás hölgy ott a terem bejáratánál. Mindkettő egyenlő szivességgel fogadja a vendégeket, mintha mindketten egyformán tartoznának e helyre. Az egyik szőke, Loreley-alak, lebomló hosszu hajjal, mintha egy régibb alaknak négy üdébb kiadása volna. Milyen ragyogó kék szeme van! Hogy hasonlit az egykori Kereszti Olga bárónőre. Ez senki más, mint Kereszti Irén, a bárónő fivérének leánya, a fogadott leány. A másik barna, tüzről pattant, arcza piros-fehér; igazi magyar leány. Ez Dénes Margit, a jószágigazgató leánya.

Mennyire megszépültek mindaketten. Nem messze tőlük ott áll a báróné, kissé halvány; de a rózsaszin ruha oly fiatalnak mutatja, mint volt tizenhat év előtt, mikor a báró megkérte és megnyerte kezét. Aki közelről megtekinti a bárónét, lát arczán némi borut, mely azonban még igézőbbé teszi. Még a felséges két leányka mellett is ugy feltünik, hogy épenséggel nincs oka hátrább huzódnia.

A vendégek kiváló nyájassággal fogadtatnak, különösen Zsolnai Hugót elárasztják figyelmökkel.

A deli, magas, erőteljes férfi azt sem tudja kivel beszéljen először. A két fiatal leányka szinte megbüvölte.

— No, igazán lekötelezett Zsolnai ur, hogy leányaink tiszteletére adott mulatságot megjelenésével megtisztelte! — szólt a báróné.

— Méltóságod igen nagyra becsüli csekélységemet. Megtisztelve éreztem magamat kegyes meghivása által és sokért nem mulasztottam volna el, hogy a két nagy kisassonynak üdvözletemet át ne adjam.

Zsolnai egyszerre kezet fogott a két fiatal hölgygyel; balkeze a Margit kezét érinté, mig jobbjával Irén bárónő kezét fogta.

Dénes Margit kisasszony egyszerre elpirult, ugy, hogy a báróné megjegyzést is tett rá.

— Nem vagyok már veszedelmes a hölgyekre, méltóságos asszonyom! Mikor az ember negyvenedik évébe lépett, akkor még való arra, hogy egy kerület országgyülési képviselője vagy egy megye alispánja legyen; de már arra nem tarthat számot, hogy egy fiatal kisasszonyt elpiritson. Ugy-e Margit kisasszony?

Margit akart felelni, de nem tudott; szokatlan érzés vett rajta erőt, melyet megmagyarázni képtelen volt. Hisz látta ő már azelőtt is «Zsolnai bácsit,» rég óta jár házukhoz, hányszor vette ölébe, s csak most tünik fel előtte, hogy ez a negyven éves ur milyen csinos, milyen deli!

Margit kisasszony elfeledte, hogy most tizenhét éves, első napja, hogy nagy leány.

Mikor a leány felölti az első hosszu ruhát, mikor akad egy fiatal ember, ki kezét megcsókolja, mikor nyilvánosan «Margit kisasszony»-nak nevezik, akkor már minden megváltozott, kezdődik az uj élet, mely néha örömöt, olykor bánatot rejt magában.

Az a fiu, ki az érettségit letette, még nincs azon a fokon, mint a leány, ki felöltötte az első hosszu ruhát.

Egész este érezte ezt a változást a jószágigazgató leánya.

Zsolnai Hugó kérte Margitot, hogy ne urazza, hanem nevezze mint azelőtt «Zsolnai vagy Hugó bácsi»-nak; de Margit bevallotta, hogy nem teheti. Vénitné Zsolnai urat, ha most is bácsizna, pedig Zsolnai ur oly deli fiatal ember!

— Margitka ne tréfáljon, mert aztán én meg nagysádolni fogom!

— Azt nem engedhetem meg!

— Akkor magácska is mondja nekem: bácsi, különben isten bizony bepanaszolom apánál!

— Jó! hát én egyszerüen Zsolnainak fogom nevezni és ön is egyszerüen nevezzen engem Margitnak!

— No, nem bánom, ha épenséggel nem akar bácsikájának elfogadni?

— Oh, elfogadom, de nem mondom annak. Hisz én már nagy leány vagyok, megitélnének!

A két leányka vagy már nagy kisasszony igen jól találta magát. — Margitka nem egyszer jelentette ki Kata néni, meg az apa előtt, hogy igen jól találja magát.

Zsolnai sem tudta: mi leli; nem érdekelte az egész mulatság annyira, mint ez a nagygyá vált Margit kisasszony.

— Ejh, ha tiz évvel fiatalabb lehetnék!

Mindenki tiz évvel akarna fiatalabb lenni!

Aki ismerte Zsolnai Hugót, csodálkozhatott volna ezen a feljajduláson. Hisz a derék férfi eddig eltöltött idejét ugy töltötte el, hogy épenséggel nincs oka elmult ideje fölött panaszkodni. Tanult, gyarapitotta birtokát és még java férfi korában megérdemli azt a tisztességet is, hogy az andrásfalvi kerület képviselőjének fogja választani. Népszerü férfi! Várdai Albert báró, ki szintén vágyakozik az andrásfalvi képviselőségre, nagyon zokon veszi, hogy Zsolnai Hugó népszerüsége napról-napra emelkedik a megyében. Máris sürün beszél a megye-gyüléseken, minden egyletnél tevékeny szerepet játszik, sokat áldoz jótékony czélra és a szegények valódi atyjokat látják a nemes férfiuban.

Margit sokat hallotta dicsérni atyjától Zsolnai bácsit. Eddig még alig tudta felfogni azt az embert,

hol leirhatatlan tolongás támadt; az asszonyok sikitottak és jajveszékeltek, sokan közülök elájultak. Ennyi sok száz ember között csak egy ember akadt, aki megtartotta lélekjelenlétét: egy finoman öltözött fiatal ember, ki egy földszinti páholyban ült. Mialatt a nézők menekültek, azalatt ő kivetette magát a páholyából és felugrott a szinpadra, hol az égő tánczosnőt földhöz vetette és addig guritotta, a mig a lángot eloltotta. Mikor a közönség látta, hogy a veszély már elmult, ismét megtöltötte a nézőteret és a tánczosnő megmentőjét zajosan megtapsolta. A ballettet azután Ritten kisasszony nélkül folytatták.

— **Beatrice herczegnő kelengyéje.** Volt egyszer egy hatalmas királynő, ki legifjabb leányát férjhez akarta adni. Az udvarhölgyek egyébről se beszéltek, mint erről a házasságról és a herczegnő ruháiról. A herczegnő jó és erényes, szende és szellemes volt. A herczeg, jegyese, szép, bátor és lovagias volt. Sok nemes hölgy irigyelte a herczegnőt sorsáért... Igy kezdhetnők Beatrice herczegnő és Battenberg herczeg eljegyzésének történetét. Viktoria oly szenvedélyesen szereti legifjabb leányát, hogy szinte egyetlen gyermekének vélhetnők. Egyetlen leánya iránt se tanusitott szive valaha annyi gyengédséget. Mily pompa veszi körül ezt a szeretett gyermeket! Gyémántok, csipkék, brokátok, bársony, selyem és himzések egész özöne! Shakespeare és Erzsébet királynő boszorkánymesterei, a tündérek, kik Mab királynőnek pókhálóból fátyolt szőnek, a szilfidek, kik Titániát egy rózsa halovány bársonyába öltöztették és harmatgyémántokkal megkoronázták, a mesebeli bűvészek, kik aranyat, ezüstöt és gyöngyöket himeztek, ezek valamennyien hozzájárultak Beatrice herczegnő kelengyéjéhez. A herczegnő csipkéi önmagukban mesés értéket képviselnek. A királynő, ki minden fejedelmi diszről lemondott és a gyászt férje halála óta sohasem vetette le, már évek előtt leányának ajándékozta a csipkéit. Ezekben a gyengéd, eszményi, a nőknek oly drága csipkékben sok ezer kéz munkája, öt évszázad emléke rejlik. Ezek a csipkék felkölthetnék a jelenlegi és jövendő uralkodónők irigységét. A nászruha aranynyal átszőtt brokátból készült és honitoncsipkével van diszitve. Ezek nemzeti csipkék és finomságban, gazdagságban és mintaszépségben párjukat ritkitják. Mellesleg megjegyezzük, hogy a királynő szenvedélyes nő. Senki sem ismeri nálánál jobban a XVI. Lajos-korabeli tárgyakat. Sévresi porczellán gyüjteménye minden hasonló gyüjteményt fölülmul gazdagságban. A gyüjtést Albert, a prince consort, a forradalom korszakában kezdte meg. A németalföldi kereskedők felhasználták a franczia forradalmat és olcsó árakon vásároltak össze sévresi porczellánokat, s ezeket aztán Albert herczegnek adták el. Az akkor még fiatal királynő felfogta e törékeny jószágok értékét és jelentékenyen gyarapitotta azok számát. Nehéz lenne Beatrice herczegnő kelengyéjének egyes darabjait előszámlálni. Csupán a ruhák száma háromszáznál többre rug. Jelentékeny számban vannak a popelin-ruhák képviselve. Különösen kettő emlitésre méltó. Egy fekete popelinből való keleti minta szerint, aranynyal átszőve és számtalan szinárnyalatban csillogva. A másik égkék popelinből való, melyet egészen elárasztanak a bele himzett nefelejtsek. A nászutra szánt ruha is popelinből készült: fehér popelin himzett narancsvirágokkal és ugyanoly kabátka; ehhez csipkekalap narancsvirágokkal diszitve és ennek megfelelő napernyő. A herczegnőnek barna a kedvenczszine. Tizenöt ruhája van ebből a szinárnyalatból. A ruháknak ebből az özönéből még egy válik ki különösen: egy ebédlő öltözet égkék peluchéből, ezüstvirágokkal behintve; egy másik moiréból tearózsa szinben; egy háziruha fehér satin matelasséból s végül egy remekmüve a lyoni szövőmunkának, egy brokátruha dessainből, egy XV. századbeli szövetminta másolata. Tengeri sárga, aranycsillámu alapra barna virágok vannak beszőve en relief és sötét aranynyal szegélyezve.

— **Ellopott milliók.** Egy párisi lapnak a következőket irják Rómából: Sajátszerü röpirat van előttem a Lopez pörről és a két milliós lopásról. A könyvecske szánalmasan van szerkesztve. Az iró egy esetet regény alakjába akart öltöztetni és zagyvalékot készitett belőle, melyből azonban mindazonáltal néhány furcsa adatot lehet meriteni. A lopást oly időben követték el, mikor a köztársasági mozgalom Olaszországban és különösen a határvidékeken nagyon élénk volt, körülbelül akkor, mikor Passamante a király elleni merényletét követte el. Arról volt szó, hogy pénzt szerezzenek a nép fölfegyverzésére és a fölkelés szitására. Ebből megmagyarázható, hogy miként szerezhetők büntársak és miként biztositható azoknak titoktartása. Mindenki tudta, hogy a közreműködés megtagadása vagy valamely meggondolatlan szó tőrrel büntettetik. A lopást egy bőrönd becsempészésével követték el, mely mindenben ahhoz hasonlitott, melyet a bank szokott használni, mely azonban az eredeti bőröndben levő két millió lira helyett csupa rongyokat tartalmazott. A nyerges, ki a bőröndöt készitette, a lopás elkövetői, a kocsis, ki a bőröndöt az állomásra vitte, hol a kicserélést eszközölték, valamennyien összeesküvők voltak és a tőr fenyegetése alatt cselekedtek. Az öt év előtt letárgyalt pörben egy ártatlant itéltek el, a párt a hamis tanuságoknak egész rendszerét szervezte ellene. A szerencsétlent kényszermunkára itélték és anyja meghalt a fájdalomtól. Azt a milliót, mely Lopez kezei közt van, illetőleg volt, az elitéltek egyike rendkivül szép nejére bizta, Lopez értette a módját, hogy kedvesévé legyen és hogy férjének meglátogatásában megakadályozza egy betegség ürügye alatt, mely épen kilencz hónapig tartott. Végre találkoztak a börtönben és a millió átment az ügyvéd kezeibe. Az asszonyt elfogták és az uj pörben fog szerepelni, mely érdekesebb lesz az elsőnél és melynek reménlhetőleg nem az lesz a vége, hogy ismét egy ártatlant itélnek el.

— **Hamburgi sakkverseny.** Hamburgból e hó 18-ról irják: A mai nap eredménye a következő: Játszmákat nyertek: Schallopp Schottländer ellen, Weisz Minckwitz ellen (az utóbbi még eddig nem vesztett egyetlen játszmát sem), Gunsberg Tarrasch ellen, Bird Riemann ellen; Gottschall játszmája Mackenzie ellen, és Bergeré dr. Noa ellen remis lett. Eddig nyertek Mason 6, dr. Tarrasch 6, Minckwitz 5½, Englisch 5, Gunsberg 5, Blackburne 4½, Rieman 4½, Weisz 4½, Berger 4, Gotschall 4, Bird 3½, Mackenzie 3, dr. Noa 3, Paulsen 2½, Schallopp 2½, Taubenhaus 2½, Schottländer 2, Bird 1 játszmát. Este Zuckertort játszott egyidejüleg 26 kiváló játékos ellen; összesen megnyert 18 játszmát, 4 remis lett és 4-et elvesztett. Itt közlünk egy érdekes játszmát a hatodik versenyből:

Szicziliai játék:

	Fehér Minckwitz	Fekete Schallopp		Fehér Minckwitz	Fekete Schallopp
1.	e_2-e_4	c_7-c_5	24.	c_3-c_4	Hf_6-e_4
2.	Hb_1-c_3	Hb_8-c_6	25.	Fd_4-e_3	Fb_5-c_6
3.	Hg_1-f_3	d_7-d_6	26.	f_4-f_5	He_4-g_3
4.	d_2-d_4	c_5-d_4	27.	Ve_2-g_4	Fc_6-d_7
5.	Hf_3-d_4:	Hg_8-f_6	28.	Fe_3-d_4	e_7-e_5
6.	Fc_1-e_3	g_7-g_6	29.	Fd_4-c_5	Vb_7-c_8
7.	Ff_1-e_2	Ff_8-g_7	30.	Tf_1-f_2	Ke_8-f_8
8.	0—0	Fc_8-d_7	31.	Td_1-f_1	g_6-g_5
9.	h_2-h_3	h_7-h_5	32.	Vg_4-d_1	f_7-f_6
10.	Vd_1-d_2	a_7-a_6	33.	Fd_3-e_2	Th_8-h_7
11.	Ta_1-d_1	b_7-b_5	34.	Vd_1-d_6 †	Kf_8-f_7
12.	Fe_2-d_3	h_5-h_4	35.	c_4-c_5	Fd_7-b_5
13.	Hc_3-e_2	Vd_8-c_8	36.	Vd_6-d_5 †	Kf_7-f_8
14.	Hd_4-c_6:	Fd_7-c_6	37.	Vd_5-d_6 †	Kf_8-f_7
15.	f_2-f_3	Hf_6-d_7	38.	Vd_6-d_5 †	Kf_7-f_8
16.	c_2-c_3	Vc_8-b_7	39.	Vd_5-d_6 †	Kf_8-f_7
17.	He_2-d_4	Hd_7-f_6	40.	Fe_2-b_5:	a_6-b_5:
18.	Vd_2-c_2	Ta_8-c_8	41.	Tf_1-a_1	Hg_3-e_4
19.	Vc_2-e_2	Fc_6-d_7	42.	Vd_6-d_5 †	Kf_7-g_6
20.	a_2-a_4	Fh_8-h_5	43.	Ta_1-a_7 †	Kg_6-h_6
21.	f_3-f_4	Tc_8-b_8	44.	Vd_5-g_8	He_4-g_3
22.	a_4-b_5:	Fg_7-d_4:?	45.	Vg_8-f_7	feladta a játszmát.
23.	Fe_3-d_4:	Fd_7-b_5			

— **A német tornászok hőstettei.** A prágai *Politik* a következő hirt veszi egy szinte hihetetlen botrányról, melynek Bodenbach volt a szinhelye: Prágából mult szombaton külön vonat vitte a tornászokat Drezdába. Az ut nagyon kedélyes lehetett, miután a német kaszinó vendéglőse a kirándulóknak két akó sört adott az utra. Bodenbachban azután oly botrányos eset történt, mely párját ritkitja. A szász királyi vasutak fütőházi felügyelősége ugyanis azt a mozdonyt, melyet a Drezdába induló vonat elé fogtak, fel akarta diszitení. A német zászlók mellé két fekete-sárga zászlót is tüztek; mikor a németek ezt látták, a mozdonyra vetették magukat és letépték a fekete-sárga zászlókat. E hőstett után elénekelték a «Wacht am Rhein»-t. Még a bodenbachi szász hivatalnokok is megbotránkoztak az ilyen eljárás fölött. A bodenbachi rendőrbiztos már jelentést tett Prágába az esetről és a hősök neveit is közölte.

— **Öngyilkosságok.** *M.-Csáthon* Rybeisz-Rhumworth Roderich hadnagy, mint mondják, szerencsétlen szerelem miatt, e hó 20-ikán agyonlőtte magát. — *Fehérmegyében* a mult héten három öngyilkosság fordult elő. Freisleben Ignácz, urasági szabó, az adonyi temetőben agyonlőtte magát, Jankovics István földmives Nagy-Perkátán és Horváth József töki illetőségü ember Szabadbattyánban a kutba ugrottak és ott lelték halálukat.

— **Az üdv hadserege és a londoni leánykereskedés.** Nem régiben az üdv hadseregéhez tartozók a londoni Exeter Hallban látogatott meetinget tartottak, melynek czélja az volt, hogy a parlament még a folyó ülésszakban birassék rá arra, hogy a leányok védelméről szóló törvényt elintézze. Miss Booth, az üdv hadseregének tábornoka elnökölt a meetingen, s kijelenté, hogy az üdv hadseregének köszönhető, hogy a Pall Mall Gazette lerántotta a leplet ez undok kereskedésről. Az üdv hadserege nem akar megelégedni azzal, hogy a nyilvánosság és a kormány figyelme ez üzelmekre tereltetett, hanem menedéket akar teremteni az elbukott leányok számára, hogy ezek a bün lejtőjén mélyebbre ne sülyedjenek. Miss Booth azt is bejelenté, hogy egy jótékony ur 2500 font sterlinget ajánlott fel a menházra. A meeting további folyamán felolvasták Viktoria királynő levelét, melyben ez a mozgalommal való rokonszenvezését jelenti ki.

— **Zola Emil életéből** általános érdeklődésre számot tartó adatokat sorol fel *Colban* Mária asszony halála előtt kevés idővel közrebocsátott könyvében. A szellemes asszony, kinek alkalma volt Zola életmódját apróra megfigyelni, származásáról, gyermekéveiről hiteles adatokat gyüjteni, a többek közt a következőket irja: Zola Emil olasz vérből származik s Olaszhonban született, kora ifjuságában vetődött Párisba, hol nehéz gondok között apróbb hirlapok számára irt czikkekkel tengette életét. Az élettel való nehéz küzdelem e hosszura nyult idejében voltak napok, midőn az éhezés köszöntött be hozzá, de szivós természete kevésbe vette a nyomort, mely csak testét sanyargatta. Itt tanulmányozta az éhséget és a nyomort, itt tört meg egyizben munkaereje, de ismét fel tudott emelkedni, mert szerencsére nem volt meg benne a lángelmék élhetetlensége, hanem gyakorlati és önérzetes minden tekintetben. Sohasem kételkedett abban, hogy el fog jönni az ő ideje. A világ vénhedt, törődött volt, s álmos hangulat uralkodott mindenfelé; ezt az alvásra készülő világot akarta ő felriasztani. Nevelése, melyet egyedül magának köszönhet, természetesen nincs hijával a kisebb-nagyobb hézagoknak. Latinul sohasem tanult, hanem mint a nagy forradalom tábornokai, a csata hevében tanulmányozott, ugy hogy Zola könyveinek olvasói nem is sejtik, hogy a szerző tudása korlátozott. Regényeit saját módszere szerint irja, ugy hogy az olvasó egész idegrendszerét megrenditi. Események kigondolásában nem találékony, ha elbeszélés megirásához fog, nem állapitja meg annak előre sem kezdetet, sem végét, ő csak azt tudja, ismeri, a mit irni akar. Ez a valami ad testet, életet a hősnek, vagy a hősnőnek, s ekkor az alakot a legapróbb részletekig kidolgozza s épen e belemélyedés a tárgyba teszi őt a legnagyobb irók egyikévé. Uj alakok kezdenek a hős, vagy hősnő körül csoportosulni, s ezek, ugy az aprók, mint a nagyok, ép oly müvészettel lesznek kidolgozva, és ezek mindegyike megkapja a maga kis füzetét. Lassan-lassan tuczatszámra teremtetnek meg e füzetkék. Ezután tér az iró arra, hogy ez alakok változatos jellemeiből mily cselekvények folynak, s igy apránként kialakul az egész regény cselekvénye. A személyek után a tárgyak következnek sorra, a házakat, melyeket változatos élete folyamán valaha látott, leirja apróra, ha valamely régi butorra van szüksége, azt megszerzi, mert nem tür a rajzban oly szint, mely nem felel meg a valóságnak s kiri a finom árnyékolásból. Zola soha nem ir le oly tárgyat, a melyet nem látott. A beszélgetésekről, melyeket e tanulmányozás alatt figyel meg, jegyzeteket készit, a szemébe ötlő uj typusokat megfigyeli, s ha a fáradságos tanulmányozással végzett, rátér a munka kellemesebb részére, a regény anyagának rendezéséhez. Minden reggel három nyomtatott oldalra valót ir, ennél többet soha, keveset javit s e módszerrel mathematikai pontossággal kiszámitja, hogy mikor jelenik meg munkája. Az «*Assomoir*»-ral, a mely regénynyel a világ figyelmét legelőször irányozta magára, nem volt egyéb czélja, mint egy könyvet irni az iszákosságról, ehhez egész halom jegyzetet gyüjtött a kórházakban, hol a deliriumban vonagló embereket hónapokig tanulmányozta. Családi életében különös az, hogy nejéről soha sem lehet hallani; ő maga mindenütt ott van, neje sehol. Különben ez Párisban nem egyedül álló eset, mert nagy irók és müvészek nejeit alig lehet látni. Colban asszony e tüneményt azzal magyarázza meg, hogy ez irók és müvészek akkor házasodnak meg, mikor még nincs nevük, s midőn már nagyok lettek, az asszony nem illik hozzájok.

— **Ismételt öngyilkossági kisérlet.** Általános részvétet kelt Sárbogárdon egy fiatal 19 éves, szép barna leány sorsa, ki már egy izben revolverrel akarta életét kioltani, de még idejekorán megakadályozták e szándékában. F. hó 17-én éjjeli 12 órakor a boldogtalan leány ismét öngyilkosságot kisérlett meg. Ugyanis az emlitett időben szülei lakásáról hirtelen távozott s egy közel lévő ház udvarára futott, hol a nyitott mély kutba vetette magát. Szerencsére a leányt folyton őrszemmel kisérő szülők még idejében észrevették leányuk távozását, utána mentek s épen akkor érkeztek a kuthoz, midőn a leány belevetette magát. Még élve sikerült kimenteni, de életéhez nem sok reményt füznek. A boldogtalan teremtés azt mondja, hogy megunta az életét, s azért keresi a halált.

— **Az elfogott sikkasztó.** Lapunk mai számában emlékeztünk meg a D—n után arról a sikkasztóról, a kit pár nappal ezelőtt Debreczenben elfogtak. Az idézett ujság ujolag a következőket irja az esetről: Nagel nem a hitelegyletet, de a tiszaszabályozási hivatal pénztárát lopta meg. Tegnapelőtt este a 7 órai vonattal érkezett Debreczenbe s egyenest az Arany Bikába szállt és ott «Beres Géza, Kassa» czimen iratkozott be. Feltünt a személyzetnek sulyos táskája, melyről mindjárt meglátszott, hogy érczpénzzel van tele. Ugy is volt, mert szobájába érve, megmutatta pénzét a szobapinczérnek s minden százforinttól egy forintot igért neki, ha beváltatja. Különös is, hogy tudott ily nagy rakás érczet elemelni a pénztárából a nélkül, hogy feltünt volna s még különösebb, hogy hol és mikor váltotta be Debreczenben papirpénzre? Oly különös volt a magaviselete, hogy a szálloda személyzete már-már öngyilkosjelöltet vélt benne, mert vasárnap reggel a háziszolga által megtöltette hatlövetü revolverét is. Este kilencz órakor pedig egész podgyászával elhagyta a szállodát s ezután kezdte a pénzt szórni kivált az «Európá»-ban, hol százötven forintot adott a czigányoknak és ugyanigy költekezett a Korona-beli tánczmulatságon. Itt óráját a földhöz vágta s a még jelen volt «biztos bácsit», költekezésének e gyanutlan szemtanuját is megitatta pezsgővel. Hajnalra ujra visszajött a «Bikába; szobát kért s 9-ig aludt, a midőn eltávozott s a vasutnál nemsokára el is fogták. Azt is mondta, hogy csütörtökön visszajön, a miben természetesen most már kissé akadályozva van.

— **Nem mindennapi történet.** Az aradi esküdtszék előtt nem régiben érdekes sajtóügyi tárgyalás ment végbe. A vádló Lilienberg Sándor volt, vádlottakként pedig Farkas József és Szabó Lajos szerepeltek. A tárgyalásnak különösen az kölcsönzött érdekességet, hogy az ügynek kissé antiszemita ize volt, s az egyik vádlottat Istóczy Győző védte. A tárgyalásnak az lett a vége, hogy az egyik vádlottat Farkas Józsefet felmentették, hanem a másikat, Szabó Lajost vétkesnek mondta ki az esküdtszék s a törvényszék nyolczvan frt pénzbirságra itélte. A napokban az *Arad és vidéke* postán ajánlott levelet kapott Pankotáról «Szabó Lajos s. k. irása» aláirással, amelyben Szabó elmondja, hogy a 80 forint pénzbirságból 50 forint hiányozván, elment Lilienberghez, aki a sajtóperben vádló volt, s ettől a hiányzó összeget kölcsön kérte. Lilienberg ezt az összeget nem kölcsön, hanem ajándékba adta neki. Igy történt, hogy Szabó arra kérte az idézett ujságot, hogy Lilienberg iránt való hálájét és köszönetét a lapokban is kifejezhesse.

— **A hazai fürdőkből.** Az uj-tátrafüredi fürdőt jul. 18-ig összesen 735 fürdővendég látogatta. — *A pöstyéni fürdőben* e hó 26-án Anna-bált rendeznek, melyen a fürdővendégeken kivül a vidéki előkelő családok részvételére is számitanak. A fürdővendégek létszáma meghaladta az 1800-at.

— *22,000 koleraáldozat.* Nagyon szomoruan hangzanak a Spanyolországból érkező kolera bulletinek. Az a borzasztó betegség, mely néhány év óta állandóan ellátogat földrészünknek egyik vagy másik országába, Spanyolországban az idén hallatlan mérvben szedi áldozatait. A rettenetes betegséggel szemben, mely ugyszólván egy szempillantás alatt oltja el az emberi életet, hiábavalóknak és sikerteleneknek bizonyulnak az orvosi tudomány összes vivmányai és egy későbbi kornak van fentartva, hogy a pusztitó baj elleni hatásos ellenszerről gondoskodjék. A hivatalos jelentés szerint Spanyolországban az idén az első koleraeset fölmerülése óta, tehát alig néhány hét alatt, huszonkétezer ember halt meg kolerában. Borzasztó szám! Annyival borzasztóbb, ha elképzeljük, hogy ezt a számot a *hivatalos* jelentés konstatálta, mely pedig rendesen hátra szokott maradni a valóságtól. Az ujságok naponkint tele vannak rémes jelenetek közlésével, melyek a kolera által sujtott vidékeken lefolynak s melyek között az a legszomorubb, hogy a lakosság annyira irtózik a kolerában elhaltak holttesteitől, hogy azokat eltemetlenül hagyja. Ezek szolgáltatják azután az ujabb kóranyagot, melyhez a spanyol nép közmondásos tisztátlansága, babonás hite és anyagi nyomora járul, mind megannyi tényezők, melyek a fertőző betegséget nem hogy szükebb határok közé szoritanák, hanem ellenkezőleg mind tágabb körökben terjesztik.

— **Szerencsétlenül járt léghajós.** Párisból irják: Mély részvét nyilvánul aeronauta körökben egy léggömb sorsa iránt, mely mult kedden Lorientben a tengerparton felszállt és Jules *Eloy* által irányittatott. Miután a léggömb több perczig nyugot felé tartott, egyszerre erősebb légárammal találkozott, mely déli irányba hajtotta. Kevés perczczel utóbb a tenger szine fölött lebegett. A léghajós elhaladt a Groix sziget fölött, a nélkül, hogy partra szállhatott volna s a *Tony* legénysége által mérsékelt magasságban észrevétetett. De a léggömb hirtelen nagyon magasra emelkedett és villámsebességgel tartott délnyugot felé. Ezóta teljesen eltünt és nem érkezett róla semmiféle hir. A lorienti maire minden irányba sürgönyzött; a ballont sehol sem látták. A maire minden intézkedést megtett, ugy hogy Eloy teljes biztossággal leszállhatott volna. Miért nem tette ezt? Azt hiszik, hogy valamely okból nem kezelhette a gázszelepet. Eloy szerencsétlenségre nem vitt magával élelmi szereket és ma már kétségtelen, hogy a boldogtalan ember meghalt. Az e hó 14-én felszállt léggömb ugyanis e hó 19-én 7 órakor este Dieppe mellett a tengerbe zuhant — de ekkor már nem volt sajkája.

Rövid hirek. *Az aradi* hadastyán-egylet Scherez Józsefné urnőt nyerte meg zászlóanyául. — *Sopronban* Frühwirth Ágoston áldozár e hó 26-án tartja a Domonkos-egyházban első aranymiséjét. Ugyanekkor a fiatal pap szülei, Frühwirth Albert és neje, aranylakodalmukat ünnepelik meg. — *Aradon* ma kezdi meg előadásait Ira Paine kapitány, a hires amerikai czéllövő, ki huzamosabb ideig a Solymosi-féle dalcsarnokban csodáltatta rendkivüli ügyességét. — *A torjai „Büdös“* az idén is meghozta áldozatait. A gyilkoló gáz három embernek oltotta ki életét. Julius 10-én torjai Lukács Istvánné, 11-én Pál András, 13-án csiklázárfalvi Szőcs István lelték ott halálukat. Eddig megállapitani nem lehetett, hogy szándékosan keresték-e a halált, vagy véletlenségből lettek a gyilkos gáz áldozatai. — *Egerben* e hó 18-dikán a barátok templomának jobboldali tornyába becsapott a villám. A toronyban valami meggyult, azonban pár percznyi füstölgés után minden komolyabb veszély nélkül kialudt. — Ugyanott e hó 15-én a főutczán tüz támadt, mely két házat elhamvasztott. — *Szerajevóban* a mult szombaton esti 10 óra 46 perczkor erős, négy másodperczig tartó földrengést észleltek, melyet gyors egymásutánban heves lökések követtek, földalatti moraj kiséretében. — *A Szeged-Nagyvárad* közt közlekedő személyvonat e hó 17-ikén a hódmező-vásárhelyi állomás közelében egy pásztorfiut elgázolt. Még élve szállitották H.-M.-Vásárhelyre, de életéhez alig van remény. — *Szegeden* az oda helyezett tüzér [illegible] lak tanya [illegible] kiküldött bizottság a Kálvária kápolna melletti elnyuló Wöber-féle szántóföldet jelölte ki. — *Szegeden* a gyermek-világ részére berendezendő kert létesitését határozta el a városi tanács. — *A borszéki* difteritisz-járványra vonatkozólag azt a helyreigazitást közlik, hogy a néhány difteritisz-eset csak Alsó-Borszéken fordult elő, mig Felső-Borszék egészen ment a járványtól. — *Szegeden* Lebák Márton két kis gyermeke e hó 16-án Uj-Szegeden a Tiszába fult. Az egyik gyermek holttestét e hó 20-án fogták ki, a másik gyermek holttestét még nem találták meg. — *Rómában* Bernardini Fülöp gróf, az olasz arisztokráczia egyik tekintélyes tagja, egy vendéglőben opiummal megmérgezte magát. — *Prágából* irják, hogy Krounában egy husz éves legény czivódás közben levágta kaszájával atyjának a fejét. A gyilkost elfogták.

—

= **Az operaház tüzbiztonsága.** Ma hajnali 4 órakor tartották meg az operaházban az általunk már jelzett gőzfecskendő-próbát, mely alkalommal a helyettes-főparancsnokon kivül több szakértő is megjelent a helyszinén. A fővárosi tüzoltóság használatában lévő legnagyobb «L'empereur»-féle gőzfecskendőt hozták működésbe, mely teljes erővel működött, ugy hogy a befütés után három percz mulva megjelent az operaház tetőzetén a hatalmas vizsugár, mely ügyes csővezető kezében 20 méternyi távolságból is képes a tüz fészkébe hatolni. Ily módon tiz percznyi próbaműködés után a gép ereje teljesen kielégitőnek mutatkozott. Ezután a gép alkatrészeire is kiterjedt a szakértői szemle s elhatározták, hogy az alkalmazott Field-féle g[illegible]csövek, melyek a rozsda által rombolódnak és télen a hideg által gyakran megrepednek, uj szerkezetü és más anyagu csövekkel váltassanak fel. Elrendelték továbbá, hogy az utczai vezetéket kapcsoló egyenes csövek helyett ivalakban hajló rézcsöveket szerezzenek be.

= **Lopás a kiállitáson.** A kiállitási horvátországi pavillonban egy idő óta kezdettek veszni a kiállitási tárgyak. Megindittatván a vizsgálat, a lopás gyanuja Czviliusacz Istvánra, a pavillonban alkalmazott felvigyázóra irányult, kinél a rendőrség külső-dob-utcza 68. sz. a. lakásán házmotozást rendelt el. A rendőrség a házmotozás alkalmával egy egész kocsira való kiállitási tárgyat talált, melyekre nézve általában Czviliusacz beismerte, hogy lopott tárgyak, némelyekre nézve pedig kijelentette, hogy azokat ajándékba kapta. A rendőrség e kijelentésben nem nyugodott meg, hanem ez irányban tovább folytatja a nyomozást, melynek szálai Eszékre nyulnak le. A tolvaj felügyelői állásától azonnal felfüggesztetett.

= **Viziszony.** *Ispán* Ignácz 18 éves cselédet Haraszti pestmegyei községben e napokban egy kutya megharapta. Sérülten szállitották a Rókus-kórházba, hol kitört rajta a viziszony s tegnap reggel borzasztó kinok közt meghalt.

= **Pyromania.** *Demkó* István 30 éves, nős, tótfalusi (Pestmegye) napszámos már régóta csendes elmezavarban szenved. Baja legutóbb veszedelmes jelleget öltött, amennyiben pyromániává fejlődött, s a községet több izben fel akarta gyujtani, ugy hogy orvosi rendeletre be kellett szállitani a Rókus megfigyelő osztályára.

= **Kitoloncozott csavargók.** A főkapitányság mai napon kelt rendeletével 35 közveszélyes egyént toloncoltatott el illetőségi helyére, más hatóságok toloncz leveleivel pedig 6 veszélyes csavargót tolonczoltak a fővároson keresztül.

= **Veszélyes betörő tolvajt** fogott el tegnap éjjel a rendőrség, midőn gaztetteinek sorozatát épen egy merész vállalkozással akarta szaporitani. Ugyanis f. hó 20—21-ike közti éjjelen az Esterházy-utcza [illegible] sz. alatti gróf Pálffy palota ablakát törte be és bemás[illegible] a félemeleti szobába. Itt azonban nem talált zsákmányt s az egyik zárt ajtót akarta álkulcsaival felnyitni. A házmester meghallotta a zörgést, fölkelt és a tettest sikerült neki megragadni és a főkapitányságra kisértetni. Itt Tóth József veszprémi kőmüvesnek mondotta magát, de később ellenmondásokba keveredett, s kisült, hogy ő *Molnár* József budapesti születésü 24 éves, lopás és betörés miatt többször büntetett tolvaj. Csak junius 30-án szabadult ki a müllersdorfi katonai fegyházból, hol lopás, szökés és sulyos testi sértés miatt reá rótt 3 évi büntetését töltötte ki. Még ugyanazon napon lopást követett el Bécsben s e miatt az országos törvényszék börtönébe került, hol elmebajt szinlelt, minek folytán a bécsi közkórház megfigyelő osztályára szállitották, honnan e hó 11-én megszökött és működését Budapesten akarta folytatni. Molnárt a bécsi katonai törvényszék a hadsereg kötelékéből is kitaszitotta.

= **Tüzesetek.** Ma reggel ½8 órakor az a hir terjedt el a fővárosban, hogy az operaház kigyulladt. Az általános megdöbbenés egész néptömeget csődített az Andrássy-utra, a hol aztán mindenki örömmel tapasztalta, hogy a szenzácziós hir alaptalan. A lárma onnan keletkezett, hogy a hajós-utcza 45. sz. házban kéménytüz támadt, a melyet azonban csakhamar elfojtottak. — Az arena-ut 84. szám alatt ma délután 3 órakor ismeretlen okból tüz ütött ki, melyet azonban a megjelent tüzőrség rövid idő alatt eloltott. Egy félszer, istálló és kertészlak teteje leégett.

= **Egy gyermek balesete.** *Zacskó* József 4 éves kis gyermek ma délelőtt szüleinek király-utcza 21. sz. lakásán anyja körül játszadozott, a ki épen mosással volt elfoglalva. Játékközben a gyermek véletlenül beleesett egy fazék forróvizbe s alsó testét annyira összeégette, hogy a gyors orvosi segély daczára pár órai szenvedés után meghalt. Holttestét a Rókuskórház boncztermébe szállitották.

= **Agyonrugta a ló.** Erdei Sándor 47 éves csendőrségi lóápolót a Prater-utcza 31. szám alatti istállóban egy ló ma reggel ugy rugott hasba, hogy sulyos sebei következtében a Rókuskórházban ma délután meghalt.

= **Munka közben.** Ma reggel az óbudai hajógyári szigeten *Pfauller* Keresztély 14 éves fiu a 4 ló által hajtott cséplőgép tengelyét akarta megolajozni, miközben a fogaskerék kötényét elkapta s a gyermek lábait a két forgó kerék közé szoritotta, ugy hogy mire a lovakat a gyermek kiáltásaira megállitották, két lábszára már el volt törve. A sérültet az irgalmasok kórházában ápolják. — *Komajer* István 13 éves fiu tegnap délután Vecsés községben a cséplőgép körül foglalatoskodott, miközben a gép bal karját elkapta és összezuzta. — *Sicomiczky* János 20 éves ácslegény ma délelőtt a külső váczi-ut 68. számu házban egy ácsmühelyben dolgozott s egy másik legénytársa baltájával véletlenül felső karjára csapott s azon mély sebet ejtett. Mindkettőt a Rókus-kórházban ápolják.

A drezdai magyarellenes tüntetés.

A nemzeti torna-egylet és a magyar tornászszövetség elnöke *Hegedüs* Sándor a következő nyilatkozatot teszi közzé:

A német tornászünnepélyen a magyar tornászok ellen elkövetett botrány minden részletét még nem ismerem, és igy azzal foglalkozni sem akarok. Még kevésbbé szándékozom a dolgot nagyobbnak tüntetni fel, mint a mi, és elébe vágni az elégtételkeresés eredményének, melyre a magyar tornászok Drezdában rögtön megtették a szükséges lépéseket és egészen biztos vagyok a felől, hogy ügyöket rendbe is hozzák.

Azonban az esetet előzményei sokkal jobban megmagyarázzák és sokkal tisztább vilagitásba helyezik, hogysem azokat elhallgathatnám. A dolog igy áll: A drezdai ünnepélyt rendező bizottságtól igen szives meghivást kaptam, mint a «nemzeti torna-egylet elnöke, Budapesten», hogy mint «Ehrengast» az ünnepélyen jelenjek meg. A meghivó szövegét imitt közlöm:

Hegedüs Sándor urnak, a magyar nemzeti torna-egylet elnökének, Budapesten.

Van szerencsénk teljes tisztelettel értesiteni arról, hogy ez év julius 19-étől julius 23-áig fog Drezdában a VI. általános német tornászünnepély megtartatni.

A német tornászok iránti jóakarata kifejezésekép tekintenők, ha ön mint diszvendég ez ünnepélyen résztvenni sziveskednék, azért engedelmével mellékeljük az idecsatolt meghivót.

A legnagyobb tisztelettel

Drezda, 1885. máj. 31.

A német tornász-szövetség választmánya:
Georgi, *Göts*.
A VI. ált. német tornász-ünnepély központi választmánya:
Ackerman.

A meghivó pedig igy [illegible]:

Hegedüs Sándor urat, a magyar nemzeti torna-egylet elnökét Budapesten, bátrak vagyunk a Drezdában ez év jul. 19-étől 23-ikáig tartandó VI. általános német tornaünnepélyre teljes tisztelettel meghivni. Drezda, 1885. máj. 31. A német tornász-szövetség választmánya: *Georgi* Tivadar, elnök; dr. *Göts* Nándor, titkár. A VI. ált. német tornász-ünnepély központi választmánya részéről: *Ackerman* Gusztáv, elnök.

Ebből meggyőződhetik az olvasó, hogy azon minőségben, melyben a bizottság meghivni szives volt, a vendégjognak igénybevételében csakis elfoglaltságom és azon körülmény akadályozott meg, hogy esetleg, mint magyar politikus, ezen minőségemet megtagadni és levetkőzni nem tudom. Pedig ott politikának helye sincs. Megköszöntem tehát a szives meghivást egy udvarias levélben, melyet Bockelberg Ernő müvezető vitt magával, kivánva a levélben Németországnak és a német tornászoknak minden jót. Ugy tudom, hogy Bockelberg és mások is kaptak ez ünnepélyre meghivást. Válaszommal történt késedelem közben ismételten sürgettek, jelentsük be, kik és hányan megyünk Drezdába, mert elszállásolásról kell gondoskodni. A nemzeti tornaegyletben többen ajánlkoztak arra, hogy mint vendégek kimennek Drezdába. Hajlandók voltak csatlakozni hozzájuk Aradról is néhányan. Ekkor került az ügy a nemzeti torna-egylet választmánya elé. Mert némelyek zászlónkat, jelvényeinket és egyenruhánkat is igénybe akarták venni, valamint koszorut is akartak az egylet nevében vinni. A választmány, inditványomra, mindezt megtagadta és kimondta, hogy mint egylet vagy annak hivatalos küldötte, az ünnepélyen Magyarországról senki sem vehet részt, sőt ha magánosak vállalkoznának is erre, azok sem vihetik magukkal zászlónkat, jelvényeinket, sőt még egyenru-

ki gyakran megfordul nálok, néha tartlizik az öreg urral, Kata nénivel tréfálkozik a Bátori-család miatt, most azonban minden erényével együtt kimagaslik előtte.

A világbalépő leányka igazán büszke volt, hogy a mulatság annyi szép hölgye közt Zsolnai Hugó legtöbb időt szentel az ő mulattatásának.

Az öreg Dénes meg is jegyezte, hogy: «Margit leányom nem igen vagy nagyon szerény, hogy Hugó öcsémet annyira elfoglalod. Azt hiszem, másokkal is szeretne beszélni az öcsém uram s te tartod szóval, ugy hogy nem is jut máshoz.»

— Kedves urambátyám! Meg lehet győződve, ha nem találnám magamat Margit társaságában oly jól, mint találom, lelnék módot a távozásra. Nyugodjék belé, ha a kisasszony nem unatkozik, én igen jól érzem magamat!

Margit sietett erősitni, hogy ő nem bánná, ha ez a mulatság sokáig tartana.

(Folytatása következik.)

MARUJA.

IRTA

BRET HARTE.

FORDITOTTA *FÁI J. BÉLA.*

III. FEJEZET.

Pereo megvárta, mig az utolsó is eltünt, s azután dühös káromkodással rántva szemére a kemény *sombrerot*, a cserjéken át az istálló felé törtetett. Később, midőn az egész ház teljes pompája kioltott a házban minden kósza fényt, midőn a veranda vastag árnyékban aludt s még az éji szel is elült, Pereo csöndesen jött ki fölnyergelt lován az istállóból, *vaquero*-öltözetben.

Óvatosan haladt a porondos ut gyepes szélén s zajtalanul ért el egy kis kapuhoz, mely a sikátorra nyilt. Tüzes lovát csak nehezen birván lépésben tartani, mig végre a ház eltünt mögötte a lombok közt, könnyed üggetéssel fordult be egy mellékes lovaglóösvényre, mely a hegyközbe látszott vezetni.

Negyedóra mulva alacsony amfiteátrumszerü mezőségre ért, melyet gyepes halmok öveztek félkörben.

Itt, lovát megsarkantyuzva, sajátságos gyakorlatra adta magát. Kétszer futotta körül a mezőt vad vágtatásban, lobogó átalvetővel, megeresztett kantárral, s kétszer tért ismét vissza. Harmadizben a gyorsaság még nagyobb lett, a föld csak ugy futni látszott alóla visszafelé, s távolról a ló lábai láthatatlanok lettek sebes mozgásukban; maga pedig mélyen előrehajolva az állat nyakára, azzal egy testet látszott képezni s nyilsebességgel rohant körül a mezőn.

Egyszerre csak, valami könnyü füstbodor gomolygott fel előtte a nyeregkápából, lassan tágitva ki karikáit a levegőben, hogy aztán csöndesen szálljon alá a földre, a mint a lovas tovahaladt.

Az árnyszerü gomoly ujból és ujból fölkigyózott, gyürüit előre tolva, de oly lassusággal, mely sajátságos ellentétben volt a lovas vad száguldásával s mégis mintegy kifolyása volt dühének.

Azután Pereo megfordult s rövid vágtatással tartott a kör középpontja felé.

Itt levetette átalvetőjét s hengerré göngyölitve azt, leállitotta a gyepre s ismét nekiiramodott az őrült körfutásnak. De ezuttal hirtelen megfordult, mielött a félutat megtette volna s egyenesen nekirugtatott az öntudatlan tárgynak. Mintegy száz lábnyira kissé oldalt térült, s a hosszu, kigyózó gyürük ismét felszöktek a levegőbe s lassan szálltak alá, a mint elrobogott.

De a mint a kör szélét elérte, ismét megfordult s egyenesen annak az utnak tartott, a melyen bejött volt. A szerencsétlen átalvető pedig a ló patkója mögött ötven lábnyira ugrált, vonszolódott tova a földön egy sötét kötélnek a végén!...

— Az öreg ma meglehetősen csendes — mondá másnap reggel Andreas, a mint a ló szőréről a rászáradt tajtékot vakargatta. — Könnyü látni, Pinto barátom, hogy a tegnapi veszett mérgét rajtad fujta ki...

IV. FEJEZET.

A San Antonio nevet viselő *rancho*, vagy tanya, jellemző hajléka lehetett volna áldott védszentjének, biztos menedékhelyet nyujtván a testi szemet megragadó kisértések ellen, és igen könnyüvé tévén az égboltnak zavartalan szemlélését, a mennyiben sehol egy fa vagy domborulat nem akadályozta a látást.

Ez a tanya, nem ugy, mint a Mision perdida, melynek valamikor kiegészitő részét képezte egyenletes sik volt, féléven át a zöld vetések hullámzó tengerét mutatva, mely a távolban az égboltnal ért össze, a másik féléven át meg száraz, kopár partot, melyről a tavaszi tenger leapadt, mig az ég a távol kékjében mutatott, mintegy gunyolódva, másik, képzeleti tengert.

Durva, rendetlen és szigoruan a hasznosságra való tekintettel épült szinek és házak hosszu sora szolgált elhelyezésül a gépeknek és annak az ötvenhatvan embernek, ki itt a földmivelést végezte; de sem urasági lak, sem *farm*-ház nem szolgált mintegy központjául a mezei kényelemnek vagy czivilizácziónak az ég és föld e mérhetetlen terjengésének közepette.

A falusi élet legelemibb tartozékai is ismeretlenek voltak itt; tejet és vajat a legközelebbi városból hoztak; onnan került a friss hus és főzelék heti készlete is; aratás idején a béresek meg az aratók a szomszédos telepen laktak és ettek s ugy jártak ki dologra.

A minden ékesség nélkül való telep mellett semmiféle ápolt virág nem nyitott; bár a mező tele volt hintve pipacscsal és arany-virággal, a legszerényebb kerti növénynek vagy fünek sem jutott hely a termékeny talajban. A buzavetés tömött sorai szorosan fogták körül a szétszórt szineket és csüröket s eltakarták az alacsonyabb ablakokat.

De a szinek tele voltak a legujabb szerkezetü gazdasági gépekkel; táviró drót kötötte össze a legközelebbi várost az egyik épület félszárnyával, a melyben dr. West tartózkodott, a vadon közepén ridegen vetve össze számitásait.

Hogy vajon ez a szigoru takarékoskodás a mezei életnek és az előbbi földesurak fényüzésének tüntető megvetése akart-e lenni, vagy pedig egyszerüen csak gazdasági elve volt dr. Westnek, azt nem lehetett észrevenni. A kik közelebbről ismerték, azt mondták, hogy mind a kettő volt.

Annyi bizonyos volt, hogy páratlan anyagi siker koronázta és tette tiszteltté rendszerét. A régi bennszülött családok néhány megmaradt tagja eljött megnézni az ő különös gépeit, a melyek annyi lassu embernek és lónak a munkáját végezték el, s ő késznek nyilatkozott a Joaquin Padilla távoleső birtokát is «megdolgozni» a maga kis san-antonioi szobájából.

Némelyek a fejöket csóválták és azt mondták, hogy csak kiszivja a föld zsirját néhány rövid évre, s aztán eldobja az egészet; hogy féktelen sietségében lefölözi a müvelés évszázadainak kövérségét, holott eddig a talajt csak alig karmolták föl a közönséges faekék.

Saját szokásaiban és kedvteléseiben ép olyan szigoru és gyakorlati volt, mint a gazdaságban; a kis épületszárny, a melyben lakott, csupán irószobájából, nappali szobájából vagyis könyvtárából, egy hálószobából meg egy fürdőszobából állott. Vasszürke haja — valóságos ujság ezen a tájon, a hol csupa fiatal amerikai lepedett meg — mindig gondosan volt kefélve, fehérnemüje pedig ragyogó, fekete ruhájában [illegible] ódon-szabásu tisztelet-reméltóság volt jellemző.

Az egyetlen engedmény, melyet szomszédjai szokásának tett, az volt, hogy két-három amolyan ideváló félvad lovat tartott, a melyeket a benszülöttek bátorságával, ha nem is biztosságával és könnyedségével ült meg, s az utakon gyakran lehetett látni merev, komor alakját, mely olyan ellentétben volt lovának festői, száguldó szilajságával.

A Mision perdidában tett látogatása után való napon, alkonyatkor egyedül ült iróasztala előtt a nyugati égbolt gyönge utófényében, mely a nyitott ajtón át a szoba padlóját elöntötte.

Dr. West irással volt elfoglalva, de egyszer csak fölemelte fejét s türelmetlenül kiáltott ki:

— Harrison!

Az ajtóban megjelent a felügyelő árnyéka.

— Ki az, a kivol beszél?

— Csavargó, sir.

— Fogadja meg, vagy küldje dolgára. Ne töltse az időt fecsegéssel.

— Csakhogy épen ez a baj. Nem akar beállni sem egy hétre, sem egy napra. Azt mondja, hogy végez egy kis dolgot, ha vacsorát kap, meg fekvőhelyet; de egyebet nem.

(Folytatása következik.)

hánkban sem jelenhetnek meg és elhatározva lőn, hogy az egylet az uthoz semmivel sem járul.

Tehát meghivás alapján, mint vendégek, előre bejelentve és elfogadva, de csak mint magánemberek mentek az illető magyar tornászok Drezdába és ha köztük volt Bockelberg Ernő, a nemzeti torna-egylet müvezetője is, ez csak azért történt, mert eddig is hivatalos engedélylyel, minden nagyobb tornaünnepélyre (pl. a lipcseire, brüsszelire) kiment, hogy tanulmányait, tapasztalatait, a magyar tornaügy javára öregbitse, értékesitse.

Ezekből kitünik az, hogy a magyar tornászok, mint magánemberek és vendégek, egészen nyugodtan mehettek egy müvelt nemzet meghivása folytán, a drezdai német tornaünnepélyre. És ha talán tulságos udvariasságból, még emlékkoszoruval és felköszöntővel is akartak kedveskedni a meghivóknak, ebben senki, a ki józanon gondolkozik, sértést vagy kihivást nem fog találni vagy keresni. Meg vagyok győződve — az ünnepélyt rendező bizottság elnökének magatartása is bizonyitja — hogy maguk a németek tulnyomó nagy része sem látott ebben, vagy a magyar nemzeti szinü szalagban kihivást és így aligha ők voltak azok, kik egyfelől: a vendégjogot és másfelől: az udvariasságot oly brutaliter megsértették. Hanem azoknak keze van e brutalitásban, kik a megelőző napon a Schulverein gyülésén iparkodtak feltüzelni a kedélyeket a magyarok és Magyarország ellen!

Sajnálni és talán rosszalni lehet csak azt, hogy egyfelől a magyarok ezt a hangulatot észre nem vették és a vendégszeretet, valamint az udvariasság szabályainak ismeretét a Schulverein minden tagjáról feltételezték; másfelől pedig, hogy a rendező bizottság elég erélylyel nem birt ezen jogoknak és kötelességeknek a chauvinista izgatókkal szemben való feltétlen érvényesitésére.

Hanem hát a dolog megtörtént, a leczkét levonjuk belőle mi is, levonhatják a németek is. Ez sem Németország, sem Magyarország rovására fel nem irandó.

A tényállásról távirati uton hivatalos jelentést kaptam, de annak tartalma már a lapokkal közölve lévén, nem ismétlem. Ez ügyre vonatkozó többi részleteket sem fogom a nyilvánosságtól elvonni, ha az azoknak közvetlenebbül birtokába nem jutna.

*

A botrány lefolyásáról s az *elégtétel* kérdéséről közöljük még a *Nemzet* következőleg hangzó táviratát:

«A tegnapi diszlakomán Bockelberg Ernő, ki a nemzeti torna-egyesület müvezetője, magyar nemzeti szalaggal ellátott koszorut helyezett a szószékre. Mihelyt ezt néhány fanatikus Schulvereinista meglátta, zajongani kezdett s levette helyéről a koszorut. *Egy bécsi tornász azonban ismét föltette a koszorut*, mit a többség élénk hoch-okkal fogadott. A nagy zajban Georgi, a német tornaszövetség elnöke a szószékre lépett, megköszönte a magyarok ajándékát s kijelenté, hogy az a tornaszövetség gyüjteménytárában fog megőrzés végett elhelyeztetni. *A botrány főokozói közül kettőt a magyarok kihivtak, ők azonban lovagias kötelességüknek 24 óra alatt eleget nem tettek.* A magyarok erre a *rendező bizottság* elnökéhez, Ackermann tanárhoz fordultak elégtételért. Ez ügyben nagyobb bizottság ül össze, melynek határozata holnap fog kihirdettetni. *A magyarok különben ez esetet bejelentették monarchiánk drezdai követének*, ki eljárásukat helyeselte s örömét fejezte ki a magyarok férfias és higgadt magatartása fölött.»

Egy ujabb sürgöny pedig a következőket jelenti: A drezdai 6-ik német tornaünnepély központi választmánya elégtételt szolgáltatott megsértett honfitársainknak. A választmány ugyanis a Drezdába jött magyar tornászokhoz ma levelet intézett, melyben «azon legjobb meggyőződésének ad kifejezést, hogy a Magyarország több torna-egyesülete részéről megjelent vendégek őszinte baráti indulattól vezéreltetve tervezték egy koszoru átnyujtását, és hogy ezen koszoru el fog helyeztetni a német tornaszövetség gyüjteménytárában.» A levélben a központi választmány kijelenti továbbá, hogy «a tévedések által előidézett kellemetlen félreértések felett, melyektől egészen távol áll, *legmélyebb sajnálatát fejezi ki.*» E levelet aláirták Ackermann, Georgi és Götz, a német tornaszövetkezet vezérférfiai, a *kik küldöttségileg* felkeresték a magyar tornászokat és személyesen nyujtották át e levelet.

*

A fönnebb emlitett *elégtételadás* különben csak a drezdai osztrák-magyar követség s a *drezdai rendőrség* beavatkozására történt meg, mint az kitetszik a *N. Fr. Presse* következő táviratából:

A magyarok koszoru-ügyének az ünnepi banketten még a következő utójátéka volt: A magyarok az ügyről egy levelet nyomattak a lapok számára; abban a nyomdában, a hol először megfordultak, visszautasitották a magyarokat, a mi arra birta őket, hogy az illető helyiségben viharos jelenetet csináljanak. Megbizásukat egy másik nyomda teljesitette. Erre a magyarok panaszt tettek az osztrák-magyar követségnél, ez pedig a rendőrfőnökhöz fordult, a ki erről értesitette a központi bizottságot. A központi bizottság tegnap tartott ülésében elhatározta, hogy a magyaroknak *szóbeli uton* a következő nyilatkozatot teszi: A központi bizottság meg van győződve arról, hogy a magyar vendégeket, kik több magyar torna-egyesület képviseletében jelentek meg a hatodik német tornaünnepre, a német tornaügy iránt őszinte barátságos érzelem vezette mikor egy koszoru átadását tervezték és ezt át is adták, ennélfogva a bizottság kijelenti, hogy e koszorut a német tornászok levéltárában helyezi el és hogy a központi bizottság a félreértésekből támadt kellemetlen eseményeket, a melyektől ő távol áll, sajnálja. Ezzel a nyilatkozattal a magyarok megelégedtek.

*

A magyar tornászok egyike, aki szives volt lapunk képviseletét elvállalni, ma éjjel érkezett levelének a botrányról szóló részében ezeket irja:

A kirándult magyar tornászok részéről Bockelberg Ernő egyleti müvezető lépett az emelvényre, hogy a meghivást s fogadtatást megköszönje. *Bockelberg beszéde* a következő volt:

«Távol hazánktól, Magyarországtól, megjelentünk a német tornaszövetség nagy ünnepén, hogy tanui legyünk egy világraszóló eseménynek. Önök a tornázás terén legelőrehaladottabbak, önöktől tanulni jöttünk ide, hogy hazánkban azt értékesitsük. Barátságos érzelemmel jöttünk ide, s hiszszük, hogy azzal távozunk is. De hálából, hogy a tornázás terén oly sokat tanultunk önöktől, elhoztuk a Kárpátok alján termett havasi virágból készült koszorut, melyet a német tornászoknak im itt ünnepélyesen átadunk.»

A beszéd folyama alatt a Schulverein agitátorai gyujtották a tüzet demonstráczióra. Sikerült is annyira vinniök, hogy néhány szélső szász nemzetségbeli — esküdt ellenségei a magyarnak — nemtetszésének adott kifejezést. Minden tiltakozás és visszatartás daczára az emelvényhez, melyen a koszoru nemzeti szalagjaival függött, oda rohantak s annak máshova tételét követelték. Bécs város tornászai mint egy szál ember a tartománybeliek, mind Németország tornászainak jelentékeny része, kivéve a Schulvereinbelieket üdvözlé a koszorut, *megvédte azt* — felejthetlen lesz előttünk, mint történt az, s hálánk kifejezésére szót alig találtunk. Felejthetlen lesz egyuttal az is, mire képes a szász ultrák fanatizmusa is, hogy egy nemzeti ünnepen disharmoniát miként idézett elő. Georgi elnök a szónoki emelvényről kijelenté, hogy becses emlékül átveszi a koszorut s megőrzi a szövetség részéről. Ezekután lecsendesedett a vihar, a kedélyek nyugodtabbak lettek. A szász lapok egyrésze azonban ez inczidensből tőkét csap s más szinben tünteti fel a történteket. Hogy ők nem barátaink, jól tudjuk, hogy ők mindenkit németté óhajtanak tenni, régi valami, a hazánkban lévő németeknek elnyomatásáról örökösen regélnek, azt már megszoktuk s hogy a magyarok itt e városban, a Schulverein főfészkében bátor hazafiaknak maradtak meg, az mondhatlan fájt nekik s hozzájuk illő módon adtak annak kifejezést. No majd idővel megfelel minderre a magyar közmüvelődési egyesület.

*

A *magyar tornászokat*, mint a *N. Fr. Presse* egy drezdai levelében olvassuk, már a megérkezés napján is inzultálták. A szónoki emelvény előtt ugyanis — irja a N. Fr. Presse — kis esemény történt. Tizenöt magyar tornász állt ott. Nyilván nem figyelték meg az ünnep nemzeti jellegét s *éljent* kiáltottak. Erre hozzájuk lépett egy drezdai ügyész s jelentős arczczal e szót kiáltá feléjök: «*Siebenbürgen!*»

*

A drezdai tornaünnepen a következő magyar tornászok vettek részt: Bockelberg Ernő a nemzeti tornaegyesület müvezetője, Keresztessy Sándor a nemzeti tornaegyesület tornatanára, Keresztessy Béla, Szilágyi F. Lajos, kir. mérnök, Kampis Lajos, Oberle János, a budai gimnázium tornatanára, Szafka Manó, Zsingor Mihály, a budapesti tornaegyesület müvezetője, Körber Ferencz, Glück Erős, Bockelberg Ede, Szikszay Feri, Schleinz Károly, Philipovics Emil mindannyian Budapestről, továbbá Nagy Sándor és Ilmann Ottó Aradról. Ezeknek legnagyobb része a nemzeti tornaegylethez tartozik, s magukkal vitték a nemzeti tornaegyesületnek *igazoló* és nem megbizó levelét, melyben igazolva van az, hogy a nevezett torna-egyesületnek tagjai.

SZINHÁZ, MÜVÉSZET.

— **A m. kir. operához** báró *Jósika* Kálmán igazgatósági tanácsossá neveztetett ki.

— **Az ördög pirulái** 100-ik előadását fogják a népszinházban, holnap csütörtökön megtartani. E nagy látványosság ez évi márczius 18-án került először szinre s azóta fölváltva részt vett benne a népszinház egész személyzete. A 100 előadásban legtöbbször játszottak Vasvári Kovács (81-er), Ligeti Irma (66-or), Horváth V. (58-or), Sik Gizella (57-er), Aranyosiné (55-ör), Kassai (54-er), Vidorné (53-or), Rónai (53-szor), Szabó (52-er), Szilágyi (50-er), Szelényi A. (47-er), Gergely (46-or), Ujvári (46-or), Eöri (42-er), Tóth Antal (40-szer), Klárné (38-or), Komáromi (35-ör), Rákosi Szidi (34-er), Csatai Zsófi (36-szor), Kiss (34-er). Játszottak ezeken kivül Pártényiné (26-szor), Tóth Ilonka (24-er), Hegyi Aranka (21-er), Németh (19-szer), Vári Irma, Tarnai Sarolta és Tamássy (mindhárman 16-or), Szatmári (11-er), Erődi (9-er), Vidor (4-er), Fehér Ilona (4-er). Az első 12 előadásban még részt vett boldogult Tihanyi Miklós is. A holnapi 100-ik előadásban Kaczér Nina kisasszony lép föl mint vendég Izabella szerepében.

— **Sopronban** az idei szinházi időszakot szeptember 26-án nyitja meg Jakab Lajos szinigazgató társulata, mely karácsonytól kezdve virágvasárnapig Székesfehérvárott fog játszani.

SPORT.

— **A magyar vasparipázók Drezdában.** A budapesti kerékpár-egyesület tagjai, kik szombaton, jul. 11-én indultak Budapestről 6 órakor, névszerint: Schleinz Károly, ifj. Szikszay Ferencz, Philipovich Emil és Bockelberg Ede, f. hó 19-én d. e. 1/2 10 órakor érkeztek meg Drezdába. 849 klmétert 8½ nap alatt tettek meg, a pihenést is beleszámitva. Megemlitendő a prágai velocipedisták kitünő fogadása, kik a magyar vasparipázók tiszteletére ünnepélyt is rendeztek. Drezdából szerdán, 22-én este indulnak Berlin-Hamburgon és Hannoveren keresztül Budapestre.

— **Vasparipán a föld körül.** Stevens Tamás az angol vasparipa champion, ki az egész világot vasparipán akarja beutazni, ez utjában hazánkban is keresztül utazott, julius hó 1-én érkezett Konstantinápolyba. Innen meleg hangu levelet intézett a budapesti kerékpár egyesülethez, melyben megköszöni a szives fogadtatást a magyar bajtársak részéről, és különösen köszönetet mond azoknak, a kik őt Duna-Penteléig elkisérték. A jeles sportsman ma már Ázsiában folytatja utját a föld körül.

London, jul. 21. *Kempton-park. Kempton-Park Juli Handicap.* 20,000 márka 1200 méter. Kilencz ló futott. Cumberland Albert Mellville-je első, Redfern Camlet-je második, lovag Ginistrelli Questo-ja harmadik. Könnyen nyert két hoszszal.

Mancho ter. jul. 21. *Summer two year old plate.* 20.000 márka. Kétéveseknek. Távolság 2000 méter. Öt ló futott. Peck Philosophy-ja első; Cleveland Athelstanja második, Vyner Queen-Joanna-ja harmadik. Fél hosszal nyert, három hossz a második és harmadik közt.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **A tanács intézkedései.** A *Hunyadi-tér* északi oldalán a tanács 58 m. hosszu csatorna épitését elrendelte. — Az I. ker. istenhegyi utakon összegyülő szenyvizek levezetésére a tanács 3184 frt költségbe kerülő kőfolyókák előállitását elrendelte. — A tanács a IX. ker. páva-utcza és a VIII. ker. salétrom-utczának légszeszszel való világitását, a VIII. ker. kalvária-tér déli oldalának kőolajjal, az éjszaki oldalnak pedig légszeszszel való világitását elrendelte. — A *délibáb- és Nagy-János-utczák* között fekvő Bakony, jelenleg Bulyovszky-utczának burkolását és csatornázását a tanács jövőre elrendelte.

— **Vásárbiztosok.** Minthogy a vásárbiztosok ruhája egyenlő a városi szolgákéval, a tanács az esetleges viszszaélések elkerülése végett, a vásárbiztosok attilájára «vásárbiztos» felirattal egy pléh táblácska alkalmazását rendelte el.

— **Uj omnibusz állomás.** A tanács a Lipótvárosban az ujépülettel szemben a Frohner-féle szálló mellett, s a gyapju s a váczi-ut szögletén uj omnibusz állomás létesitését határozta el.

— **Az izraelita hitközség** azzal a kérelemmel fordult a tanácshoz, hogy miután több szülő kérelmére a vallástant külön tanfolyamban adatja elő hetenkinti 6 órával, az e tanfolyamot hallgató növendékeket mentené fel a tanács az iskolákban a vallástanra kötelező 2 óra alól. A tanács a hitközség kérvényéhez nem jarult hozzá.

— **A fővárosi közegészségügyi** bizottmány tegnap *Pörl* tanácsnok elnöklete alatt ülést tartott. Az ülés napirendje előtt *Medrey Zsigmond* biz. tag kérdést intézett az elnökhöz, hogy a napilapokban közölt ama hirről, hogy a főváros tulajdonát képező telkeken a szivattyus kutak használaton kivül helyeztettek, van-e tudomása, s ha igen, kér az intézkedésre vonatkozólag felvilágositást. Mert eltekintve attól, hogy az ivóviz amugy is kevés a főváros területén, az ily kutak elzárása csak veszélyt von maga után. *Pörl* kijelenti, hogy a kutak elzárásáról általában tudomása nincs. A főváros kerületenkint megvizsgálta a kutakat, s hol szükségességét látta, ott el is záratta. A biróság az elnök válaszát tudomásul vette. Özv. Hummer Lajosnénak kérvényét, melyben egy az ősz-utczában nyitandó vizgyógyintézet megengedéseért folyamodik, a bizottmány pártolólag határozá terjeszteni a közgyülés elé. Propper Adolf és társainak a főváros balparti részére a szemét, trágya, állati hulladék, stbre vonatkozó ajánlatát a bizottmány elfogadta.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **Az országos régészeti közgyülésre** eddig a vidékről 50-nél több régész jelentkezett, köztük a vidéken lakó legkitünőbb szaktudósok. *Finály* Henrik egyetemi tanár a kolozsvári muzeum-egyletet, dr. *Römer* Flóris nagyváradi kanonok és biharmegyei régészeti egyletet, *Téglás* Gábor és *König* Pál tanárok, a hunyadmegyei, *Haan* Lajos a békésmegyei, *Burány* a vasmegyei s egy hat tagu küldöttség a délmagyarországi régészeti egyesületet fogják képviselni. A mosonmegyei régiség-egylet elnökének, dr. *Söter* Ágostnak vezetése alatt 15 tagu küldöttséget küld fel a közgyülésre.

— **A párisi magyar egylet** e hó 5-dikén tartott közgyülésében elhatározta, hogy épitendő háza ügyét ujra felveszi és a hazai közönség figyelmébe ajánlja. Már 1877-ben 250 darab 100 forintos kötvényt bocsátott ki, melyből 1878 deczember végéig 120 darab el is kelt. Amaz idő óta azonban mit sem tehetett, hogy czéljához közelebb érhessen: az idők roszszra fordultak. A párisi háztelkek ára felszökött, a nemzet figyelmét és jótékonyságát elvonták Bosznia és a szegedi árviz. Most a viszonyok jobbra fordultak. A háztelkek Párisban olcsóbbak, a magyar országos kiállitás fényes eredménye és a külföld által is bevallott teljes sikere hazánk figyelmét az iparra irányitja, és a párisi magyar egylet megragadja az alkalmat, hogy végre felépithesse saját házát, mely a Magyarországból érkező iparosoknak az első segélyt nyujtani lesz hivatva. Emlékiratot fog az egylet nevében a házügyi bizottság kibocsátani, melyben fölkéri a hazai közönséget, a városokat, pénzintézeteket, ipartársulatokat és gazdag főurakat, venné meg a megmaradt 130 kötvényt.

— **A budapesti könyvnyomdászok és betüöntők egyletének** választmánya és tisztviselői kara a mult hetekben hozott ismeretes határozat következtében, mely szerint ama német nyomdászok, akik a magyar *Typografia* czimü nyomdászlapot olvasni nem akarják, 20 krral kevesebb tagsági dijat fizessenek. leköszönt. A választmánynyal tart lovag Falk Zsigmond is, a ki évek hosszu során át buzgó elnöke volt az egyletnek, mert nem akarja, hogy ez elfogadott határozat, mely alapszabályellenes, érvénybe lépjen. Az egylet ennél fogva augusztus 2-ára tisztujitó közgyülést hivott össze, melyen a német párt hir szerint visszavonja inditványát s helyette azt fogja kérni, hogy a *Gutenberg* czimü német nyomdászlapot az egylet szubvenczionálja. A német nyomdászok ujabban az egylet önképző osztályát akarják eltörölni, mert az önképző osztály évenkint magyar nyelvi tanfolyamot tart, melyet a németek egyáltalán nem akarnak türni. A lefolyt téli félév magyar nyelvi tanfolyamát, melyet az egylet nagy költséggel tart fönn s külön tanárt fizet, csak három német nyomdász hallgatta. Különben a magyar nyomdászok békét akarnak s a szubvencziót a német lapnak megadják, hogy a hivatalos közleményeket német nyelven is közölje, de az utóbbi inditványt nem fogadják el.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **Az Azienda-Cyankali-féle sajtóperben** a hét havi fogházra elitélt Schiff Sarolta ügyvédje dr. Darvai Fülöp tudvalevőleg perujitásért folyamodott a budapesti sajtóbirósághoz. Ez ügyben ma hozta meg a törvényszék (elnök *Kriszt* János, szavazóbirák *Brinkmann* és *Burghardt*, jegyző *Krenedies*) a határozatot, melylyel a perujitási és ezzel a büntetés végrehajtásának felfüggesztése iránt beadott kérelem *elutasittatik*. A jogi alaposággal dolgozott érdekes indokokból a következőket közöljük: Folyamodó a rágalom sajtóvétsége miatt vétkesnek kimondott és büntetéssel sujtott Schiff Sarolta az e czimen reá jogérvényesen kimért büntetés alól leendő feloldoztatására teljesen elégségesnek tartja azt, hogy a rágalmazó czikkek szerző közzétevői felelőssége iránt annak idején tett beismerő vallomását a most beadott perujitási kérvényében visszavontnak jelenti ki és azt adja elő, hogy nem ő a szerző közzétevő s az e czimen való felelősséget, — akkori érzelmei által indittatva — jegyesének a lap szerkesztőjének késztetésére, tehát nem a valósághoz hiven, nem is a czikkek megjelenése előtt, hanem csakis a sajtóper megindulta után vállalta el. A rágalmazásban való büntelenségét igazolandó perének ujitását kérve bizonyitékokat ajánl a folyamodó arra, hogy ő csakugyan jegyese vala a lapszerkesztő Fischer Móricznak s hogy a felelősséget, — a czikkek nem eredvén az ő tollából — csakis a szerkesztő kedvéért s már a közzététel után, tehát utólag vállalta el. Semmi kétséget nem szenved, hogy az ügy érdemére vonatkozó uj bizonyitékok alapján a perujitási kérelemnek helye van, kétségtelen az is, hogy bünvádi ügyekben a cselekmény tárgyi momentumain kivül az alanyi momentumok is az érdemhez, az ügy lényegéhez tartoznak, s hogy a közönséges büntető törvény alapelvei szerint folyamodó az alanyi mozzanatokkal összefüggésben álló uj bizonyitékok alapján teljes joggal kérelmezhetné perének ujitását. *Sajtóügyek elbirálása körül azonban nem a közönséges büntető törvénynek, hanem az 1880: 37. t. cz. 7. §-a által hatályban tartott külön törvénynek intézkedései a mérvadók.* A felelősségről intézkedő külön törvény (az 1848: 18. t. cz. 13. és 33. §§-ai) szerint «sajtóvétségért büntettetik a szerző, ha ez nem tudatnék, a kiadó, ha ez sem tudatnék, a nyomda tulajdonosa», az időszaki nyomtatványokban közzétettekért pedig, a szerző felelősségre nem vonhatása esetén büntettetik az előzetesen felelősséget vállalt szerkesztő, illetve kiadó. A sajtótermékekért való felelősséget megállapitó ezen törvényszabály tehát, eltérve a közönséges büntető jogelvektől, a sajtó utján elkövetett büncselekmény alanyát jó eleve és oly czélból állapitja meg, hogy az minden a törvénybe ütköző cselekményért hoszszabb nyomozás nélkül megállapitható, nyomban perbe fogható és azonnal meg is büntethető legyen. A szerkesztőnek szabad választására hagyja a törvény, hogy a felelősségi fokozaton előtte álló egyént megnevezze, s pert állni kényszeritse, vagy elhallgassa és maga álljon helyette perbe; a pert állni tartozó fél azonban esetleg vétkesnek mondható ki, tehát meg is büntethető, sőt ha vétkesnek kimondatott, szükségkép meg is büntetendő. A midőn pedig folyamodó a lapszerkesztő által szerző közzétevőül, tehát a sajtói büncselekményért első sorban felelős egyénül megjelölve, a felelősséget minden ellenmondás nélkül elfogadta, s igy perbebocsátkozott, büntetlenségét a vétkességének megállapitása után kérni, a felelősséget visszaháritani, vagy harmadik személyre tolni és e czélból perének megujitását kérelmezni, a felelősségi külön törvény szelleménél fogva többé joga nincs és a felelősségi törvények erejéből való kivetkeztetése nélkül többé joga sem lehet. De egyébként is mily uj bizonyitékokra hivatkozik a folyamodó? Hivatkozik arra s beigazolni kivánja, hogy ő a lapszerkesztőnek, kit a kérdéses czikkekért a törvény rendelkezésénél fogva közvetlenül terhelt a felelősség a sajtóvétség elkövetőjének megjelölésére — jegyese volt, és ez a köztük fennállott viszonynál fogva gyakorolt reá oly mérvü befolyást, a mely folyamodót szabad elhatározásában gátolta — tehát abban gátolta, hogy a jegyese által reá tolt felelősséget, bár sem a törvénynél fogva, sem a tárgyi valóság szerint azzal nem tartozott, elfogadja. Ezen erkölcsi kényszer azonban akkor, a midőn a folyamodó a vbiró előtt tett beismerő vallomását a vizsgálat folyamán egyáltalán vissza nem vonta, a midőn azt az esküdtszék előtt egész terjedelmében fentartva ismételte és megerősitette, sőt védelmét ott a lapszerkesztőjével nem azonos védőjével kifejtette, akkor, a midőn a panaszos fél irányában elkövetett jogsértést a vizsgálat folyamán és az esküdtszék előtt saját cselekményének vallotta és a sértő állitásokat magáéinak vallva és teljesen fentartva, a törvény engedte korlátok közt a legszélesebb mérvben bizonyitani is igyekezett, akkor ezen erkölcsi kényszert a folyamodó büntetlenségének indokául elfogadni, és a büntetés közelsége által gyakorolt közvetlen nyomás alatt tett visszavonó nyilatkozatnak többé helyt adni nem lehet. Hivatkozik továbbá folyamodó a most bejelentett tanui (a betüszedők) által beigazolni kivánt ama körülményre is, hogy az elitéltetése alapjául szolgált czikkek kézirata nem az ő kezétől származott. Ez azonban a törvény ama rendelkezését tartva szem előtt, mely szerint nem az iró, hanem az iratnak sajtó utján közzétevője (a sajtóvétség elkövetője) büntetendő meg, még akkor is, ha nem maga lenne a szerző, egészen mellékes körülmény és ép oly kevéssé tekinthető az ügy lényegére vonatkozónak, mint ama viszony, a mely a felelős szerkesztő és az ez által közvetlen felelősül megjelölt egyén között általában vagy különösen a beterjesztett közlemény tekintetében fenforog. A per lényegét nem érintő mellékkörülménynek tekintendő a viszony, mihelyt a törvény a felelős szerkesztőt feljogositja arra, hogy a tárgyi valóságnak megfelelően büntetendő személy helyett maga szenvedje a büntetést, vagy esetleg az illetőnek beleegyezésével oly harmadik személyre tolja át, a kinek megbüntetését a tárgyi igazság ép olyan kevéssé kivánná, mint a szerkesztőnek a megfenyitését. A törvény ily rendelkezése a szerkesztőéhez hasonló jogot hagy fönn harmadik személyeknek is a valódi tettes fedezésére, mert magát a büntetést és nem az azt elszenvedő személyt tekinti lényegesnek. Ezekből folyólag a kir. sajtóbiróság a folyamodó perujitási kérelmének helyt nem adhatott, az itéletileg jogérvényesen kiszabott büntetésnek a perujitási kérelem jogérvényes eldöntéseig leendő felfüggesztése iránt emelt kérelemmel pedig azért utasitotta el folyamodót, mivel erre ama elvvel szemben, hogy a perujitás a szabadságvesztés büntetés végrehajtását nem gátolja, a f. é. 12,054. sz. igazságügyminiszt. rendelet 12. pontja értelmében csakis a perujitás engedélyezése esetén tartja magát feljogositottnak.

— **Ékszerlopás.** Ez évi február hó 12-én Freund Mihály ékszerésznek egész kirakatát a benne levő öszszes ékszerekkel és gyürükkel ellopták. A vakmerő lopás gyanuja Brenner Lajos, Roznyai Rezső ellen irányult, a kiket Klimberger Katalin és Tischler Anna örömleányokkal együtt a rendőrség le is tartóztatott. A lopás nyomára az vezetett, hogy február 12-én éjjel a nevezettek nagy dinom-dánomot csaptak a Pollák és Edelman-féle vendéglőkben és számos gyürüt kináltak eladásra. Kohn József házalónak is kinálták gyürüket megvételre, de ennek gyanusnak tünvén a dolog, rendőrért futott és a vig társaságot bekisértette. Ez ügyben ma volt a végtárgyalás a budapesti büntető törvényszéknél és az éjjeli Budapestnek számos árnyképei vonultak el a tárgyalás során. Klimberger Kati daczosan felel az elnök (*Brinkman* törvényszéki biró) kérdéseire kijelentve, hogy ő könnyelmüségéből tartja fenn magát. Nem tagadja, hogy férfiakkal «elmegy» — de ez ugy — mond «ein schweres Brod» (Derültség a hallgatóság közt.) Tischler Anna, egy csinos, de a kiszappangásaktól megviselt fiatal leány bánatot tanusit. Ő a per koronatanuja, a ki volt kedvesére, Brennerre is rávall. «Boszúból teszi», kiált fel az utóbbi, de a többi tanuk terhelő vallomásaival szemben hiábavalónak látszik védekezése. Brenner különben ép ugy mint Roznyai mindent tagadnak. A befejezett bizonyitási eljárás után és miután Edelmanné, Rozenspitz, Kohn és Fuchs tanuk kihallgattattak, *Heil* Fausztin inditványát terjeszti elő és kéri Brennert és Roznyait a btk. 333. §-ba ütköző és 336. §-a szerint minősülő lopás büntettében bünösnek kimondani. Klimberger Kati és Tischler Annára vonatkozólag a vádat elejti. Dr. *Visontai* Soma ügyvéd (Roznyai védője) védencze felmentését kéri. Nem lát egyebet bebizonyitva, mint hogy védencze a kompániának tagja volt; megengedi, hogy utólagosan tudva a lopásról, a tettessel együtt tivornyázott; de mindezt büntetni nem lehet, hogy védencze tettes társ volna, azt épen nem látja bebizonyitva. A törvényszék Brennert 3 évi fegyházra itélie, Roznyait a védője által felhozott indokok alapján *teljesen felmentette* és azonnal szabadlábra helyezte.

— **Dr. Markbreiter Ödön bécsi ügyvéd** ellen 1879. augusztus havában Haller Ferencz gr. erdélyi birtokos, a marosvásárhelyi kir. törvényszéknél bünvádi feljelentést tett csalás miatt. Előadván, hogy neki pénzre lévén szüksége, kiállitott egy váltót 40,000 frtra és átadta Markbreiternek értékesités végett. Az ügyvéd azonban még egy váltót kért *fedezetül*, hasonlóképen 40,000 frtra. A feljelentő szerint Markbreiter mindkét váltót forgalomba bocsájtotta, s igy rajta 80,000 frtot követeltek. A kir. törvényszék elrendelte a vizsgálatot, de annak eredményéhez képest meghozta a végzést, mely szerint a feljelentés, mint bünvádi eljárásra alkalmatlan, félretétetik. Haller gr. e végzés ellen felebbezett, minek következtében a kir. tábla felülvizsgálta ez ügyet és a beszüntető végzést helybenhagyta. A panaszló ez ellen ujra felebbezett, de a Curia a felebbezést viszszautasitotta. — Midőn a Curia ezen határozatát gr. Haller előtt kihirdették, kijelenté, hogy a kuriai határozat, mely a hivatalból üldözendő cselekményre vonatkozólag beszüntető határozatot hozott, feljogositotta őt arra, hogy mint magánpanaszos dr. Markbreiter ellen sikkasztás és csalás miatt vádat emeljen, ő tehát azt megteszi. A kir. törvényszék ügyészi inditvány alapján, e magánpanaszt elvetette. Már most ez ellen gr. Haller a táblához felebbezett, hol felebbezését visszautasitották. E határozat kézbesitésekor, a kézbesitő ivre rá irta, hogy ismét felebbez a kir. kuriához. Az ügy felterjesztetvén, a kuria ma vette felülvizsgálat alá az ügyet, és a felebbezés elfogadásának kérdésébe bele sem bocsájtkozva, azt visszautasitotta.

— **Gyilkos szeretőpár.** Vihnye községében 1884. április 7-én reggel *Matula* Gáspárt megölve találták istállójában. A tetteseket még az nap elfogták, a meggyilkoltnak saját neje és annak kedvese Bernek Nándor személyében. Matula Gáspárné szül. Turcsányi Mária 34 éves, több kiskoru gyermeknek anyja, elfogatásakor előadta, hogy Bernek Nándor 26 éves kovácslegénynyel tiltott szerelmi viszonya volt, s ennek következtében férjével rosszul élt. Április 6-án haza érkezvén Gyomásról, férjét részeg állapotban találta, ki őt többször bántalmazta, sőt egy izben mellébe is harapott. Erre ő lármát csapott, a szobába jött Bernek Nándor, és Matulát megragadta, addig fojtogatván, mig meghalt. *Bernek* Nándor vallomásában beismeri a tettet, de erre a cselekedetre való felbujtást Matula Gáspárnéra fogja, sőt midőn az áldozatot fojtogatta Matuláné férje kezeit lefogta, hogy ne védekezhessék. A holttestet aztán felöltöztették más ruhába és kivitték az istállóba. Az éjszakát együtt töltötték és ekkor mondta Bernek, hogy a törvényszék előtt Matuláné ne mondjon egyebet, mint azt, hogy férjét a kőszénbányában ütötték agyon. Az aranyos-maróthi kir. törvényszék mindkét vádlottat a gyilkosság büntette alól felmentette, de elitélte őket a szándékos emberölés büntettében, Matula Gáspárnét *életfogytiglan* való fegyházra, Bernek Nándort, mint másodrendü vádlottat 15 évi fegyházra. A kir. tábla a büntetést elsőrendü vádlottra 15 évi fegyházra szállitotta le, másodrendü vádlottra nézve az első birósági büntetést helybenhagyta. A Curia szüneti büntető tanácsa ma délelőtt *Perczel* Béla elnöklete alatt tárgyalván az ügyet és *Ocsvai* Ferencz előadó inditványára a táblai itéletet indokainál fogva helybenhagyta.

MULATSÁGOK.

— **Pályatársak találkozása.** A budapesti második kerületi tanitónőképezdében 1879. évben oklevelet nyert bennlakó növendékek, 32-en, ez évi julius hó 15-kére találkozót adtak egymásnak. Megjelentek ezek közül a nevezett napon a képezdében mintegy 16-an, kik az ország legtávolabb részéről sem sajnálták megtenni a hosszu utat, hogy egykori társnőjüket viszontláthassák. Miután a képezdében az igazgatónő részéről a legszivesebb fogadtatásban részesültek, kikocsiztak a zugligeti Fáczán-helyiségbe, a hol egész napon igen jól eltöltötték az időt. Az igazgatónő meghivta régi tanitványnőit e hó 19-ére vasárnapra ebédre a képezdébe. Többen még férjeiket is magukkal hozták. Sikerült néhány nevet is feljegyeznünk: Metzner Ilona (Aradról), Vámossy Ilona (Budapestről), Varga Gabriella (Pécsről), Elefánty Mariska (Jászberényből), Ballázs Betta (Kassáról), Wodetzky Ludmilla (Versecz ről), Vogel Eugenia (Székesfehérvárról), Duma Eufemia (Belényesről), Árpássy Etel (Budapestről), Lubinszky Berta (Szebenből), Csikász teréz (Budapestről). Erős Ilona (Zalából) stb. Ugyane hölgyek 10 év mulva ismét találkoznak Budapesten.

HÁZASSÁG.

— **Esküvő.** *Babarczy* Ferencz Háromszékmegye kir. adófelügyelője e hó 18-án tartotta esküvőjét S.-Szentgyörgyön Csutak János kereskedő lányával, Mariskával. Az esküvési szertartás igen fényes volt.

— **Eljegyzések.** *Sámi* László kolozsvári törvényszéki jegyző a mult szombaton tartotta eljegyzési ünnepét Ferencz József unitárius püspök leányával Ilonával. — *Nagy* Endre kolozsvári gyógyszerész eljegyezte odavaló Frits Albert ügyvédnek, a *Magyar Polgár* volt szerkesztőjének leányát, Erzsikét. — *Szabolcsi* Miksa a «Jüdische Pester Zeitung» szerkesztője jegyet váltott Boskovitz Malvin kisasszonynyal, özv. Boskovitz Katalin fővárosi könyomdatulajdonos bájos leányával.

GYÁSZROVAT.

Erlére br., ki 1857-től 1861-ig belgiumi külügyminiszter volt, e hó 17-én meghalt Brüsszelben.

Roth Frigyes nagyszebeni szállótulajdonos e hó 19-én 55 éves korában meghalt.

Körmendy József felső-szemenyei plébános e hó 11-én 44 éves korában meghalt. Temetése e hó 13-án nagy részvét mellett ment végbe.

Kántor Károly a nagykárolyi önsegélyző népbank főkönyvelője élete 53-ik évében jul. 18-án meghalt Nagy-Károlyban. Temetése ugyanott e hó 20-án ment végbe.

Görz, jul. 22. *Záhony*, a kereskedelmi kamara elnöke meghalt.

A hivatalos lap julius 22-iki számából.

Kitüntetés. Ő felsége a veszprémi székes káptalanban: vépi *Vogronics* Antal pápai főesperesnek a somogyi főesperességre, *Devics* József següsdi főesperesnek a pápai főesperességre és *Jánosi* Ágoston első mesterkanonoknak a següsdi főesperességre való fokozatos előléptetését jóváhagyván, az ekként megüresedett utolsó mesterkanonoki székre *Szabó* György kiliti plébános-alesperest, nemkülönben ugyaneme veszprémi székesegyházhoz tiszteletbeli kanonokokká: *Németh* János erősi plébános-alesperest, *Konkolyi* Ambrus tapolczai plébános-alesperest nevezte ki és *Mild* Mihály Sümegh városi plébános-alesperesnek a Keresztelő Szent Jánosról nevezett stolai czimzetes prépostságot; *Leövey* Sándor miniszteri titkárnak az osztálytanácsosi czimet és jelleget dijmentesen adományozta; dr. *Volenszky* Fridolin titkári czimmel és ranggal felruházott fogalmazót valóságos miniszteri titkárrá nevezte ki, *Marek* Ede és *Bulyovszky* Aladár fogalmazóknak pedig a miniszteri titkári czimet és jelleget, valamint dr. *Török* Ferencz segédfogalmazónak a miniszteri fogalmazói czimet és jelleget, s végre lovag dr. *Ohms* Gusztáv udvari és miniszteri titkárnak a cs. és kir. közös külügyminiszteriumban az osztálytanácsosi czimet és jelleget dijmentesen adományozta.

Királyi adomány. Ő felsége *Felső-Kocsóc* községnek az ez évi április 25-én ott dühöngött tüzvész által károsodott lakosai segélyezésére hatszáz forintnyi, és a márczius 12-iki tüzvész által károsodott *Alsó-Pulya* község segélyezésére száz forintnyi összeget adományozott magánpénztárából.

Kinevezés. A magyar királyi belügyminiszteriumhoz: *Horváth* Emil és *Barabás* Sándor valóságos miniszteri fogalmazókká, *Barthos* József és dr. *Téry* Ödön fizetés nélküli segédfogalmazók valóságos miniszteri segédfogalmazókká, *Bernáth* Jenő és *Fogarassy* Mihály fogalmazó-gyakornokok pedig fizetés nélküli miniszteri segédfogalmazókká; — a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a brassói polgári főreáliskolához rendes tanárrá és helyettes igazgatóvá *Rombauer* Emil selmeczbányai ág. ev. főgymnáziumi tanárt; — a fővárosi m. kir. pénzügyigazgatóság *Gábor* Endre kincstári jogügyigazgatósági hivataltisztet, a központi dij- és illetékkiszabási hivatalhoz irodavezetővé; — a m. kir. dohányjövedéki központi igazgatóság Lipp Frigyes és Krbek Ottokár I. oszt. dohánygyártási tiszteket III. oszt. gyártási osztályvezetőkké; Adametz Emil és Vidmár György III. oszt. dohánygyártási tiszteket II. oszt. gyártási tisztekké; Pelczer Károly és Münzberg Győző I. osztályu dohánygyártási gyakornokokat III. oszt. gyártási tisztekké; továbbá: Reiter György, Pisny István, Verényi Tamás, Reim János I. oszt., és Smolenszky Antal, Császik Péter II. oszt. dohánybeváltó hivatali tiszteket IV. oszt. dohánybeváltó hivatali kezelőkké, Banovszky Gyula, Spécz István, Fejér Viktor, Hähnel Ferencz, Böhm Alajos és Szvitek Lajos IV. oszt. dohánybeváltó hivatali tiszteket III. oszt. tisztekké; Tihor Mór m. kir. honvédhadnagyot végleges, Horthy Dezső, Meskó György, Szabó Árpád és Schön Nándor dijas dohánybeváltó hivatali gyakornokokat pedig ideiglenes minőségben VI. oszt. dohánybeváltó hivatali tisztekké; végül Csurgay Horváth Árpád, Balassa György és Kreutz József dijtalan dohánybeváltó hivatali gyakornokokat és Györffy István végzett gymnáziumi tanulót, dijas gyakornokokká nevezte ki; — a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Wágner* Józsát, a soproni állami felsőbb leányiskola ideiglenes női ipar- és kézimunka-tanitónőjét, ez állásában végleg megerősitette.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter dr. *Lukács* László szatmári kath. főgymnáziumi ideiglenes tanárt, a losonczi állami főgymnáziumhoz id. rendes tanári minőségben áthelyezte.

TÁVIRATOK.

Zágráb, jul. 22. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) *A zágrábi tartományi levéltárból eltünt okmányok ügyében Miskatovics* tartományi levéltárnok a *Pozorban* következőkép válaszol a *Tkalcsics* interpellácziójára: «Az 1878. VII. t.-cz. 1. §-a értelmében a bán felügyeletet gyakorol a tartományi levéltár fölött. Tehát a bántól, a ki felügyeleti joggal bir, s a ki fel van jogositva arra, hogy a levéltárnoknak utasitást adjon arra, hogy a levéltárból okmányokat kiadjon, vagy pedig ne adjon, azt az utasitást kaptam, hogy a külön helyen őrzött, ugynevezett kamarális okmányokat átadjam a tartományi kormány elnökségének. Ez okmányokról jól tudhatja Tkalcsics ur, hogy azok nem képezik a tartományi levéltár eredeti alkatrészeit, hanem *azok 1849-ben Bécsből hozattak ide*, és már 1853-ban, a mikor a magyar kormánynak hire sem volt, ez okmányok fölött tárgyalások folytak Horvátország és a központi kormány közt. Egyébiránt Tkalcsics ur meg lehet győződve, hogy nem ő az egyetlen, a kinek a tartományi levéltár ügye a szivén fekszik.» — Erre a *Pozor* megjegyzi: Ebből a nyilatkozatból kitünik, hogy a kamarális okmányok nincsenek többé a mi levéltárunkban; hogy azokat a bán utasitására onnét elvitték; az 1870. VII-dik t.-cz. világosan a tartományi levéltárt jelöli meg Horvátország közjogára vonatkozó összes okmányok megőrzési helyéül, és a 2-ik §. felelőssé teszi a levéltárnokot ez okmányok elviteléért. Ebből az következik, hogy senkinek sem lehet joga ez okmányok számára más megőrzési helyet rendelni, mint a tartományi levéltárt és a levéltárnok, a kinek a törvény kötelességévé tette a megőrzést, nem engedheti meg, hogy azokhoz hozzányuljanak. — Az ellenzék most nagy dologgá szeretné fölfujni az ügyet és támadást akar a bán ellen intézni. Az okmányokat tudvalevőleg 1849-ben jogtalanul Zágrábba szállitották és 1853 óta már több izben követelték vissza.

Bécs, jul. 22. (B. C.) Az Armee Verordnungsblatt mai száma jelenti, hogy lovag *Ruiz de Roxas* Károly altábornagy, a 33. gyalog hadosztály parancsnoka a nyugállományba helyeztetik és a Lipót-rend lovag-keresztjét kapta; *Reicher* József vezérőrnagy az 1. gyalogdandár parancsnoka neveztetik ki helyette a 33. gyalog hadosztály parancsnokává; jelenti továbbá: *Fux* Ottó vezérőrnagy a 48. gy. dandár parancsnoka hasonló minőségben az 1. gy. dandárhoz helyeztetik át és lovag *Bonn* Dániel 75. gy.-ezred parancsnoka a 48. gy. dandár parancsnokává neveztetett ki, és a 75. gy.-ezred parancsnokává lovag *Theuerkauf* Rudolf ezredes a tiroli vadászezrednél. A nyugállományba átvétettek: grunenwaldti *Haasz* Vincze ezredes a 6. sz. gyalog-ezredben; *Baumgartner* ezredes a ménes szakban — ki ez alkalommal a tiszteletbeli vezérőrnagy jelleget kapta, — továbbá *Janota* Róbert alezredes az 56. gy.-ezredben és *Haffner* Lajos őrnagy, testőr-őrmester az arciertestőrségnél s ez utóbbi ez alkalomból a tiszteletbeli alezredes jellegét kapta.

Bécs, jul. 22. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. Az urakháza alkotmányhü pártja Schönburg herczeg első alelnök buzditására elhatározta, hogy Schmerling lovagnak, a legfőbb itélőszék elnökének 80. születése napján augusztus 22-én Ausseeben üdvözlő iratot fognak vagy Schönburg herczeg, vagy Hye báró által átnyujtani.

Olmütz, jul. 22. (Az *Egyetértés* távirata.) Leipnikban Olmütz közelében nagy botrány történt a templomban. Ugyanis Kadlecz cseh lelkész két fiut, mielőtt ezek meggyóntak volna, nyakoncsipett és kidobta őket a templomból, mely alkalommal az egyik fiu védelmezte magát. A lelkész azért dühösködött, mivel a fiuk német jelvényekkel jöttek az iskolába. A nagy csoportosulás következtében a tanitó és a polgárok közbeléptek, a mig a csönd helyreállott, valamennyi gyermeket kivezették a templomból. Kadlecz ellen bünügyi feljelentést tettek.

hánkban sem jelenhetnek meg és elhatározva lön, hogy az egylet az uthoz semmivel sem járul.

Tehát meghivás alapján, mint vendégek, előre bejelentve és elfogadva, de csak mint magánemberek mentek az illető magyar tornászok Drezdába és ha köztük volt Bockelberg Ernő, a nemzeti torna-egylet müvezetője is, ez csak azért történt, mert eddig is hivatalos engedélylyel, minden nagyobb tornaünnepélyre (pl. a lipcseire, brüsszelire) kiment, hogy tanulmányait, tapasztalatait, a magyar tornaügy javára öregbitse, értékesitse.

Ezekből kitünik az, hogy a magyar tornászok, mint magánemberek és vendégek, egészen nyugodtan mehettek egy müvelt nemzet meghivása folytán, a drezdai német tornaünnepélyre. És ha talán tulságos udvariasságból, még emlékkoszoruval és felköszöntővel is akartak kedveskedni a meghivóknak, ebben senki, a ki józanon gondolkozik, sértést vagy kihivást nem fog találni vagy keresni. Meg vagyok győződve — az ünnepélyt rendező bizottság elnökének magatartása is bizonyitja — hogy maguk a németek tulnyomó nagy része sem látott ebben, vagy a magyar nemzeti szinü szalagban kikivást és igy aligha ők voltak azok, kik egyfelől: a vendégjogot és másfelől: az udvariasságot oly brutaliter megsértették. Hanem azoknak keze van e brutalitásban, kik a megelőző napon a Schulverein gyülésén iparkodtak feltüzelni a kedélyeket a magyarok és Magyarország ellen!

Sajnálni és talán rosszalni lehet csak azt, hogy egyfelől a magyarok ezt a hangulatot észre nem vették és a vendégszeretet, valamint az udvariasság szabályainak ismeretét a Schulverein minden tagjáról feltételezték; másfelől pedig, hogy a rendező bizottság elég erélylyel nem birt ezen jogoknak és kötelességeknek a chauvinista izgatókkal szemben való feltétlen érvényesitésére.

Hanem hát a dolog megtörtént, a leczkét levonjuk belőle mi is, levonhatják a németek is. Ez sem Németország, sem Magyarország rovására fel nem irandó.

A tényállásról távirati uton hivatalos jelentést kaptam, de annak tartalma már a lapokkal közölve lévén, nem ismétlem. Ez ügyre vonatkozó többi részleteket sem fogom a nyilvánosságtól elvonni, ha az azoknak közvetlenebbül birtokába nem jutna.

*

A botrány lefolyásáról s az *elégtétel* kérdéséről közöljük még a *Nemzet* következőleg hangzó táviratát:

«A tegnapi diszlakomán Bockelberg Ernő, ki a nemzeti torna-egyesület müvezetője, magyar nemzeti szalaggal ellátott koszorut helyezett a szószékre. Mihelyt ezt néhány fanatikus Schulvereinista meglátta, zajongani kezdett s levette helyéről a koszorut. *Egy bécsi tornász azonban ismét föltette a koszorut*, mit a többség élénk hoch-okkal fogadott. A nagy zajban Georgi, a német tornaszövetség elnöke a szószékre lépett, megköszönte a magyarok ajándékát s kijelenté, hogy az a tornaszövetség gyüjteménytárában fog megőrzés végett elhelyeztetni. *A botrány főokozói közül kettőt a magyarok kihivtak, ők azonban lovagias kötelességüknek 24 óra alatt eleget nem tettek.* A magyarok erre a *rendező bizottság* elnökéhez, Ackermann tanárhoz fordultak elégtételért. Ez ügyben nagyobb bizottság ül össze, melynek határozata holnap fog kihirdettetni. *A magyarok különben ez esetet bejelentették monarchiánk drezdai követének*, ki eljárásukat helyeselte s örömét fejezte ki a magyarok férfias és higgadt magatartása fölött.»

Egy ujabb sürgöny pedig a következőket jelenti: A drezdai 6-ik német tornaünnepély központi választmánya elégtételt szolgáltatott megsértett honfitársainknak. A választmány ugyanis a Drezdába jött magyar tornászokhoz ma levelet intézett, melyben «azon legjobb meggyőződésének ad kifejezést, hogy a Magyarország több torna-egyesülete részéről megjelent vendégek őszinte baráti indulattól vezéreltetve tervezték egy koszoru átnyujtását, és hogy ezen koszoru el fog helyeztetni a német tornaszövetség gyüjteménytárában.» A levélben a központi választmány kijelenti továbbá, hogy «a tévedések által előidézett kellemetlen félreértések felett, melyektől egészen távol áll, *legmélyebb sajnálatát fejezi ki.*» E levelet aláirták Ackermann, Georgi és Götz, a német tornaszövetkezet vezérférfiai, a *kik küldöttségileg* felkeresték a magyar tornászokat és személyesen nyujtották át e levelet.

*

A fönnebb emlitett *elégtételadás* különben csak a drezdai osztrák-magyar követség s a *drezdai rendőrség* beavatkozására történt meg, mint az kitetszik a *N. Fr. Presse* következő táviratából:

A magyarok koszoru-ügyének az ünnepi banketten még a következő utójátéka volt: A magyarok az ügyről egy levelet nyomattak a lapok számára; abban a nyomdában, a hol először megfordultak, visszautasitották a magyarokat, a mi arra birta őket, hogy az illető helyiségben viharos jelenetet csináljanak. Megbizásukat egy másik nyomda teljesitette. Erre a magyarok panaszt tettek az osztrák-magyar követségnél, ez pedig a rendőrfőnökhöz fordult, a ki erről értesitette a központi bizottságot. A központi bizottság tegnap tartott ülésében elhatározta, hogy a magyaroknak *szóbeli uton* a következő nyilatkozatot teszi: A központi bizottság meg van győződve arról, hogy a magyar vendégeket, kik több magyar torna-egyesület képviseletében jelentek meg a hatodik német tornaünnepre, a német tornaügy iránt őszinte barátságos érzelem vezette mikor egy koszoru átadását tervezték és ezt át is adták, ennélfogva a bizottság kijelenti, hogy e koszorut a német tornászok levéltárában helyezi el és hogy a központi bizottság a félreértésekből támadt kellemetlen eseményeket, a melyektől ő távol áll, sajnálja. Ezzel a nyilatkozattal a magyarok megelégedtek.

*

A magyar tornászok egyike, aki szives volt lapunk képviseletét elvállalni, ma éjjel érkezett levelének a botrányról szóló részében ezeket irja:

A kirándult magyar tornászok részéről Bockelberg Ernő egyleti müvezető lépett az emelvényre, hogy a meghivást s fogadtatást megköszönje. *Bockelberg beszéde* a következő volt:

«Távol hazánktól, Magyarországtól, megjelentünk a német tornaszövetség nagy ünnepén, hogy tanui legyünk egy világraszóló eseménynek. Önök a tornázás terén legelőrehaladottabbak, önöktől tanulni jöttünk ide, hogy hazánkban azt értékesitsük. Barátságos érzelemmel jöttünk ide, s hiszszük, hogy azzal távozunk is. De hálából, hogy a tornázás terén oly sokat tanultunk önöktől, elhoztuk a Kárpátok alján termett havasi virágból készült koszorut, melyet a német tornászoknak im itt ünnepélyesen átadunk.»

A beszéd folyama alatt a Schulverein agitátorai gyujtották a tüzet demonstráczióra. Sikerült is annyira vinniök, hogy néhány szélső szász nemzetségbeli — esküdt ellenségei a magyarnak — nemtetszésének adott kifejezést. Minden tiltakozás és visszatartás daczára az emelvényhez, melyen a koszoru nemzeti szalagjaival függött, oda rohantak s annak máshova tételét követelték. Bécs város tornászai mint egy szál ember a tartománybeliek, mind Németország tornászainak -elentékeny része, kivéve a Schulvereinbelieket üdvözlé a koszorut, *megvédte azt* — felejthetlen lesz előttünk, mint történt az, s hálánk kifejezésére szót alig találtunk. Felejthetlen lesz egyuttal az is, mire képes a szász ultrák fanatizmusa is, hogy egy nemzeti ünnepen disharmoniát miként idézett elő. Georgi elnök a szónoki emelvényről kijelenté, hogy becses emlékül átveszi a koszorut s megőrzi a szövetség részéről. Ezekután lecsendesedett a vihar, a kedélyek nyugodtabbak lettek. A szász lapok egyrésze azonban ez inczidensből tőkét csap s más szinben tünteti fel a történteket. Hogy ők nem barátaink, jól tudjuk, hogy ők mindenkit németté óhajtanak tenni, régi valami, a hazánkban lévő németeknek elnyomatásáról örökösen regélnek, azt már megszoktuk s hogy a magyarok itt e városban, a Schulverein főfészkében bátor hazafiaknak maradtak meg, az mondhatlan fájt nekik s hozzájuk illő módon adtak annak kifejezést. No majd idővel megfelel minderre a magyar közmüvelődési egyesület.

*

A *magyar tornászokat*, mint a *N. Fr. Presse* egy drezdai levelében olvassuk, már a megérkezés napján is inzultálták. A szónoki emelvény előtt ugyanis — irja a N. Fr. Presse — kis esemény történt. Tizenöt magyar tornász állt ott. Nyilván nem figyelték meg az ünnep nemzeti jellegét s *éljent* kiáltottak. Erre hozzájuk lépett egy drezdai ügyész s jelentős arczczal e szót kiáltá feléjök: «*Siebenbürgen!*»

*

A drezdai tornaünnepen a következő magyar tornászok vettek részt: Bockelberg Ernő a nemzeti tornaegyesület müvezetője, Keresztessy Sándor a nemzeti tornaegyesület tornatanára, Keresztessy Béla, Szilágyi F. Lajos, kir. mérnök, Kampis Lajos, Oheroly János, a budai gimnázium tornatanára, Szafka Manó, Zsingor Mihály, a budapesti tornaegyesület müvezetője, Körber Ferencz, Glück Erős, Bockelberg Ede, Szikszay Feri, Schleinz Károly, Philipovics Emil mindannyian Budapestről, továbbá Nagy Sándor és Ilmann Ottó Aradról. Ezeknek legnagyobb része a nemzeti tornaegylethez tartozik, s magukkal vitték a nemzeti tornaegyesületnek *igazoló* és nem megbizó levelét, melyben igazolva van az, hogy a nevezett torna-egyesületnek tagjai.

SZINHÁZ, MÜVÉSZET.

— **A m. kir. operához** báró *Jósika* Kálmán igazgatósági tanácsossá neveztetett ki.

— **Az ördög pirulái** 100-ik előadását fogják a népszinházban, holnap csütörtökön megtartani. E nagy látványosság ez évi márczius 18-án került először szinre s azóta fölváltva részt vett benne a népszinház egész személyzete. A 100 előadásban legtöbbször játszottak Vasvári Kovács (81-er), Ligeti Irma (66-or), Horváth V. (58-or), Sik Gizella (57-er), Aranyosiné (55-ör), Kassai (54-er), Vidorné (53-or), Rónai (53-szor), Szabó (52-er), Szilágyi (50-er), Szelényi A. (47-er), Gergely (46-or), Ujvári (46-or), Eőri (42-er), Tóth Antal (40-szer), Klárné (38-or), Komáromi (35-ör), Rákosi Szidi (34-er), Csatai Zsófi (36-szor), Kiss (34-er). Játszottak ezeken kivül Párténviné (26-szor), Tóth Ilonka (24-er), Hegyi Aranka (21-er), Németh (19-szer), Vári Irma, Tarnai Sarolta és Tamássy (mindhárman 16-or), Szatmári (11-er), Erődi (9-er), Vidor (4-er), Fehér Ilona (4-er). Az első 12 előadásban még részt vett boldogult Tihanyi Miklós is. A holnapi 100-ik előadásban Kaczér Nina kisasszony lép föl mint vendég Izabella szerepében.

— **Sopronban** az idei szinházi időszakot szeptember 26-án nyitja meg Jakab Lajos szinigazgató társulata, mely karácsonytól kezdve virágvasárnapig Székesfehérvárott fog játszani.

SPORT.

— **A magyar vasparipázók Drezdában.** A budapesti kerékpár-egyesület tagjai, kik szombaton, jul. 11-én indultak Budapestről 6 órakor, névszerint: Schleinz Károly, ifj. Szikszay Ferencz, Philipovich Emil és Bockelberg Ede, f. hó 19-én d. e. $1/2$10 órakor érkeztek meg Drezdába. 849 klmétert 8½ nap alatt tettek meg, a pihenést is beleszámitva. Megemlitendő a prágai velocipedisták kitünő fogadása, kik a magyar vasparipázók tiszteletére ünnepélyt is rendeztek. Drezdából szerdán, 22-én este indulnak Berlin-Hamburgon és Hannoveren keresztül Budapestre.

— **Vasparipán a föld körül.** Stevens Tamás az angol vasparipa champion, ki az egész világot vasparipán akarja beutazni, ez utjában hazánkban is keresztül utazott, julius hó 1-én érkezett Konstantinápolyba. Innen meleg hangu levelet intézett a budapesti kerékpár egyesülethez, melyben megköszöni a szives fogadtatást a magyar bajtársak részéről, és különösen köszönetet mond azoknak, a kik őt Duna-Penteleig elkisérték. A jeles sportsman ma már Ázsiában folytatja utját a föld körül.

London, jul. 21. *Kempton-park. Kempton-Park Juli Handicap.* 20,000 márka 1200 méter. Kilencz ló futott. Cumberland Albert Mellville-je első, Redfern Camlet-je második, lovag Ginistrelli Questo-ja harmadik. Könnyen nyert két hosszal.

Mancho ter. jul. 21. *Summer two year old plate.* 20.000 márka. Kétéveseknek. Távolság 2000 méter. Öt ló futott. Peck Philosophy-ja első; Cleveland Athelstanja második, Vyner Queen-Joanna-ja harmadik. Fél hosszal nyert, három hossz a második és harmadik közt.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **A tanács intézkedései.** A *Hunyadi-tér* északi oldalán a tanács 58 m. hosszu csatorna épitését elrendelte. — Az I. ker. istenhegyi utakon összegyülő szennyvizek levezetésére a tanács 3184 frt költségbe kerülő kőfolyókák előállitását elrendelte. — A tanács a IX. ker. páva-utcza és a VIII. ker. salétrom-utczának légszeszszel való világitását, a VIII. ker. kalvária-tér déli oldalának kőolajjal, az északi oldalnak pedig légszeszszel való világitását elrendelte. — A *délibáb- és Nagy-János-utczák* között fekvő Bakony, jelenleg Bulyovszky-utczának burkolását és csatornázását a tanács jövőre elrendelte.

— **Vásárbiztosok.** Minthogy a vásárbiztosok ruhája egyenlő a városi szolgákéval, a tanács az esetleges viszszaélések elkerülése végett, a vásárbiztosok attilájára «vásárbiztos» felirattal egy pléh táblácska alkalmazását rendelte el.

— **Uj omnibusz állomás.** A tanács a Lipótvárosban az ujépülettel szemben a Frohner-féle szálló mellett, s a gyapju s a váczi-ut szögletén uj omnibusz állomás létesitését határozta el.

— **Az izraelita hitközség** azzal a kérelemmel fordult a tanácshoz, hogy miután több szülő kérelmére a vallástant külön tanfolyamban adatja elő hetenkinti 6 órával, az e tanfolyamot hallgató növendékeket mentené fel a tanács az iskolákban a vallástanra kötelező 2 óra alól. A tanács a hitközség kérvényéhez nem jarult hozzá.

— **A fővárosi közegészségügyi** bizottmány tegnap *Pörl* tanácsnok elnöklete alatt ülést tartott. Az ülés napirendje előtt *Medrey Zsigmond* biz. tag kérdést intézett az elnökhöz, hogy a napilapokban közölt ama hirről, hogy a főváros tulajdonát képező telkeken a szivattyus kutak használaton kivül helyeztettek, van-e tudomása, s ha igen, kér az intézkedésre vonatkozólag felvilágositást. Mert eltekintve attól, hogy az ivóviz amugy is kevés a főváros területén, az ily kutak elzárása csak veszélyt von maga után. *Pörl* kijelenti, hogy a kutak elzárásáról általában tudomása nincs. A főváros kerületenkint megvizsgálta a kutakat, s hol szükségességét látta, ott el is záratta. A biróság az elnök válaszát tudomásul vette. Özv. Hummer Lajosnénak kérvényét, melyben egy az ősz-utczában nyitandó vizgyógyintézet megengedéseért folyamodik, a bizottmány pártolólag határozá terjeszteni a közgyülés elé. Propper Adolf és társainak a főváros balparti részére a szemét, trágya, állati hulladék, stbre vonatkozó ajánlatát a bizottmány elfogadta.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **Az országos régészeti közgyülésre** eddig a vidékről 50-nél több régész jelentkezett, köztük a vidéken lakó legkitünőbb szaktudósok. *Finály* Henrik egyetemi tanár a kolozsvári muzeum-egyletet, dr. *Rómer* Flóris nagyváradi kanonok és biharmegyei régészeti egyletet, *Téglás* Gábor és *König* Pál tanárok, a hunyadmegyei, *Haan* Lajos a békésmegyei, *Burány* a vasmegyei s egy hat tagu küldöttség a délmagyarországi régészeti egyesületet fogják képviselni. A mosonmegyei régiség-egylet elnökének, dr. *Söter* Ágostnak vezetése alatt 15 tagu küldöttséget küld fel a közgyülésre.

— **A párisi magyar egylet** e hó 5-dikén tartott közgyülésében elhatározta, hogy épitendő háza ügyét ujra felveszi és a hazai közönség figyelmébe ajánlja. Már 1877-ben 250 darab 100 forintos kötvényt bocsátott ki, melyből 1878 deczember végéig 120 darab el is kelt. Amaz idő óta azonban mit sem tehetett, hogy czéljához közelebb érhessen: az idők rosszra fordultak. A párisi háztelkek ára felszökött, a nemzet figyelmét és jótékonyságát elvonták Bosznia és a szegedi árviz. Most a viszonyok jobbra fordultak. A háztelkek Párisban olcsóbbak, a magyar országos kiállitás fényes eredménye és a külföld által is bevallott teljes sikere hazánk figyelmét az iparra irányitja, és a párisi magyar egylet megragadja az alkalmat, hogy végre felépithesse saját házát, mely a Magyarországból érkező iparosoknak az első segélyt nyujtani lesz hivatva. Emlékiratot fog az egylet nevében a házügyi bizottság kibocsátani, melyben fölkéri a hazai közönséget, a városokat, pénzintézeteket, ipartársulatokat és gazdag főurakat, venné meg a megmaradt 130 kötvényt.

— **A budapesti könyvnyomdászok és betüöntők egyletének** választmánya és tisztviselői kara a mult hetekben hozott ismeretes határozat következtében, mely szerint ama német nyomdászok, akik a magyar *Typografia* czimü nyomdászlapot olvasni nem akarják, 20 krral kevesebb tagsági dijat fizessenek, leköszönt. A választmánynyal tart lovag Falk Zsigmond is, a ki évek hosszu során át buzgó elnöke volt az egyletnek, mert nem akarja, hogy ez elfogadott határozat, mely alapszabályellenes, érvénybe lépjen. Az egylet ennél fogva augusztus 2-ára tisztujitó közgyülést hivott össze, melyen a német párt hir szerint visszavonja inditványát s helyette azt fogja kérni, hogy a *Gutenberg* czimü német nyomdászlapot az egylet szubvenczionálja. A német nyomdászok ujabban az egylet önképző osztályát akarják eltörölni, mert az önképző osztály évenkint magyar nyelvi tanfolyamot tart, melyet a németek egyáltalán nem akarnak türni. A lefolyt téli félév magyar nyelvi tanfolyamát, melyet az egylet nagy költséggel tart fönn s külön tanárt fizet, csak három német nyomdász hallgatta. Különben a magyar nyomdászok békét akarnak s a szubvencziót a német lapnak megadják, hogy a hivatalos közleményeket német nyelven is közölje, de az utóbbi inditványt nem fogadják el.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **Az Azienda-Cyankali-féle sajtóperben** a hét havi fogházra elitélt Schiff Sarolta ügyvédje dr. Darvai Fülöp tudvalevőleg perujitásért folyamodott a budapesti sajtóbirósághoz. Ez ügyben ma hozta meg a törvényszék (elnök *Kriszt* János, szavazóbirák *Brinkmann* és *Burghardt*, jegyző *Krenedies*) a határozatot, melylyel a perujitási és ezzel a büntetés végrehajtásának felfüggesztése iránt beadott kérelem *elutasittatik.* A jogi alapossággal dolgozott érdekes indokokból a következőket közöljük: Folyamodó a rágalom sajtóvétsége miatt vétkesnek kimondott és büntetéssel sujtott Schiff Sarolta az e czimen reá jogérvényesen kimért büntetés alól leendő feloldoztatására teljesen elégségesnek tartja azt, hogy a rágalmazó czikkek szerző közzétevői felelőssége iránt annak idején tett beismerő vallomását a most beadott perujitási kérvényében visszavontnak jelenti ki és azt adja elő, hogy nem ő a szerző közzétevő s az e czimen való felelősséget, — akkori érzelmei által indittatva — jegyesének a lap szerkesztőjének késztetésére, tehát nem a valósághoz hiven, nem is a czikkek megjelenése előtt, hanem csakis a sajtóper megindulta után vállalta el. A rágalmazásban való büntelenségét igazolandó perének ujitását kérve bizonyitékokat ajánl a folyamodó arra, hogy ő csakugyan jegyese vala a lapszerkesztő Fischer Móricznak s hogy a felelősséget, — a czikkek nem eredvén az ő tollából — csakis a szerkesztő kedvéért s már a közzététel után, tehát utólag vállalta el. Semmi kétséget nem szenved, hogy az ügy érdemére vonatkozó uj bizonyitékok alapján a perujitási kérelemnek helye van, kétségtelen az is, hogy bünvádi ügyekben a cselekmény tárgyi momentumain kivül az alanyi momentumok is az érdemhez, az ügy lényegéhez tartoznak, s hogy a közönséges büntető törvény alapelvei szerint folyamodó az alanyi mozzanatokkal összefüggésben álló uj bizonyitékok alapján teljes joggal kérelmezhetné perének ujitását. *Sajtóügyek elbirálása körül azonban nem a közönséges büntető törvénynek, hanem az 1880: 37. t. cz. 7. §-a által hatályban tartott külön törvénynek intézkedései a mérvadók.* A felelősségről intézkedő külön törvény (az 1848: 18. t. cz. 13. és 33. §§-ai) szerint «sajtóvétségért büntettetik a szerző, ha ez nem tudatnék, a kiadó, ha ez sem tudatnék, a nyomda tulajdonosa», az időszaki nyomtatványokban közzétettekért pedig, a szerző felelősségre nem vonhatása esetén büntettetik az előzetesen felelősséget vállalt szerkesztő, illetve kiadó. A sajtótermékekért való felelősséget megállapitó ezen törvényszabály tehát, eltérve a közönséges büntető jogelvektől, a sajtó utján elkövetett büncselekmény alanyát jó eleve és oly czélból állapitja meg, hogy az minden a törvénybe ütköző cselekményért hoszszabb nyomozás nélkül megállapitható, nyomban perbe fogható és azonnal meg is büntethető legyen. A szerkesztőnek szabad választására hagyja a törvény, hogy a felelősségi fokozaton előtte álló egyént megnevezze, s pert állni kényszeritse, vagy elhallgassa és maga álljon helyette perbe; a pert állni tartozó fél azonban esetleg vétkesnek mondható ki, tehát meg is büntethető, sőt ha vétkesnek kimondatott, szükségkép meg is büntetendő. A midőn pedig folyamodó a lapszerkesztő által szerző közzétevőül, tehát a sajtói büncselekményért első sorban felelős egyénül megjelölve, a felelősséget minden ellenmondás nélkül elfogadta, s igy perbebocsátkozott, büntetlenségét a vétkességének megállapitása után kérni, a felelősséget visszaháritani, vagy harmadik személyre tolni és e czélból perének megujitását kérelmezni, a felelősségi külön törvény szelleménél fogva többé joga nincs és a felelősségi törvények erejéből való kivetkeztetése nélkül többé joga sem lehet. De egyébként is mily uj bizonyitékokra hivatkozik a folyamodó? Hivatkozik arra s beigazolni kivánja, hogy ő a lapszerkesztőnek, kit a kérdéses czikkekért a törvény rendelkezésénél fogva közvetlenül terhelt a felelősség a sajtóvétség elkövetőjének megjelölésére — jegyese volt, és ez a köztük fennállott viszonynál fogva gyakorolt reá oly mérvü befolyást, a mely folyamodót szabad elhatározásában gátolta — tehát abban gátolta, hogy a jegyese által reá tolt felelősséget, bár sem a törvénynél fogva, sem a tárgyi valóság szerint azzal nem tartozott, elfogadja. Ezen erkölcsi kényszer azonban akkor, a midőn a folyamodó a vbiró előtt tett beismerő vallomását a vizsgálat folyamán egyáltalán vissza nem vonta, a midőn azt az esküdtszék előtt egész terjedelmében fentartva ismételte és megerősitette, sőt védelmét ott a lapszerkesztőjével nem azonos védőjével kifejtette, akkor, a midőn a panaszos fél irányában elkövetett jogsértést a vizsgálat folyamán és az esküdtszék előtt saját cselekményének vallotta és a sértő állitásokat magáéinak vallva és teljesen fentartva, a törvény engedte korlátok közt a legszélesebb mérvben bizonyitani is igyekezett, akkor ezen erkölcsi kényszert a folyamodó büntetlenségének indokául elfogadni, és a büntetés közelsége által gyakorolt közvetlen nyomás alatt tett visszavonó nyilatkozatnak többé helyt adni nem lehet. Hivatkozik továbbá folyamodó a most bejelentett tanui (a betüszedők) által beigazolni kivánt ama körülményre is, hogy az elitéltetése alapjául szolgált czikkek kézirata nem az ő kezétől származott. Ez azonban a törvény ama rendelkezését tartva szem előtt, mely szerint nem az iró, hanem az iratnak sajtó utján közzétevője (a sajtóvétség elkövetője) büntetendő meg, még akkor is, ha nem maga lenne a szerző, egészen mellékes körülmény és ép oly kevéssé tekinthető az ügy lényegére vonatkozónak, mint ama viszony, a mely a felelős szerkesztő és az ez által közvetlen felelősül megjelölt egyén között általában vagy különösen a beterjesztett közlemény tekintetében fenforog. A per lényegét nem érintő mellékkörülménynek tekintendő a viszony, mihelyt a törvény a felelős szerkesztőt feljogositja arra, hogy a tárgyi valóságnak megfelelően büntetendő személy helyett maga szenvedje a büntetést, vagy esetleg az illetőnek beleegyezésével oly harmadik személyre tolja át, a kinek megbüntetését a tárgyi igazság ép olyan kevéssé kivánná, mint a szerkesztőnek a megfenyitését. A törvény ily rendelkezése a szerkesztőéhez hasonló jogot hagy fönn harmadik személyeknek is a valódi tettes fedezésére, mert magát a büntetést és nem az azt elszenvedő személyt tekinti lényegesnek. Ezekből folyólag a kir. sajtóbiróság a folyamodó perujitási kérelmének helyt nem adhatott, az itéletileg jogérvényesen kiszabott büntetésnek a perujitási kérelem jogérvényes eldöntéseig leendő felfüggesztése iránt emelt kérelemmel pedig azért utasitotta el folyamodót, mivel erre ama elvvel szemben, hogy a perujitás a szabadságvesztés büntetés végrehajtását nem gátolja, a f. é. 12,054. sz. igazságügyminiszt. rendelet 12. pontja értelmében csakis a perujitás engedélyezése esetén tartja magát feljogositottnak.

— **Ékszerlopás.** Ez évi február hó 12-én Freund Mihály ékszerésznek egész kirakatát a benne levő öszszes ékszerekkel és gyürükkel ellopták. A vakmerő lopás gyanuja Brenner Lajos, Roznyai Rezső ellen irányult, a kiket Klimberger Katalin és Tischler Anna örömleányokkal együtt a rendőrség le is tartóztatott. A lopás nyomára az vezetett, hogy február 12-én éjjel a nevezettek nagy dinom-dánomot csaptak a Pollák és Edelman-féle vendéglőkben és számos gyürüt kináltak eladásra. Kohn József házalónak is kinálták gyürüket megvételre, de ennek gyanusnak tünvén a dolog, rendőrért futott és a vig társaságot bekisértette. Ez ügyben ma volt a végtárgyalás a budapesti büntető törvényszéknél és az éjjeli Budapestnek számos árnyképei vonultak el a tárgyalás során. Klimberger Kati daczosan felel az elnök (*Brinkman* törvényszéki biró) kérdéseire kijelentve, hogy ő könnyelmüségéből tartja fenn magát. Nem tagadja, hogy férfiakkal «elmegy» — de ez ugy — mond «ein schweres Brod» (Derültség a hallgatóság közt.) Tischler Anna, egy csinos, de a kicsapongásoktól megviselt fiatal leány bünbánatot tanusit. Ő a per koronatanuja, a ki volt kedvesére, Brennerre is rávall. «Boszuból teszi», kiált fel az utóbbi, de a többi tanuk terhelő vallomásaival szemben hiábavalónak látszik védekezése. Brenner különben ép ugy mint Roznyai mindent tagadnak. A befejezett bizonyitási eljárás után és miután Edelmanné, Rozenspitz, Kohn és Fuchs tanuk kihallgattattak, *Heil* Fausztin inditványát terjeszti elő és kéri Brennert és Roznyait a btk. 333. §-ba ütköző és 336. §-a szerint minősülő lopás büntettében bünösnek kimondani. Klimberger Kati és Tischler Annára vonatkozólag a vádat elejti. Dr. *Visontai* Soma ügyvéd (Roznyai védője) védencze felmentését kéri. Nem lát egyebet bebizonyitva, mint hogy védencze a kompániának tagja volt; megengedi, hogy utólagosan tudva a lopásról, a tettessel együtt tivornyázott; de mindezt büntetni nem lehet, hogy védencze tettes társ volna, azt épen nem látja bebizonyitva. A törvényszék Brennert 3 évi fegyházra itélie, Roznyait a védője által felhozott indokok alapján *teljesen felmentette* és azonnal szabadlábra helyezte.

— **Dr. Markbreiter Ödön bécsi ügyvéd** ellen 1879. augusztus havában Haller Ferencz gr. erdélyi birtokos, a marosvásárhelyi kir. törvényszéknél bünvádi feljelentést tett csalás miatt. Előadván, hogy neki pénzre lévén szüksége, kiállitott egy váltót 40,000 frtra és átadta Markbreiternek értékesités végett. Az ügyvéd azonban még egy váltót kért *fedezetül*, hasonlóképen 40,000 frtra. A feljelentő szerint Markbreiter mindkét váltót forgalomba bocsájtotta, s igy rajta 80,000 frtot követeltek. A kir. törvényszék elrendelte a vizsgálatot, de annak eredményéhez képest meghozta a végzést, mely szerint a feljelentés, mint bünvádi eljárásra alkalmatlan, félretétetik. Haller gr. e végzés ellen felebbezett, minek következtében a kir. tábla felülvizsgálta ez ügyet és a beszüntető végzést helybenhagyta. A panaszló ez ellen ujra felebbezett, de a Curia a felebbezést viszszautasitotta. — Midőn a Curia ezen határozatát gr. Haller előtt kihirdették, kijelenté, hogy a kuriai határozat, mely a hivatalból üldözendő cselekményre vonatkozólag beszüntető határozatot hozott, feljogositotta őt arra, hogy mint magánpanaszos dr. Markbreiter ellen sikkasztás és csalás miatt vádat emeljen, ő tehát azt megteszi. A kir. törvényszék ügyészi inditvány alapján, e magánpanaszt elvetette. Már most ez ellen gr. Haller a táblához felebbezett, hol felebbezését visszautasitották. E határozat kézbesitésekor, a kézbesitő ivre rá irta, hogy ismét felebbez a kir. kuriához. Az ügy felterjesztetvén, a kuria ma vette felülvizsgálat alá az ügyet, és a felebbezés elfogadásának kérdésébe bele sem bocsájtkozva, azt visszautasitotta.

— **Gyilkos szeretőpár.** Vihnye községében 1884. április 7-én reggel *Matula* Gáspárt megölve találták istállójában. A tetteseket még az nap elfogták, a meggyilkoltnak saját neje és annak kedvese Bernek Nándor személyében. Matula Gáspárné szül. Turcsányi Mária 34 éves, több kiskoru gyermeknek anyja, elfogatásakor előadta, hogy Bernek Nándor 26 éves kovácslegénynyel tiltott szerelmi viszonya volt, s ennek következtében férjével rosszul élt. Április 6-án haza érkezvén Gyomásról, férjét részeg állapotban találta, ki őt többször bántalmazta, sőt egy izben mellébe is harapott. Erre ő lármát csapott, a szobába jött Bernek Nándor, és Matulát megragadta, addig fojtogatván, mig meghalt. *Bernek* Nándor vallomásában beismeri a tettet, de erre a cselekedetre való felbujtást Matula Gáspárnéra fogja, sőt midőn az áldozatot fojtogatta Matulané férje kezeit lefogta, hogy ne védekezhessék. A holttestet aztán felöltöztették más ruhába és kivitték az istállóba. Az éjszakát együtt töltötték és ekkor mondta Berneknek, hogy a törvényszék előtt Matuláné ne mondjon egyebet, mint azt, hogy férjét a köszénbányában ütötték agyon. Az aranyos-marótni kir. törvényszék mindkét vádlottat a gyilkosság büntette alól felmentette, de elitélte őket a szándékos emberölés büntettében, Matula Gáspárnét *életfogytiglan* való fegyházra, Bernek Nándort, mint másodrendü vádlottat 15 évi fegyházra. A kir. tábla a büntetést elsőrendü vádlottra 15 évi fegyházra szállitotta le, másodrendü vádlottra nézve az első birósági büntetést helybenhagyta. A Curia szüneti büntető tanácsa ma délelőtt *Perczel* Béla elnöklete alatt tárgyalván az ügyet és *Ocsvai* Ferencz előadó inditványára a táblai itéletet indokainál fogva helybenhagyta.

MULATSÁGOK.

— **Pályatársak találkozása.** A budapesti második kerületi tanitónőképezdében 1879. évben oklevelet nyert bennlakó növendékek, 32-en, ez évi julius hó 15-kére találkozót adtak egymásnak. Megjelentek ezek közül a nevezett napon a képezdében mintegy 16-an, kik az ország legtávolabb részéről sem sajnálták megtenni a hosszu utat, hogy egykori társnőjüket viszontláthassák. Miután a képezdében az igazgatónő részéről a legszivesebb fogadtatásban részesültek, kikocsiztak a zugligeti Fáczán-helyiségbe, a hol egész napon igen jól eltöltötték az időt. Az igazgatónő meghivta régi tanitványnőit e hó 19-ére vasárnapra ebédre a képezdébe. Többen még férjeiket is magukkal hozták. Sikerült néhány nevet is feljegyeznünk: Metzner Ilona (Aradról), Vámossy Ilona (Budapestről), Varga Gabriella (Pécsről), Elefánty Mariska (Jászberényből), Ballázs Betta (Kassáról), Wodetzky Ludmilla (Versecziről), Vogel Eugenia (Székesfehérvárról), Duma Eufemia (Belényesről), Árpássy Etel (Budapestről), Lubinszky Berta (Szebenből), Csikász teréz (Budapestről). Erős Ilona (Zalából) stb. Ugyane hölgyek 10 év mulva ismét találkoznak Budapesten.

HÁZASSÁG.

— **Esküvő.** *Babarczy* Ferencz Háromszékmegye kir. adófelügyelője e hó 18-án tartotta esküvőjét S.-Szentgyörgyön Csutak János kereskedő lányával, Mariskával. Az esküvési szertartás igen fényes volt.

— **Eljegyzések.** *Sámi* László kolozsvári törvényszéki jegyző a mult szombaton tartotta eljegyzési ünnepét Ferencz József unitárius püspök leányával Ilonával. — *Nagy* Endre kolozsvári gyógyszerész eljegyezte odavaló Frits Albert ügyvédnek, a *Magyar Polgár* volt szerkesztőjének leányát, Erzsikét. — *Szabolcsi* Miksa a «Jüdische Pester Zeitung» szerkesztője jegyet váltott Boskovitz Malvin kisasszonynyal, özv. Boskovitz Katalin fővárosi könyomdatulajdonos bájos leányával.

GYÁSZROVAT.

Brière br., ki 1857-től 1861-ig belgiumi külügyminiszter volt, e hó 17-én meghalt Brüsszelben.

Roth Frigyes nagyszebeni szállótulajdonos e hó 19-én 55 éves korában meghalt.

Körmendy József felső-szemenyei plébános e hó 11-én 44 éves korában meghalt. Temetése e hó 13-án nagy részvét mellett ment végbe.

Kántor Károly a nagykárolyi önsegélyző népbank főkönyvelője élete 53-ik évében jul. 18-án meghalt Nagy-Károlyban. Temetése ugyanott e hó 20-án ment végbe.

Görz, jul. 22. *Záhony*, a kereskedelmi kamara elnöke meghalt.

A hivatalos lap julius 22-iki számából.

Kitüntetés. Ő felsége a veszprémi székes káptalanban: vépi *Vogronics* Antal pápai főesperesnek a somogyi főesperességre, *Devics* József següsdi főesperesnek a pápai főesperességre és *Jánosi* Ágoston első mesterkanonoknak a següsdi főesperességre való fokozatos előléptetését jóváhagyván, az ekként megüresedett utolsó mesterkanonoki székre *Szabó* György kiliti plébános-alesperest, nemkülönben ugyaneme veszprémi székesegyházhoz tiszteletbeli kanonokokká: *Németh* János erősi plébános-alesperest, *Konkolyi* Ambrus tapolczai plébános-alesperest nevezte ki és *Mild* Mihály Sümegh városi plébános-alesperesnek a Keresztelő Szent Jánosról nevezett stolai czimzetes préposlságot; *Leövey* Sándor miniszteri titkárnak az osztálytanácsosi czimet és jelleget dijmentesen adományozta; dr. *Volenszky* Fridolin titkári czimmel és ranggal felruházott fogalmazót valóságos miniszteri titkárrá nevezte ki, *Marek* Ede és *Bulyovszky* Aladár fogalmazóknak pedig a miniszteri titkári czimet és jelleget, valamint dr. *Török* Ferencz segédfogalmazónak a miniszteri fogalmazói czimet és jelleget, s végre lovag dr. *Ohms* Gusztáv udvari és miniszteri titkárnak a cs. és kir. közös külügyminiszteriumban az osztálytanácsosi czimet és jelleget dijmentesen adományozta.

Királyi adomány. Ő felsége *Felső-Kocskócz* községnek az ez évi április 25-én ott dühöngött tüzvész által károsodott lakosai segélyezésére hatszáz forintnyi, és a márczius 12-iki tüzvész által károsodott *Alsó-Pulya* község segélyezésére száz forintnyi összeget adományozott magánpénztárából.

Kinevezés. A magyar királyi belügyministeriumhoz: *Horváth* Emil és *Barabás* Sándor valóságos miniszteri fogalmazókká, *Barthos* József és dr. *Téry* Ödön fizetés nélküli segédfogalmazók valóságos miniszteri segédfogalmazókká, *Bernáth* Jenő és *Fogarassy* Mihály fogalmazó-gyakornokok pedig fizetés nélküli miniszteri segédfogalmazókká; — a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a brassói polgári főreáliskolához rendes tanárrá és helyettes igazgatóvá *Rombauer* Emil selmeczbányai ág. ev. főgymnáziumi tanárt; — a fővárosi m. kir. pénzügyigazgatóság *Gábor* Endre kincstári jogügyigazgatósági hivataltisztet, a központi dij- és illetékkiszabási hivatalhoz irodavezetővé; — a m. kir. dohányjövedéki központi igazgatóság Lipp Frigyes és Krbek Ottokár I. oszt. dohánygyártási tiszteket III. oszt. gyártási osztályvezetőkké; Adametz Emil és Vidmár György III. oszt. dohánygyártási tiszteket II. oszt. gyártási tisztekké; Pelczer Károly és Münzberg Győző I. osztályu dohánygyártási gyakornokokat III. oszt. gyártási tisztekké; továbbá: Reiter György, Pisny István, Verényi Tamás, Reim János I. oszt., és Smolenszky Antal, Császik Péter II. oszt. dohánybeváltó hivatali tiszteket IV. oszt. dohánybeváltó hivatali kezelőkké, Banovszky Gyula, Spécz István, Fejér Viktor, Hähnel Ferencz, Böhm Alajos és Szvitek Lajos IV. oszt. dohánybeváltó hivatali tiszteket III. oszt. tisztekké; Tihor Mór m. kir. honvédhadnagyot végleges, Horthy Dezső, Meskó György, Szabó Árpád és Schön Nándor dijas dohánybeváltó hivatali gyakornokokat pedig ideiglenes minőségben VI. oszt. dohánybeváltó hivatali tisztekké; végül Csurgay Horváth Árpád, Balassa György és Kreutz József dijtalan dohánybeváltó hivatali gyakornokokat és Győrffy István végzett gymnáziumi tanulót, dijas gyakornokokká nevezte ki; — a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Wágner* Józsát, a soproni állami felsőbb leányiskola ideiglenes női ipar- és kézimunka-tanitónőjét, ez állásában végleg megerősitette.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter dr. *Lukács* László szatmári kath. főgymnáziumi ideiglenes tanárt, a losonczi állami főgymnáziumhoz id. rendes tanári minőségben áthelyezte.

TÁVIRATOK.

Zágráb, jul. 22. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) *A zágrábi tartományi levéltárból eltünt okmányok ügyében Miskatovics* tartományi levéltárnok a *Pozorban* következőkép válaszol a *Tkalcsics* interpellácziójára: «Az 1878. VII. t.-cz. 1. §-a értelmében a bán felügyeletet gyakorol a tartományi levéltár fölött. Tehát a bántól, a ki felügyeleti joggal bir, s a ki fel van jogositva arra, hogy a levéltárnoknak utasitást adjon arra, hogy a levéltárból okmányokat kiadjon, vagy pedig ne adjon, azt az utasitást kaptam, hogy a külön helyen őrzött, ugynevezett kamarális okmányokat átadjam a tartományi kormány elnökségének. Ez okmányokról jól tudhatja Tkalcsics ur, hogy azok nem képezik a tartományi levéltár eredeti alkatrészeit, hanem *azok 1849-ben Bécsből hozattak ide*, és már 1853-ban, a mikor a magyar kormánynak hire sem volt, ez okmányok fölött tárgyalások folytak Horvátország és a központi kormány közt. Egyébiránt Tkalcsics ur meg lehet győződve, hogy nem ő az egyetlen, a kinek a tartományi levéltár ügye a szivén fekszik.» — Erre a *Pozor* megjegyzi: Ebből a nyilatkozatból kitünik, hogy a kamarális okmányok nincsenek többé a mi levéltárunkban; hogy azokat a bán utasitására onnét elvitték; az 1870. VII-dik t.-cz. világosan a tartományi levéltárt jelöli meg Horvátország közjogára vonatkozó összes okmányok megőrzési helyéül, és a 2-ik §. felelőssé teszi a levéltárnokot ez okmányok elviteleért. Ebből az következik, hogy senkinek sem lehet joga ez okmányok számára más megőrzési helyet rendelni, mint a tartományi levéltárt és a levéltárnok, a kinek a törvény kötelességévé tette a megőrzést, nem engedheti meg, hogy azokhoz hozzányuljanak. — Az ellenzék most nagy dologgá szeretné fölfujni az ügyet és támadást akar a bán ellen intézni. Az okmányokat tudvalevőleg 1849-ben jogtalanul Zágrábba szállitották és 1853 óta már több izben követelték vissza.

Bécs, jul. 22. (B. C.) Az Armee Verordnungsblatt mai száma jelenti, hogy lovag *Ruiz de Roxas* Károly altábornagy, a 33. gyalog hadosztály parancsnoka a nyugállományba helyeztetik és a Lipót-rend lovag-keresztjét kapta; *Reicher* József vezérőrnagy az 1. gyalogdandár parancsnoka neveztetik ki helyette a 33. gyalog hadosztály parancsnokává; jelenti továbbá: *Fux* Ottó vezérőrnagy a 48. gy. dandár parancsnoka hasonló minőségben az 1. gy. dandárhoz helyeztetik át és lovag *Bonn* Dániel 75. gy.-ezred parancsnoka a 48. gy. dandár parancsnokává neveztetett ki, és a 75. gy.-ezred parancsnokává lovag *Theuerkauf* Rudolf ezredes a tiroli vadászezrednél. A nyugállományba átvétetnek: grunenwaldti *Haasz* Vincze ezredes a 6. sz. gyalog-ezredben; *Baumgartner* ezredes a ménes szakban — ki ez alkalommal a tiszteletbeli vezérőrnagy jelleget kapta, — továbbá *Janota* Róbert alezredes az 56. gy.-ezredben és *Haffner* Lajos őrnagy, testőr-őrmester az arciertestőrségnél s ez utóbbi ez alkalomból a tiszteletbeli alezredes jellegét kapta.

Bécs, jul. 22. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. Az urakháza alkotmányhü pártja Schönburg herczeg első alelnök buzditására elhatározta, hogy Schmerling lovagnak, a legfőbb itélőszék elnökének 80. születése napján augusztus 22-én Ausseeben üdvözlő iratot fognak vagy Schönburg herczeg, vagy Hye báró által átnyujtani.

Olmütz, jul. 22. (Az *Egyetértés* távirata.) Leipnikban Olmütz közelében nagy botrány történt a templomban. Ugyanis Kadlecz cseh lelkész két fiut, mielőtt ezek meggyóntak volna, nyakoncsipett és kidobta őket a templomból, mely alkalommal az egyik fiu védelmezte magát. A lelkész azért dühösködött, mivel a fiuk német jelvényekkel jöttek az iskolába. A nagy csoportosulás következtében a tanitó és a polgárok közbeléptek, a mig a csönd helyreállott, valamennyi gyermeket kivezették a templomból. Kadlecz ellen bünügyi feljelentést tettek.

Prága, jul. 22. (Az *Egyetértés* távirata.) A *Pokrok* szerint a király a pilseni őszi hadgyakorlatok alkalmával egy napig Prágában fog időzni.

Laibach, jul. 22. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A községtanács tiltakozott a német Schulverein által tervbe vett laibachi német fiu-iskola felállitása ellen.

Róma, jul. 22. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. Hirlik, hogy a pápa a legközelebbi konzisztoriumban három bibornokot fog kijelölni, és pedig: Massini jezsuitát, a hasonnevü herczeg fivérét, msgr. Theodoli majordomot és mgs. Macchi főkamarást.

Frankfurt, jul. 22. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Hiller szocziáldemokrata temetésénél, Leyendecker, Hiller mainzi társa, a koszoru letételekor beszédet akart tartani, azonban a rendőrség ezt megtiltotta és felszólitotta a temetésen résztvevő nagyszámu közönséget, hogy oszoljék szét. A felszólitást háromszor ismételték és minthogy ez sikertelen maradt, a rendőrök meztelen fegyverrel rohantak a tömeg közé, *mely alkalommal körülbelül 50 ember megsebesült.*

Frankfurt, jul. 22. A szocziáldemokrata *Hiller* temetésénél előfordult összeütközés a következőképen eredt és folyt le:

Midőn a halottas menet a temetőbe érkezett, *Meyer* rendőrbiztos tudatta a rendőrfőnökség ama rendeletét, hogy a temetőben se beszédet tartani, se tüntetni nem szabad. Egyszersmind fölszólitotta a tömeget, hogy távolitsa el a vörös szalagokat. Mikor a menet a sirhoz érkezett és a jelenlevők egyike e szavakkal: «Nagyon tisztelt kartársaim!» beszélni kezdett, a rendőrbiztos még egyszer kijelenté, hogy beszédet tartani tilos. Erre többen vörös szalagokat dobáltak a sirba és egy másik szocziáldemokrata kezdte magasztalni az elhunytat, mint a szabadság harczosát, miközben hosszu vörös szalagot tartott a kezében. Ekkor a rendőrbiztos a szoczialista-törvény 9. szakasza alapján szétoszlásra szólitotta föl a jelenlevőket és e fölszólitást háromszor ismételte, a nélkül, hogy a tömeg annak eleget tett volna. Ellenkezőleg az utolsó szónok még a harmadik fölszólitás után is folytatta beszédét e szavakkal: «Vidd magaddal e szalagot, mint a szabadság jelvényét!» Erre a biztos kiadta a jelenlevő rendőröknek a parancsot, hogy oszlassák szét a tömeget. Minthogy azonban a tömeg ennek ellenszegült, több elfogatás és sebesülés történt.

Páris, jul. 22. A hirlapok egy levelet közölnek, melyet Bouréenak tulajdonitanak s mely azt sürgeti, hogy a *szuezi csatornához* hasonlóan, a *Vörös-tenger* és a bab-el-mandebi tengerszoros is semlegesnek nyilvánittassék.

Páris, jul. 22. A Havas-ügynökség jelenti: *Courcy* tábornok visszatért Hüébe, szigoru felügyeletet rendelvén el Thanhoa tartományban, hol az annami bandák csatlakozhatnának a Tonkingból jövő «feketelobogósok»-hoz.

Páris, jul. 22. (Az *Egyetértés* távirata.) A Figaroban egy diplomata, ki III. Napoleon környezetében élt, reminiszczencziákat közöl a császárság idejéből, melyek közül a következő kiválóbb érdekü: Az 1870-diki háboru kezdetén gróf Beust az Ausztriával való szövetség feltételéül azt kötötte ki, hogy Francziaország mondjon le a pápa világi uralmának védelméről és egyezzék bele Rómának a piemontiak által való megszállásába. A császár visszautasitotta ezt a feltételt. A tárgyalások ezután megakadtak, mig végre az Ausztriával való szövetség meghiusult. Erre Olaszország külön meghatalmazottat küldött Párisba, a ki a császárnak kijelentette, hogy arra az esetre, ha Francziaország lemond a pápáról, Olaszország azonnal 100,000 embert küld a franczia csapatok erősitésére. Napoleon ezt az ajánlatot is visszautasitotta. Napoleon a Hohenzollern jelöltség ügyét a nagyhatalmak kongresszusa elé akarta terjeszteni, de időközben nyilvánosságra jutott az a jelenet, mely a porosz király és Benedetti között Emsben lefolyt és ekkor a császárt környezete és a császárné a háboru meginditására kényszeritették.

London, jul. 22. A felsőház a skótországi ügyek vezetésére fölállitandó miniszteriumról szóló törvényjavaslatot harmadszori olvasásban elfogadta.

London, jul. 22. *Az alsóház* mai ülésén Hicks Beach kijelenté, hogy a *máhdi haláláról* a kormánynak hivatalos értesülése nincs. A *Kasszala* ellen intézett legutóbbi támadás visszaveretett. Az elesettek számáról jelentés még nem érkezett.

London, jul. 22. Ma minisztertanács tartatott, mely a Drummond Wolffnak adandó utasitások és ama hirek fölött tanácskozott, melyek az *afghán határkérdésre* vonatkozólag Pétervárról legutóbb érkeztek.

London, jul. 22. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A *Pall Mall* Novikov asszonynak egy levelét közli, mely szerint ez arról értesült, hogy Salisbury meg van győződve Izmail visszahivatásának szükségességéről. Tevfik Angliával szemben illoyalis módon viselte magát. Salisbury nem ismerte a tényeket, mikor nemrégiben Tevfiket dicsérte. A Wolff feladata az, hogy Tevfik illoyalitását tisztába hozza. Mihelyt ez megtörténik *Izmail* visszatér és *Tevfik* trónörökös marad. (N. Fr. Pr.)

London, jul. 22. (Az *Egyetértés* távirata.) A *Times* párisi levelezője állitólag megbizható forrásból táviratot intéz lapjához Oroszország magatartásáról. Az egyiptomi kérdésben Oroszország nem érzi magát érdekelve és ennélfogva ebben a kérdésben nem fog akadályokat górditeni az angol kabinet elé. A Zulfikár miatt való nehézség teljesen mellékes kérdés és az erre vonatkozó megegyezés kétségtelen, az afghán határra ujonnan érkezett orosz csapatok már april hónapban elhagyták Saratovot, Oroszország most inkább, mint valaha el van határozva arra, hogy a békét fentartja.

Varsó, jul. 22. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A *Kurier Warszavski* szerint Kisenevben és környéken szibériai pestis tört ki.

Pétervár, jul. 22. (Az *Egyetértés* távirata.) Valamennyi orosz laphoz a napokban Ruszcsukból körlevél érkezett egy ott fennálló bulgár-maczedóniai jótékony egyesülettől, melyben könyöradományokért esedezik «a szerencsétlen Maczedónia fiai javára, kik a török elnyomatás alatt nyögnek.» Minthogy a kormány még eddig nem engedte meg a lapoknak a gyüjtések meginditását, ennélfogva a pénzeket egyelőre egyenesen Ruszcsukba az emlitett egyesület kezeihez juttatják.

Pétervár, jul. 22. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr.: *Tolstoi* gróf belügyminiszter állapota javult, de kétségbevonják, hogy ismét aktiv szolgálatot teljesithessen.

Pétervár, jul. 22. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr.: A hajórajokat, melyek ez évi gyakorlataikat már befezték, egyelőre nem fogják leszerelni.

Pétervár, jul. 22. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr.: *Trench* pétervári katonai attaché hir szerint legközelebb elhagyja itteni állomását.

Belgrád, jul. 22. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A kormány a legközelebbi skupstina elé terjesztendő javaslatot késziti arra nézve, hogy a képviselői mandátum tartama három évről hét évre hosszabbittassék meg. A változtatás hir szerint a választási törvény 75. §-ának uj szövegezése által történik, minthogy Szerbia alkotmánya egyáltalán nem intézkedik a törvényhozási időszak tartamáról. (N. Fr. Presse.)

Madrid. jul. 22. A tegnapi nap folyamán Spanyolországban összesen 1831 ember betegedett meg és **719** halt el kolerában. Ebből Madridra 9, a valencziai kerületre 184, Saragossára 243, Murcziára 65 és Castellonara 73 halálozás esik.

Madrid, jul. 22. A király és a királyi család holnap Granjába (Segovia mellett) utaznak.

Madrid, jul. 22. A soriai kerületben lévő Monteaguda falu 750 lakosa közül a kolera-járvány kiütésének első napjaiban kétszázötvenen betegedtek meg, kiknek nagyrésze a járvány áldozatául is esett. Ezek közül egyszázötvennek holtteste maig sem volt még eltemetve. A hatóság tagjai egynek kivételével mind meghaltak, az orvos pedig elmenekült.

Lisszabon, jul. 22. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. A portugall kabinet külügyi és közmunkatárczáit legközelebb fogják betölteni.

Athén, jul. 22. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. György király augusztus 10-én Wiesbadenbe utazik. Távolléte alatt a királynéra ruházza a kormányzást.

Athén, jul. 22. A királyné legközelebbről Pétervárra utazik.

Athén, jul. 22. A *kamara* elfogadta ama törvényjavaslatot, melynek értelmében a király távolléte idejére *Delyannis* bizatik meg az ország kormányzásával.

Konstantinápoly, jul. 22. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. A német tisztekkel a lejárt szerződéseket a szultán parancsára megujitották, mely alkalomból a török szolgálatban álló német tisztek kitüntetésekben részesültek.

Konstantinápoly, jul. 22. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. Több európai lap egy fanatikus tartalmu beszédet közölt, melyet állitólag Said pasa a szultánnak a régi szerailban való látogatása alkalmával mondott volna, nem egyéb apokrifnél, mert a nagyvezir semmiféle beszédet sem tartott. Minthogy ily beszéddel az európai hatalmak megsértettek volna, a porta diplomacziai uton is sietett a kellemetlenséget megelőzni.

Kairó, jul. 22. (A Reuter-ügynökség jelentése.) *Grenfell* tábornok Assuanból a következőket táviratozta: Gabrából érkezett küldönczök azt a hirt hozták, hogy *a máhdi junius hó 29-én himlőben meghalt.*

New-York, jul. 22. *Grant* tábornoknak, a köztársaság volt elnökének egészségi állapota tegnap óta rosszabbra fordult.

A német császár Gasteinban.

Gastein, jul. 22. (Az *Egyetértés* külön tudósitójának távirata.) A császár ma délelőtt tiz órakor sétát tett; az idő pompás, a levegő kellemes, hüvös volt. A császár elegáns szalonöltözetben, czilinderrel a fején jelent meg a fürdőkastély terraszán Lehndorff főhadsegéd és egy komornyik kiséretében. Ott találkozott több itt időző berlini vendéggel, köztük Schlieben grófnővel, kivel hosszabb ideig beszélgetett, aztán lement a főlépcsőn és a botjára támaszkodva lassan haladt előre. Mellette ment komornyikja, hogy arra az esetre, ha a császár eltalálna bukni, karjaiban felfogja, A Straubinger téren végig haladva, kegyesen fogadta a nagyszámu közönség üdvözleteit. A menet szokásos módon alakult. Legelül csendőrök mentek, aztán rövid távolságban két titkos rendőr következett, ezek után jött a császár Lehndorffal, kiket a komornyik követett, ki a császár felöltőjét karján vitte; ezután ismét két titkos rendőr következett és egy rendőr fejezte be a menetet. A császár csak nagyon lassu léptekkel haladt előre és meglátszott rajta, hogy nagyon nehezére esett a járás, különösen meglátszott, hogy a jobb lábát nem képes egészen szabadon mozgatni; helylyel-közzel megáll, hogy mély lélekzetet vegyen; menés közben nagyon meghajlott a felső teste, ugy hogy sokkal kisebbnek látszott, mint a mekkora valóban. A sétaut elején gróf Thun helytartóval találkozott, ki sétájáról visszatért, és néhány perczig beszélgetett vele. A császár többek közt azt kérdezte, tőle vajjon ő is mint fürdővendég időzik-e itt? mire a helytartó nemmel válaszolt és azt mondta, hogy teljesen jól érzi magát és nincsen szüksége gyógyfürdőre. A császár erre azt jegyezte meg: «Adjon hálát a Teremtőnek, hogy egészséges, mert az egészség a legfőbb jó.» A szarvas vendéglőnél, mely a fürdő-kastélytól öt-hatszáz lépésnyire fekszik, a császár láthatólag kimerült és egy padra akart ülni; a komornyik hozzá sietett, hogy a padra kiterjeszszen egy plaidet, de ezalatt elhagyta az agg uralkodót ereje, nem birt tovább állni, leült a padra és mintegy husz perczig ülve maradt; aztán kocsin tért vissza a fürdőkastélyba. Feltünt, hogy mig Vilmos császár az előző években a séták alatt élénken szokott kisérőjével beszélgetni, most csak néha-néha tett egy megjegyzést és az egész idő alatt majdnem kizárólag Lehndorff gróf szórakoztatta a császárt. Termeibe visszatérve, az uralkodó rövid ideig pihent és azután meghallgatta tanácsosainak előterjesztéseit. Négy órakor udvari ebéd volt, melyhez gróf Thun helytartó és az itt időző Rauch német tábornok voltak hivatalosak. Az ebéd után a császár ismét sétakocsizást tett Böckstein felé. Gróf Thun helytartó ma visszautazik Salzburgba.

KÖZGAZDASÁG.

Prága, jul. 22. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) *Loewy* J. M. eddig jó hitelü leitmeritzi kereskedő-czég 72,000 frtnyi passzivákkal *fizetésképtelenné* vált. A czég főnöke azt állitja, hogy az árukészletek és a követelések fedezhetik a passzivákat.

Prága, jul. 22. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A *czukoriparosok* lapja hivatalos jelentések alapján állitja, hogy Csehország 74 kerületében 51·6 százalékkal kevesebb répát ültettek, mint a mult évben.

ORSZÁGOS KIÁLLITÁS.

A cseh vendégek Mezőhegyesen és Aradon.

(Az *Egyetértés* külön tudósitójától.)

Mintegy hétszázan jelentkeztek cseh vendégeink közül otthon, hogy lerándulnak a sokat emlegetett Alföldre igazi magyar életet látni, de mire indulásra került a dolog, összesen 110-en ültek föl a külön vonatra, mely őket a legnagyobb magyar ménesbirtokra, Mezőhegyesre vitte. — Az a száztiz cseh vendég, a kiket sem promontori, sem balatoni kirándulás másfelé nem vonzott, egytől egyig jómódu, kiváló gazda, a kiket nem annyira a szórakozási, mint inkább ama vágy ösztönözte, hogy saját gazdálkodási rendszerüket, mely által Csehország mezőgazdasága a kultura oly magas fokára emeltetett, a milyent kevés más ország mutathat fel, a mienkkel összehasonlitva, ismereteiket uj tapasztalatokkal gyarapitsák.

A cseh gazdák azonban Mezőhegyesen nemcsak szakszerüen kezelt nagyszerü birtokot találtak, mely méneseivel, különböző faju gulyáival, szeszgyáraival s egyéb gazdasági berendezésével méltán felkeltette csodálkozásukat, hanem tapasztalhatták azt a hamisitatlan magyar vendégszeretetet is, melynek hirét cseh testvéreik. akik kulturális haladásunkról meggyőződni már elébb eljöttek, magukkal vitték.

A ménesbirtok tisztviselősége, élén *Gluzek* Gyula igazgatóval és *Ehrenberg* Antal ezredes ménteleppa-rancsnokkal mindent megtettek, hogy a vendégek minél otthonasabban érezzék magukat és lehetőleg mindent jól lássanak.

A különvonat, melyet Csabától Kétegyházáig *Pekár* üzletvezető, főfelügyelő és *Makray* felügyelő, a csanádi vonalon pedig *Vass* Gusztáv forgalmi főnök kisértek, tegnap reggel 7 órakor robogott be a zöld galyakkal feldiszitett pályaudvarba, a hol a rendezőség és a nagy csoportban összegyült nép riadó éljenzéssel üdvözölték a vendégeket, kik a szivélyes üdvözlést lelkes nazdar-kiáltással viszonozták.

A vendégek fogadása és kalauzolása igen tapintatosan, katonásan volt előkészitve. A vendégek kölcsönös bemutatás után csoportokra osztattak, minden csoportot egy-egy gazdasági intéző vezetett, a kik legnagyobb előzékenységgel gondoskodtak a reájuk bizott vendégek kényelméről. Kocsikra ülve a lovardába hajtattak, a honnan rövid toilette után a tiszti kaszinó kertjébe vezették át a vendégeket izletes reggelire s erőmeritésre a nagy utra, mely reájuk várt. Az üdülés után 80 hintóra szállt a vendégsereg vezetőivel, s a 3 mértföld kiterjedésü birtoknak a központhoz közelebb fekvő méneseinek és gulyáinak megtekintésére indultak, minden egyes helyen leszállva, s Gluzek igazgató, Ehrenberger ezredes, Kern és a többi intéző szakszerü és előzékeny magyarázatait hallgatva.

E magyarázatokból a vendégek megtudták, hogy a mezőhegyesi ménesbirtok 27,782 hold kiterjedésü s négy kerületre, a mezőhegyesi, fecskési, kamarási és peregire van felosztva. E kerületek ismét több kisebb, összesen 17 majorra oszlanak. A kerületeken kivül van az ugynevezett *központ*, melyben elhelyezvék az igazgatóság a hozzá tartozó hivatalokkal, a ménesparancsnokság, iskolák, templomok, tisztilakok, kaszárnyák, vendégfogadók, posta, távirda, gépmühely, malom, sütőház, kórházak stb.

Mezőhegyesen a hozzá csatolt Tompa pusztával együtt 3966 lélek lakik.

A gazdaság terén alkalmazva van 66 polgári és 25 katonai iparos, 29 gazda és csősz, 68 kocsis, 505 béres, 21 kondás, 35 gulyás és tehenes, 18 juhász és ezeken kivül 72 katona, őrmestertől lefelé, összesen tehát 839 szegődményes és katona egyén. A cselédség ingyen gyógykezeltetésben, iskoláztatásban stb. részesül. Az állandó cselédségen kivül vannak még ugynevezett havi béresek, kiknek száma télen 40—50, nyáron 100—150. A nyári munkások ez idő szerint 1015 férfi, nő és munkaképes gyermek, felsővidéki megyékből fogadtatnak a 6 nyári hónapra, leginkább répamunkához, ½ részben nőkkel és suhanczokkal. Szakmánycsok aratásra a szomszédos és a bánsági községekből fogadtatnak fel, mintegy 800—900 pár. Cséplésre a szomszéd községekből fogadtatik fel 12—15 csapat. Napszámos egész évi (300 munkanap) átlagban az uradalom mind a négy kerületében naponként 200—220 használtatik.

Az egyes majorokhoz tartozó szántóterület legnagyobb részben 15—16, lehetőleg egyenlő (60—100 hold) területü nyomásra van beosztva, melyekből 12 képezi a gabonaforgó, 1 a mesterséges takarmány, 1—2 a rét, és végül 1—2 a legelőnyomást.

Évenkint trágyáztatik mintegy 2800 hold (a szántóföld területének 17%-ja). A trágyának legnagyobb része helyben termeltetik, a vasut vonala mellett fekvő táblák egy része azonban az aradi ipartelepekből beszerzett és waggononkint helyben Mezőhegyesen 10—12 frtba kerülő trágyával láttatik el.

A füvetések a gabonaforgó 7-ik nyomásába illesztetnek s a körülmények szerint 4 évig vagy tovább is mint rétek s egy ujabb fünyomás alakitása után ismét két vagy több évig mint legelők használtatnak. A kihasznált legelőnyomások feltöretnek és a gabonaforgóba ujból fölvétetnek, hol azok a gabonaforgó 8-ik nyomásának megfelelően zabbal vettetnek be. Hogy pedig idővel minden egyes tábla mint legelő használtathassék, továbbá, hogy a gabonaasztagok a táblák közelében elhelyezhetők legyenek, a földtáblasorok közt, párhuzamosan ezekkel, 100—120 m. széles csapások (triftek) hagyatnak, melyek részint marhajáráskor legelőül, részint pedig kaszálóul szolgálnak.

A mesterséges füvelők alakitásánál a főszerepet az árva rozsnok (bromus inermis) és a csomós ebir (dactylis glomerata) viszik, melyekhez még egyéb fünemek és növények elegyittetnek.

A földmüvelés körében meg kell emlékezni két különleges gazdasági eszköz használatáról, t. i. a gőzekeszántásról és a villamos világitás mellett való cséplésről.

A mi az *állattenyésztést* illeti, a birtokon gazdasági lótenyésztést (igás kanczákkal), a szarvasmarhatenyésztést (magyar és kuhlandi fajtáju marhával), sertéstenyésztés (fehér mangaliczával) és juhtenyésztést (fésüs gyapjas magyar tájfajtával) üznek.

A gazdaság lóállománya összesen 223 drb. A magyar gulya állománya (1885. junius 30): összesen 910 drb.

A magyar gulya nem fejetik, hanem csupán tenyészállatok növelésére tartatik. A számfeletti tenyészállatok rendszerint minden év őszén nyilvános árverésen adatnak el. Ilyenkor mintegy 50—60 bika kerül eladásra, 250—300 frt átlagos árakon, a fenmaradt bikák kedvezményes árakon községeknek adatnak át.

A kuhlandi tehenészet alapittatott 1879-ik évben eredeti tenyészanyaggal a cselédség részére szükséges tej előállitására. Állomány 1885. junius 30-án 199 drb.

Sertéstenyésztés alapittatott 1865-ben; jelenlegi állománya összesen 408 darab. A kimustrált és hiszlalásra felállitott öreg disznók száma 250 darabot s igy az egész létszám 6330 darabot tesz.

Tenyészállat eladatik évenkint mintegy 200 kan à 60 frt és 300 kocza à 50 frt áron, süldő mintegy 1800—2000 drb, a mult években páronkint 80 frton.

A juhtenyésztés 1881. évben alapittatott a silányabb legelők és takarmánynemek értékesitésére, s igy az üzemben csak alárendelt szerepet játszik. Az igás állomány: igás ökör 1213 darab, különféle évjáratu tinó 345 drb.

Hizlalás évenkint eszközöltetik az igásökrökből és kuhlandi tehenészetekből kisorolt, továbbá ezen czélra vett szarvasmarhákkal, kisorolt öreg és fiatal sertésekkel, végül kisorolt és vásárolt ürükkel. Sertésekből évenként 250—350 darab állittatik fel, és ezek 6 hónapi hizás után helyben öletnek le és adatnak el. Hizóbirka évenként több mint 2000 darab adatik el.

A ménesbirtokon a gazdasági iparágak közül a *répaszeszgyártás* van meghonositva, és pedig fel van állitva ezen czélból központban egy terményadóra berendezett és finomitóval kapcsolatos nagyobb gyár, a fecskési, kamarási és peregi kerületekben pedig 2—2 kisebb gazdasági szeszgyár.

A legutolsó öt (1880—1884.) év alatt tett a tiszta jövedelem katasztrális holdanként (a bérletek elhagyásával, a melyek 2500 holdon átlag csupán 11 frt 50 krt jövedelmeztek) átlagban 14 frt 40 krt, azaz 45 százalékkal többet tett, mint az előző öt évben. Az összes tőkeérték e szerint 5 százaléknál valamivel több kamatot hoz.

Ménesek. A mezőhegyesi ménes öt törzsre oszlik fel, melyek a következők:

Gidrán-törzs, létszáma (1885. julius 6.) 26 kétéves, 26 egyéves, 3 elválasztott és 25 szopós mén, 117 anyakancza, 17 kétéves, 22 drb egyéves, 8 drb elválasztott. 19 drb szopós kancza, összesen 263 darab.

Nagy Nonius-törzs, ennek létszáma: 10 drb kétéves, 18 drb egyéves, 8 drb elválasztott, 15 drb szopós mén; 102 db anya, 19 kétéves, 16 egyéves, 9 elválasztott, 23 szopós kancza, összesen 200 darab.

A *kis Nonius-törzsnek* állománya: 16 kétéves, 18 egyéves, 10 elválasztott, 16 szopós mén; 96 anyakancza, 30 kétéves, 13 egyéves, 9 elválasztott, 16 szopós kancza, összesen 224 darab.

Az *angol félvér ménes* állománya: 16 kétéves, 23 egyéves, 3 elválasztott, 18 szopós mén; 91 anyakancza, 17 kétéves, 21 egyéves, 6 elválasztott, 21 szopós kancza, összesen 210 darab.

A *norfolki ménes* állománya: 3 drb kétéves, 1 drb szopós mén, 4 drb anya, 2 drb egyéves, 1 drb szopós kancza, összesen 11 drb.

Ez ezen ménesekből származó csikók évjáratok szerint külön ménesekbe vannak egyesitve.

Az eladásra kerülő fiatal tenyészkanczák és kisorolt öreg lovak minden év őszén nyilvános szóbeli árverés utján adatnak el, előbbiek 700, utóbbiak 320—350 frt átlag áron. A ménesbeli mének pedig, évenkint mintegy 65—70 darab beosztatik 1200 frt átszámitási ár mellett az egyes méntelepekbe.

Évenkint a jobb méncsikók 1—2 éves korukban összevásároltatnak s a megfelelők fölneveltetvén, a méntelepekbe és községek között kiosztatnak. Ilyen csikó évenkint közel 200 darab vásároltatik. A felállitott törzsmének bizonyos meghatározott dijért idegen kanczákat is fedeznek. A lóállomány jelenleg 1727 darabból áll.

A cseh vendégek igen nagy érdeklődést tanusitottak minden iránt, a mit láttak, s szorgalmasan jegyezgettek.

Először 211 darab, az országban összevásárolt mént, aztán egy anyaménest láttak a Gidrán-fajból, mindkét csoport elragadta őket szépségük által. Nem kevésbbé nyerték meg a tetszésüket a gyönyörü magyar származásu üszők, a fecskési anyagulyával. Majd ismét négy ménest mutattak be, melyeknél a csikósok bravouroztak a cseh vendégek nem csekély gyönyörködtetésére. Majd a müködő cséplőgépekhez vezették a vendégeket, a hol alkalmuk nyilt Magyarország legszebb buzáját látni, melyet nem győztek eléggé dicsérni szép szine, aczélossága és 82 kilós sulya miatt. A cseheket meglepte, hogy a birtokon nem angol, hanem magyar gőzcséplőgépekkel csépelnek és feljegyezték maguknak, hogy a magyar államvasutak gépgyárában készültek. Cséplőgépeinknek sok előnyeik vannak a külföldi gyártmány fölött.

Ezután anyakoczákat és márcziusi malaczokat néztek meg, majd ismét gyönyörü méneket és kanczákat, mire a kamarási szeszgyárhoz értek, melynek berendezését minden részletében megtekintették.

Tovább menve, ismét ménesekkel találkozott a kiránduló csoport, mire a kaszinó kertbe tért vissza, hol *Müller* az aradi Nádor vendéglő tulajdonosa izletes villásreggelit szolgáltatott föl, mely alatt a vendégeknek alkalmuk nyilt a ménesbirtok saját gyártmányu répaszesz-maraszkinjének és alásának kitünőségéről meggyőződni, mely hivatva van hazánkból az angol és más külföldi gyártmányt kiszoritani. A reggeli alatt Horváth Rudi bandája huzta a cseheknek tetsző magyar nótákat.

A villásreggeli után a lovarda mögötti köröndön a méneket vezették elő, melyek közt a hires Nonius vonta magára leginkább a figyelmet.

Innen a birtok keleti részére kocsizott a társaság, a hol különböző gulyákat, müködő gőzekét, müködő szeszgyárt és finomitót láttak.

Az egész birtok berendezése, kezelése a legjobb benyomást tette a cseh gazdákra, a kik ismételten kifejezték, hogy sok érdekeset és hasznosat láttak, a mit otthon alkalmazni fognak.

A szemléről visszatérve fényes ebéd várt a társaságra, mely alatt csakhamar a toastok árja is megeredt.

Az első pohárköszöntőt *Gluzek* Gyula igazgató mondta, szivesen üdvözölve a vendégeket s poharát Csehországra ürítve. Utána *Sonnal* jungbunzlaui gazdasági tanintézeti tanár német nyelven sikerült fölköszöntőt mondott, hangsulyozva, hogy Magyarország az utolsó években nem haladt, hanem rohant előre a kulturában. Poharát Széchenyi Pál földmivelési miniszterre üritette. *Miklós* Gyula a kolini gazdasági egyesületet és annak elnökét: Prokupeket éltette. *Tekli* Szapáry pénzügyminisztert, *Jettmár*, a kolini gazd. egyesület titkára Gluzek igazgatót és Ehrenbergert, Lejtényi a jelen volt hölgyeket éltette.

A társaság igen vig kedélylyel kelt föl az asztaloktól, hogy a Rákóczi-induló hangjai mellett a pályaudvarra menjen, a honnan utját Arad felé folytatta.

Aradon, mint táviratilag jelentettük, óriási néptömeg valamint a tüzoltók zenéje várta, és *Salatz* polgármester, *Marschal* gazdasági egyleti titkárral üdvözölte a vendégeket.

A vendégek a több ezerre felszaporodott tömeg hószszas éljenzései közt a készen álló közuti vasuti kocsikra szálltak, melyek a «Fehér kereszt» elé vitték őket, a honnan a közeli fogadókba kalauzolták őket, hol nagyobb részük azonnal nyugalomra tért a nap fáradalmait kipihenni.

Ma délelőtt hét órakor az egész vendégsereg a főtéren gyült össze, a honnan Nyáry tb. alkapitány szives kalauzolása mellett mindenekelőtt *Domány* József bornagykereskedő pinczéjébe mentek, mely nagy terjedelmével és 500 akós hordójával méltán felköltötte az idegenek többször kifejezett csodálkozását, valamint a megizlelt borokat is megdicsérték. Innen lóvonaton a Széchenyi-gőzmalomba mentek s annak berendezését szemlélték meg alaposan A legközelebbi állomás az állami dohánybeváltótelep volt, a hol a minta-dohányültetvényt, a száritóhelyiségeket és a dohányraktárakat nézték meg, melyekben fürge kezü román lánykák ép a dohányleveleket osztályozták.

Innen a Neumann-testvérek szeszgyárába rándult át a társaság; a hol a tulajdonosok és az üzletvezető kalauzolták a párját ritkitó gyárban, melyet a király is meglátogatott. A gyári berendezés és a 4000 db hizómarha megtekintése után villásreggelivel lepte meg a házigazda vendégeit, kik közül a csehek ismételten magasztalták a magyar vendégszeretetet.

Délután 1 órakor a városligetben bucsuebéd volt, melyen a város képviseletében Institorisz Kálmán főjegyző és Nyáry kapitány, az aradi gazdasági egylet nevében Marschall titkár, továbbá Rodiczky Jenő igazgató, Lejtényi György, az országos gazdasági egylet részéről Ordódy Lajos, ezenkivül sok előkelő aradi polgár jelent meg. *Institorisz* főjegyző a város nevében megköszönte a látogatást és poharát a cseh nemzet boldogságára emelte. Erre *Tekli* orsz. képviselő szép beszédben válaszolt. Kiemelte, hogy e város az a hely, hol 13 vértanu ontotta vérét hazájáért. Emelkedett hangulatban tartózkodtak itt és azon meggyőződéssel távoznak az alföldről, hogy a magyar vendégszeretet ritka szivélyessége elfeledhetetlen marad előttük. Ezután még *Marschall* gazd. egyleti titkár és *Sonnal*, a jungbunzlaui gazdasági akadémia igazgatója mondottak meleg bucsusza vakat. Az ebéd d. u. 2 órakor ért véget, mire a vendégek a pályaházhoz hajtattak, honnan a magyar államvasutak külön vonatán visszautaztak Budapestre, a honnan hazájukba fognak visszatérni

= **A kiállitás tanulmányozása**. A Fogl-féle 10,000 forintos adomány fölhasználása tárgyában az országos iparegyesület által tett javaslatokat *Matlekovics* Sándor a kiállitás elnöke jóváhagyta, minek folytán az iparegyesület még e héten szétküldi felhivásait az országban levő iparos-ifjusági egyletekhez, katholikus és protestáns legényegyletekhez, ipar- és egyéb szaktestületekhez a kiállitás tanulmányozására kijelölendő iparos-ifjak névsorának fölterjesztése végett.

= **A harmadik pótkiállitás (nemzetközi) bizottsága** dr. *Herich* Károly elnöklete alatt ma d. e. 9 órakor ülést tartott, mely után a bizottság alosztályai választás utján a következőleg alakultak meg. I. alosztály elnöke *Nagy* Dezső müegyetemi tanár, alelnöke *Asbóth* Emil müegyetemi tanár, előadója *Táborszky* Ottó; a II. osztály elnöke *Kruspér* István müegyetemi tanár, alelnöke *Thék* Endre asztalos, előadója edvi *Illés* László ipartestületi titkár. III. alosztály elnöke *Renner* Gusztáv ménesbirtoki igazgató (Kisbér), alelnöke *Kühne* Ede, előadója *Lenz* Ödön állami középtanodai tanár Budapesten. A IV. alosztály nem alakulhatott meg, mivel a bizottsági tagok elegendő számban nem jelentek meg az ülésen.

= **Csoportbanket**. *Wuck* M. a XII-ik csoport b) osztályának elnöke az osztály jurytagjainak tiszteletére tegnap fényes banketet rendezett a Magyar királyban. A banket igen fényesen sikerült s volt több felköszöntő is, melyek közül általános tetszést idézett elő *Rainer* Ferencz az osztály alelnökének Zichyre mondott felköszöntője. A társaság késő délután a legvidámabb hangulatban oszlott szét.

= **A brünni iparegylet** látogatásának részletes programmja tárgyában élénk levelezés folyik a nevezett egylet és az országos iparegyesület között. A nevezett egyesület testületi kirándulása szeptember 5., 6., 7. és 8-ik napjaira van tervezve. A kiállitáson kivül a kirándulók több fővárosi gyárat fognak megtekinteni, melyeket a helybeli iparegylet e czélból javaslatba hoz.

— **Az «ennivalók» csoportjának** biráló bizottsága szintén befejezte müködését. Ez osztálynak nem csekély föladat jutott. Az a) osztály a lisztféléket, az őrleményeket, a tésztákat és süteményeket, a b) osztály a husféléket, (szalámi, kolbász, sódar, huskonzervek), a czukoripart, czukorkákat, csokoládét és pótkávét birálta el. A malomipari csoport *Burchard* Conrád avatott vezetése mellett a Pekár-féle rendszer szerint vizsgálta meg főleg a vidéki malmok őrleményeit, (a budapesti malmok tudvalevőleg versenyen kivül állitottak ki), és arra az örvendetes meggyőződésre jutott, hogy malmaink a vidéken is igen nagy haladást tanusitanak és kitünő őrleményeket állitanak elő. Nem csekély föladat jutott a b) osztálynak, mely *Markó* Albert buzgó elnöklete alatt müködött. Több mint százféle szalámit, sonkát, huskonzervet, stb. kellett végig kóstolnia és mivel e földatot szárazon megoldani nem lehetett, bor és pezsgő mellett folyt a birálat, mely tizennégy napi fárasztó «munka» után végre befejeztetett. E bizottság «üléseit» a *Dobos*-féle vendéglőben tartotta, levén Dobos maga is a biráló bizottság tagja. E csoport jelentése legközelebb kerül a jury-tanács elé.

= **Az aradi kereskedelmi és iparkamara** legutóbbi ülésén határozott a kamara által az *országos kiállitás látogatásának előmozditása* czéljából önálló iparosok és iparos segédek javára kitüzött utazási ösztöndijak iránti pályázat tárgyában is. Az önálló iparosok közül *Boncs* Miklós szijgyártó, *Faragó* Sándor müasztalos, *Hőnig* Ottó harangöntő és *Tirmann* Rezső aranyozómesterek, a segédek közül pedig *Dongán* Károly kárpitos és diszitő, *Gáza* Károly lakatos, *Porczán* Lajos asztalos és *Loncsarics* József segédek küldetnek fel a jelentés elvárása mellett a kamara által az országos kiállitásra.

= **A jury-csoportok munkarendje** holnapra, e hó 23-ára (csütörtökre) a következőleg állapittatott meg: Ülést tartanak a VIII. csoport (élelmi szerek) A) B) C) osztályai együttesen d. u. 5 órakor a mintakórházban; a XII. és a XVII. csoportok A) osztályai (butoripar és dekorativ berendezés) reggeli 7 órakor az iparcsarnokban; a XVI. csoport B) (lábbeli ipar) és D) (fehérneműek, keztyü és ágynemüek) osztályai d. u. 4 órakor (záró ülés) *Kollárits* Jenő alelnöknél.

= **Uj indiai kiállitás**. A nemzeti muzeumnak *Teléry* János hazánkfia által ajándékozott keletindiai gyüjteményt a népisme osztályban külön szekrényben fogják felállitani s az valószinüleg még a kiállitás tartama alatt megnyitható lesz. Érdekes e gyüjteményt összehasonlitani azzal, mely most az iparmüvészeti muzeumban van kiállitva s mely az indiai félszigetnek egészen más részében gyüjtetett.

= **A kiállitás látogatói**. A kiállitást e hó 21-én, kedden, az állandó jegyek tulajdonosain kivül *5691 egyén látogatta* és pedig 50 kros jegygyel 2815, 20 kros esti jegygyel 1483, 20 kros munkás vagy tanulójegygyel 1128, 20 kros katonajegygyel 193, napi szabadjegygyel 72 egyén.

= **Vasuti személyforgalom**. A magy. királyi államvasutak vonatain tegnap 2450 egyén érkezett a fővárosba, elutazott 2291, az osztrák-magyar államvasuton érkezett 1726, elutazott 1785 egyén, a déli vasuton érkeztek 2450-en, elutaztak 2291-en. E szerint öszszesen érkezett 6626, elutazott 6367 egyén.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

* **Osztrák-magyar vasuti kötelék.** Augusztus hó 1-ével az osztrák-magyar kötelékdijszabás III. részének 4. füzete lép életbe. Ezen dijszabás szállitólevelen- és kocsinként 10,000 klgnyi mennyiségben feladásra kerülő gabona és liszt, és szállitólevelen és kocsinként 5000 kgnyi mennyiségben feladandó őrlemények és lisztküldeményekre vonatkozó dijtételeket tartalmaz, a Duna balpartján fekvő magyar vasutak állomásai egyrészt és a Nándor császár éjszaki vasut, a morva-sziléziai éjszaki vasut, a morva-sziléziai központi vasut, valamint a kassa-oderbergi vasut osztrák állomásai és Brünn o. m. á. v. t. közötti forgalmában másrészt. E dijszabás példányai a részes vasutaknál, valamint az osztrák-magyar államvasuttársaság igazgató-bizottságánál (Teréz-körut 50.) kaphatók.

* **Osztrák-magyar Lloyd.** A mosztár-metkovicsi vasut megnyitása következtében a Lloyd igazgató-tanácsa elhatározta, hogy Trieszt és Metkovics között ezentul hetenkint fog egy gőzöst járatni és Macarscat az oda utazásnál is érinti. E hetenkinti vonal Spalatoban kapcsolatba lép a dalmát gyorshajóval. Triesztből indul a hajó minden szombaton és Metkovicsból minden szerdán.

* **Az osztrák-magyar vámkonferenczia**, mely szeptemberben ül össze Bécsben, számtalan kereskedelempolitikai kérdés felett fog tanácskozni, melyeket egy szesszió alatt alig lehet elvégezni. Mindenekelőtt a kiegyezés vámtarifai részét kell revizió alá venni. Ezután tárgyalnia kell a kereskedelmi szerződést Görögországgal, Törökországgal, Francziaországgal és Romániával. E tömeges munkanyag feldolgozására a vámkonferenczia több ülést fog tartani, felváltva Bécsben és Budapesten.

IPARÜGYEK.

— **Az iparművészeti iskola ösztöndijai.** A budapesti m. kir. iparművészeti iskolánál az 1885/86-iki tanévre betöltendő állami ösztöndijas állomások tárgyában a következő pályázatot teszi közzé a vallás- és közoktatási miniszter:

A m. kir. iparművészeti iskola egyes szakosztályaiban, nevezetesen: a *mintázási*, *műfaragászati*, *ötvösségi*, *fa-* és *rézmetszeti*, valamint *dekorativ festészeti* és esetleg *keramikai* szakosztályokban szegényebb sorsu tehetséges iparos növendékek számára 100 frttól 200 frtig terjedhető több ösztöndij lévén az 1885/86-iki tanévre adományozható, felhivatnak azok, kik ily ösztöndijt elnyerni óhajtanak, hogy a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumhoz czimzett és a törvényszabta bélyeggel (50 kr) ellátott folyamodványu-kat f. évi *julius hó 31-ig* a m. kir. iparművészeti

iskola igazgatóságához (Budapest, Andrássy-ut 71. sz. alatt) nyujtsák be. A pályázat *feltételei* a következők: Hiteles igazolása annak: 1. hogy a pályázó 15-ik korévét már betöltötte; 2. hogy anyagi segély nélkül az iskolát látogatni képtelen, 3. hogy a teljes népiskolát, és eshetőleg a polgári iskolának legalább 2 osztályát jó eredménynyel végezte; 4. előjoggal birnak az oly pályázók, kik az iparművészeti iskolának előkészületi osztályát jó sikerrel végezték, vagy más uton megfelelő készültséget szereztek és valamely iparos vagy iparművészeti szakban már gyakorlatilag foglalkoztak, 5. a készültség kellő foka iskolai bizonyitványnyal, sajátkezü rajz vagy mintázat bemutatásával, eshetőleg külön vizsgálat utján lesz igazolandó.

KERESKEDELEM ÉS TŐZSDE.

** **A latin érmeszövetség** többszöri elhalasztott értekezletét tehát mégis megtartotta és most alapos a remény arra nézve, hogy a szövetség továbbra is fenn fog állani. Az értekezletet megelőzőleg Francziaország és Olaszország delegáltjai tanácskozásokat tartottak és megegyeztek arra nézve, hogy az uniót három évre meghosszabbitják és a felszámolási kérdést is elintézték egymás közt, ugy hogy az értekezlet, melynek első napi gyüléséről lapunk mult számában adtunk jelentést, már meglehetősen kész dolog előtt áll és munkálatait rövid idő mulva befejezheti. Freycinet megnyitó beszédében kifejezte abbeli reményét, hogy a konvenczió meg fog ujittatni és a svájczi követ Lardy szintén kivánatosnak mondta beszédében, hogy a szövetség fennálljon. Lardy beszéde annál inkább figyelemreméltó, mert az utóbbi időkben különböző verziók keringtek Svájcz magatartásáról a konvenczió megujitásával szemben. Tény az, hogy Francziaországnak van leginkább érdekében az unió fentartása, mert különben sok kellemetlensége lehetne ezüst ötfrankosaival. De miután az unió feloszlása esetén az ezüst még jobban elértéktelenedne, az összes pénzforgalomra nézve is rendkivüli fontossággal bir a szövetség fennállása. Azok a kiegészitő határozatok, melyekről Freycinet beszélt, csak alakiak, ugy hogy a konferenczia néhány ülés alatt valószinüleg befejezi tanácskozásait.

** **Csőd a fővárosban.** *Kalmár* László budapesti bej. füszerkereskedő ellen (lakik hársfa-utcza 54. sz. fa., üzlete király-utcza 65. sz. a.) a budapesti kir. kereskedelmi és váltótörvényszéknél 1885. évi 37,241. sz. a. a csőd megnyittatott. Csődbiztos: Kiss Kálmán törvényszéki biró; tömeggondnok: dr. Kelemen Gyula ügyvéd; helyettes: Kutner Arthur ügyvéd; bejelentési határidő 1885. szeptember 5, felszámolási határidő 1885. szeptember 23; csődválasztmány megválasztása 1885. szeptember 26.

** **Fizetésképtelenségek.** A bécsi Kreditorenverein a következő fizetésképtelenségekről tesz jelentést: Ifj. Stradal Ignácz kereskedő Humpoletz, Pospischil József keresk. Humpoletz, Levi Z. Salamon bej. keresk. Banjaluka, Fritsche János keresk. Bécs, Seinfeld Pinkász keresk. Stanislau, *Szekány* testvérek keresk. *Budapest*, Beer Zsigmond keresk. Bisenz, *Ehrenfeld és Hirsch* keresk. *Maros-Ludas*, Komposch Simon keresk. Klagenfurt, *Stirling* Miklós *Szombathely*, Schwerer Béla bej. keresk. Filipova, *Riesz* Lajos kereskedő *Piski*, Neuwelt B. keresk. Lemberg, *Maletz* Antónia női divatárukeresk. *Pozsony*.

BUDAPESTI ARU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— Julius 22. —

Gabonatőzsde.

A *buza*-üzlet ma csendes irányt követett. A kinálat gyenge volt, a vételkedv mérsékelt és mintegy 10,000 métermázsa adatott el, teljesen változatlan árakon. — Egyéb gabonanemekben gyér volt a forgalom és irány meg árak teljesen változatlanok maradtak. — Eladatott:

Ó-buza. *Tiszavidéki:* 1700 mm. 78 k. 8.50 frt, 1000 mm. 77.3 k. 8.40 frt, 100 mm. 76.5 k. 7.70 frt, mind három hónapra.

Pestvidéki 2300 mm. 76 k. 7.50 forint, három hónapra.

Bácskai 1000 mm. 79.4 k. 7.30 forint, 1100 mm. 70.5 k. 7.20 frt, mindkettő három hónapra.

Északmagyarországi 400 mm. 75 k. 7.10 frt, 650 mm. 74.5 k. 7.20 frt, mindkettő három hónapra.

Uj buza. *Tiszavidéki:* 100 mm. 81 k. 8.30 frt, 100 mm. 80 k. 8.40 frt, 200 mm. 79.2 k. 8.35 forint, 100 mm. 79 k. 8.20 frt, mind három hónapra.

Pestvidéki 200 mm. 79.2 k. 8.35 frt, 200 mm. 78 k. 8.25 frt, 100 mm. 78 k. 8.10 frt; mind három hónapra.

Fejérmegyei 350 mm. 78.5 k. 8.15 forint; három hónapra.

Zab *(ó)* 100 mm. 6.52½ forint, 100 mm. 6.40 frt, 300 mm. 6.25 frt, 200 mm. 6.50 frt, 300 mm. 6.23 frt, mind készpénzen.

Mai hivatalos effektiv árak:

			fréttől	frtig
Buza	ó, bánsági	74—79 k/g	—.—	—.—
—	» tiszavidéki	74—79 »	7.55	8.35
—	» pestvidéki	74—79 »	7.45	8.25
—	» fehérmegyei	74—79 »	7.45	8.25
—	» bácskai	74—79 »	—.—	—.—
—	» északmagyarorsz.	74—79 »	7.20	7.80
Rozs	»	70—72 »	6.70	7.—
Árpa	» takarmány	60—62 »	—.—	—.—
—	» égetni való	62—64 »	—.—	—.—
—	» sörfőzdei	64—66 »	—.—	—.—
Zab	»	39—41 »	6.30	6.60
Tengeri	uj bánsági	75 »	5.70	5.75
—	» másnemü	73 »	5.60	5.65
—	»	— »	—.—	—.—
Köles	ó	— »	—.—	—.—
Repcze	uj, káposzta	— »	11.—	11.¼
—	» bánsági	— »	11.—	11.⅛

Határidőüzlet mérsékelt forgalom mellett gyengébb newyorki gabonaárfolyamok következtében lanyha irányban nyilt meg, de később ismét megszilárdult. — Köttetett:

Délelőtt.

Szokványbuza őszre mintegy 30,000 mm. 7.84, 7.83, 7.84, 7.85, 7.86 és 7.87 forinton.

Szokványbuza tavaszra mintegy 20,000 mm. 8.30, 8.28, 8.30, 8.31, 8.32 és 8.33 frton.

Tengeri julius—augusztusra mintegy 10,000 mm. 5.72, 5.74, 5.76 és 5.77 forinton.

Tengeri május—juniusra mintegy 10,000 mm 5.54, 5.55 és 5.56 frton.

Szokványzab őszre mintegy 5000 mm. 6.14 és 6.15 frton.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén gyenge volt a forgalom és az irány, első czégek vásárlásai következtében, szilárd volt. — Köttetett:

Szokványbuza őszre mintegy 10,000 mm. 7.87, 7.88, 7.90 és 7.89 forinton.

Szokványbuza tavaszra mintegy 10,000 mm. 8.34, 8.35 és 8.36 frton.

Tengeri május—juniusra mintegy 5000 mm. 5.56 és 5.57 frton.

Szokványzab őszre mintegy 5000 mm. 6.14, 6.13 és 6.14 frton.

Déli 1 órakor hivatalosan zárulnak:

Szokványbuza őszre	frt.	7.87	—	7.89—
Szokványbuza tavaszra	frt.	8.35	—	8.37—
Tengeri julius—augusztusra	«	5.75	—	5.77—
Szokványzab őszre	«	6.14	—	6.16—
Káposztarepcze aug.—szeptemberre	«	11.¼	—	12.—

Délutáni forgalom.

A délutáni forgalom csekély volt és az irány kí nem elégitő berlini gabonaárfolyamokra csendesebb volt valamivel. — Köttetett:

Szokványbuza őszre mintegy 5000 mmázsa 7.88 és 7.87 frton.

Szokványbuza tavaszra 2000 mm. 8.36 forinton.

Tengeri május—juniusra 2000 métermázsa 5.56 és 5.57 frton.

Este 6 órakor zárulnak:

Szokványbuza 1885. őszre	frt.	7.86	—	7.88—
Szokványbuza 1886. tavaszra	«	8.35	—	8.37—
Tengeri julius—augusztusra	«	5.75	—	5.77—
Tengeri 1886. május—juniusra	«	5.55	—	5.57—
Szokványzab őszre	«	6.13	—	6.15—
Szokványzab 1886. tavaszra		6.43	—	6.45—
Káposztarepcze aug.—szeptemberre			—	11⅞.—

Terménytőzsde.

Terményekből ma hivatalosan egy kötés sem jegyeztetett. Az irány és az árak változatlanok.

Szesz tartva; ára 27.25—27.75, szeszélesztő 28.75—29.25.

Értéktőzsde.

Az értéktőzsdén ma is szilárd volt az irány, különösen járadékokban, melyek külföldi számlára emelkedő árakon vásároltattak. Az utótőzsde ép ugy mint az esti tőzsde szilárd volt és járadékok még tovább emelkedtek.

Előtőzsde.

Az előtőzsde szilárd irányban nyilt meg. Osztrák hitelrészvény 285.30 és 284.70 között ingadozott, maradt 284.70 pénz, magyar aranyjáradék 99—99.10-en, magyar papirjáradék 92.60—92.57½-en vásároltatott.

11 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 284.70—284.80, magyar aranyjáradék 99.07½—99.10.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde is megtartotta a szilárd irányt. Járadékok keresettek. — Osztrák hitelrészvény 284.40 és 285 között ingadozott, maradt 285 pénz, magyar hitelbank 290⅝—291-en vásároltatott, maradt 291 pénz, magyar leszámitoló és pénzváltóbank 82.75—83-on köttetett. — Befektetési értékek közül magyar aranyjáradék 98.75—99.17½-en, magyar papirjáradék 92.50—92.57½-en vásároltatott. — Egyéb értékek közül forgalomba jöttek: Első erdélyi vasut 184.75-en, pesti közuti vasut 598.75—kőbányai sertéshizlaló 288-on. Valuták és váltók változatlanok. Váltó német bankpiaczokra 61.40-en és Párisra 49.55-en köttetett.

1 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 285—285.10, magyar hitelbank 291—291.25, magyar aranyjáradék 99.15—99.20, magyar papirjáradék 92.60—92.65.

Praemiumüzlet: Osztrák hitelrészvény holnapra 1½—2 forint, nyolcz napra 4½—5½ frt, egy hóra 11—12 forint.

Utótőzsde.

Az utótőzsdén szilárd maradt az irány. Osztrák hitelrészvény 285.30—285.10-en, magyar hitelbank 291.50-en, magyar leszámitoló és pénzváltó bank 82.90—83-on, magyar aranyjáradék 99.17½—99.27½-en és magyar papirjáradék 92.60—92.57½-en köttetett.

2 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 284.40—285.20, magyar aranyjáradék 99.22½—99.25.

Zárlat után a magánforgalomban magyar hitelbank 291.50-en vásároltatott.

Esti tőzsde.

Az esti tőzsdén szintén szilárd volt az irányt. Osztrák hitelrészvény 285.30—285.20, magyar hitelbank 291⅝, magyar leszámitoló és pénzváltó bank 83-on, magyar aranyjáradék 99.25—99.30-on vásároltatott.

5 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 285.20—285.30, magyar aranyjáradék 99.22½—99.30.

Felszámitolási árfolyamok.

Magyar 4% aranyjáradék	—.—
« 5% papirjáradék	—.—
« általános hitelbank	291.—
« pénzváltó és leszámitoló bank	—.—
Tiszai és szegedi kölcsön	—.—
Magyar jelzálogbank	—.—
Osztrák hitelintézet	285.—
Anglo-osztrák bank	—.—
Állami vasut	—.—
Déli vasut	—.—
Török bir. dodohány	—.—
Rima-Murányi	—.—

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbányán.

Kőbánya, jul. 22. Csekély forgalom. Vevők tartózkodók. Magy. urasági, öreg, nehéz 34—36 frt, fiatal nehéz 36½—38 frt, fiatal, közép 39—39½ forint, könynyü 40—41 forint. Közönséges szedett nehéz ——— forint, közép 38½—39 forint, könnyü 40—41½ forint. — Romániai átmeneti, bakonyi nehéz 37—37½ forint, átmeneti közép 37.—38 forint, átmeneti könnyü 37½—38— forint, erepeti nehéz —.— forint, átmeneti közép —.— forint. — Szerbiai nehéz 37—37½ forint, közép 37—38 forint, könnyü 37½—38 forint. — Hizó 1 éves élősulyban — ——— forint, hizó két éves élősulyban 4% ——— forint, 1 éves hizó a vasutról mázsálva —.—.—. Az árak hizlalt sertéseknél páronkint 45 kilós és 4% levonással kilogrammonkint értendők. Makkos sertés, élősulyban 4%-os levonással —.—.— forint. — Romániai és szerbiai sertések, melyek mint átmenetieliek adattak t. vevőn s páronkint 3 aranyban vám fejében megtérittetnek.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Előtőzsde.

Bécs, jul. 22. (Az *Egyetértés* távirata). A mai előtőzsdén ismét tétlen volt az üzérkedés és csakis néhány coulissza-értékben, első sorban azonban járadékokban volt némi csekély forgalom. Határozott irány e közben nem volt észlelhető, de az árfolyamok kissé elgyengültek, mert az a londoni jelentés, hogy Oroszország uj javaslatokat tesz, nem tett jó benyomást. Valuták magasabbak.

11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 284.40, *magyar hitelbank* 290.75, osztrák-magyar államvasut 299.40, tramway 193.80, májusi járadék 82.70, *magyar aranyjáradék* 98.95, *magyar papirjáradék* 92.50, husz frankos arany 9.90.

Déli tőzsde.

A déli tőzsdén érvényben maradtak az előbbi árfolyamok, de kötés nem jött létre. — Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 284.40, *magyar hitelbank* 290,75, osztrák tartományi bank 95.60, angol-osztrák bank 97.25, unio-bank 78.50, bankegyesület 101.—, osztrák-magyar államvasut 299.50, déli vasut 136.—, Károly-Lajos vasut 236.50, tramway 193.75, török dohányrészvény 95.60, májusi járadék 82.70, *magyar aranyjáradék* 99.02, *magyar papirjáradék* 92.47, husz frankos arany 9.90, német birodalmi márka 61.37.

Később teljesen pangott az üzlet és az árfolyamok változatlanok. Az irány meglehetősen szilárd, mert a berlini tőzsdéről is szilárd magatartást jelentenek. A sorompón vasuti értékek tartvák, befektetési értékek szilárdak. Váltók és valuták változatlanok.

2 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 285, angol-osztrák bank 97.50, uniobank 78.75, bankegyesület 101.—, *magyar hitelbank* 291, osztrák-magyar államvasut 299.75, Károly Lajos-vasut 243.75, dunagőzhajózási részvény 460, Lloyd-részvény 564, északnyugati vasut 169, elbavölgyi vasut 166, tramway 194, déli vasut 136.80, májusi járadék 82.80, osztrák aranyjáradék 109.20, *magyar aranyjáradék* 99.25, 1864-iki sorsjegy 168, bécsi községi sorsjegy 123.50, husz frankos arany 9.89, német birodalmi márka 61.32, osztrák tartományi bank 96.50. Szilárd.

Bécs, jul. 22. *(Magyar értékek hivatalos zárlata).* Magyar földtehermentesitési kötvények 112.75, Erdélyi földtehermentesitési kötvények 102.—. 5½%-os magyar földhitelintézeti záloglevél 102.75. Erdélyi vasut 184.75. Magyar keleti vasut 108.50. Magyar ny. kölcsön sorsjegy 119.50. Szőlődézsmaváltsági kötvények 98.—. 6%-os aranyjáradék —.—. Tiszavölgyi sorsjegy 120.10. Magyar 4%-os aranyjáradék 99.25. Magyar vasuti kölcsön 148.75. Magyar hitelbank —.—. Alföldi vasut 185.75. Magyar északkeleti vasut 177.—. Keleti vasuti elsőbbség 98.30. Tiszavidéki vasut-részvény 251.50. Magyar leszámitoló- és pénzváltóbank részvény —.—. Kassa-oderbergi vasut részvény 150.25. Magyar papirjáradék 92.65. Dohány-részvények —.—. Leszámitolóbank —.—.

Bécs, jul. 22. *(Osztrák értékek hivatalos zárlata.)* Osztrák hitelrészvény 285.—. Déli vasut 136 80. 4%-os aranyjáradék 109.20. Váltó Londonra 124.90. Károly-Lajos vasut 243.75. 1864-es sorsj. 167.—. 1860-as sorsjegy 139.75. Török sorsjegy 20.50. Angol-osztrák bank részvény 97.75. 4.2%-os ezüstjáradék 83.50. Osztrák államvasut 299.50. 20 frankos 9.89. 4.2%-os papirjáradék részv. 82.85. Osztrák hitelsorsjegy 178.—. Osztrák-magyar bankrészvény 870.—. Csász. kir. arany 5.86. Német bankváltók 61.30. Elbavölgyi vasut részv. 165.50. Wiener Bankverein részvény 101.—. Dunagőzhajózási társ. részv. 461.—. Szilárd.

Magánforgalom.

Bécs, jul. 22. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) *A déli tőzsde zárlata után* jegyez osztrák hitelrészvény 285, *magyar aranyjáradék* 99.22½.

A délutáni magánforgalom gyenge irányban nyilt meg, de később párisi jelentésekre megszilárdult. Osztrák hitelrészvény 284.70 után 285, *magyar hitelbank* 292, *magyar aranyjáradék* 99.15 után 99.25.

Az **esti magánforgalomban** maradt osztrák hitelrészvény 284.90, *magyar aranyjáradék* 99.22½.

Praemiumüzlet a bécsi értéktőzsdén.

Bécs, jul. 22. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) A dijtételek valamivel javultak: Osztrák hitelrészvény holnapra 1½—2 frt, nyolcz napra 4½—4¾ frt, egy hónapra 10½—11 frt, három hónapra 21½—22½ frt. osztrák-magyar államvasut egy hónapra 8—9 forint, Károly Lajos-vasut egy hónapra 8—9 frt, déli vasut egy hónapra 6—7 frt, *magyar aranyjáradék* egy hónapra 2½—3 százalék, három hónapra 4¼—4¾ százalék.

Magánkamatláb: Első váltóra 2¾—3 százalék, közelebbi látra és telepitett váltóra 3¼—3¾ százalék.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, jul. 22. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Lanyhább newyorki árfolyamok következtében a mai üzlet valamivel lanyhább magatartásban és a tegnapi árfolyamállás alatt nyilt meg. Később jobb vételkedvre csakhamar ismét kis javulás állott be. Köttetett: *Buza* őszre 8.25—8.24 frton, tavaszra 8.62—8.67 frton; *rozs* őszre 7.12—7.15 frton, tavaszra 7.36—7.38 frton; *zab* őszre 6.60—6.62, tavaszra 6.90—6.92 frton; *tengeri* julius—augusztusra 6.08 és uj tengeri 6 frton.

Szesz ma kész áruban üzlettelen volt és a 29.75 frtnyi ár sem változott.

Délután igen korlátolt volt a gabonaüzlet; az irány általán csendesen tartott, csakis zabban hajlik a szilárdság felé. *Buza* őszre 8.23—8.25, tavaszra 8.67—8.69; *zab* őszre 6.65—6.67, tavaszra 6.93—6.95, *rozs* őszre 7.14—7.16, tavaszra 7.35—7.37; *tengeri* julius—augusztusra névleg 6.08, uj tengeri 6 forint inkább mint áru.

Zárlat után még *magánforgalom* fejlődött ki, melyben a két buzahatáridőben meglehetősen nagy kinálat mutatkozott és ennek következtében az árfolyamok meglehetősen elgyengültek. *Buza* őszre 8.20 frtig, tavaszra 8.65 frtig esett.

Kész áru-üzlet: Buza csendes irány mellett mintegy 10,000 mm. adatott el és az árak szombathoz képest nem változtak jelentékenyen. Minden egyéb czikkben jelentéktelen volt a forgalom. Eladatott: *Ó-buza* 2000 mm. *kulai* 72.8 k. 7.35 frt három hóra Győr; 2000 mm. *szanádi* 74.5 k. 8.25 frt három hónapra Győr; *uj buza*: 1500 mm. *bajai* 77 k. 8.50 frt készpénzen Bécs Prater-Quai; 500 mm. *szabadkai* 78/79 k. 9.10 frt Bécs; 800 mm. *marchfeldi* 79/80 k. 8.50 frt Marchegg; 3000 mm. *zentai* 77 k. fele augusztusi, másik fele szeptemberi szállitásra 8.47½ forinton Bécs.

KULFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDÉK.

Trieszt, jul. 22 (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Az irány igen szilárd. Váltó Londonra 124.75, olasz bankpiaczokra 49.30, 20 frankos arany 9.90, májusi járadék 82.75, *magyar aranyjáradék* 99.25, *magyar papirjáradék* 92.60, osztrák hitelrészvény 285, olasz járadék 94.45.

Berlin, jul. 22. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Kezdetben az irány bankértékekre és járadékokra nézve szilárd volt. Vasuti értékekre nézve gyenge. Később általános stagnálás az egész piaczra nyomást gyakorolt. Zárlatkor megszilárdult az irány darabhiány miatt. Magánkamatláb 2⅜ százalék.

Berlin, julius 22. (Tőzsdei jelentés.) Csekély forgalom mellett kedvező politikai hirekre és szilárd külföldi tőzsdékre a hangulat kedvező volt, különösen magyar járadékok és orosz értékek iránt. Bányaértékek árfolyamai hanyatlottak. Vasuti értékek nyugodtak. Magánkamatláb 2⅜%.

Berlin, jul. 22. (Utótőzsde.) *Magyar aranyjáradék* 81, osztrák hitelrészvény 465.50, osztrák-magyar államvasut 489.50, osztrák déli vasut 223.50, Károly-Lajos vasut 99.40. Szilárd.

Frankfurt, jul. 22. (Esti tőzsde.) *Magyar aranyjáradék* 81, osztrák hitelrészvény 231.62, osztrák déli vasut 111.75. Szilárd.

Páris, jul. 22. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Az irány igen szilárd. *1 órakor jegyeznek:* 4½%-os franczia járadék 110.35, 3⅜-os franczia járadék 81.12, osztrák-magyar államvasut 608.75, osztrák déli vasut 278.75, török konzol 16.45, egyiptomi kölcsön 323.75, török sorsjegy 41,37, ottomán bankrészvény 525, osztrák tartományi bank 451.25, Szuez-részvény 2075, spanyol kölcsön 58.47, *magyar aranyjáradék* 80.37, Credit Fonciere 1328.

3 óra 40 perczkor zárulnak: 3%-os franczia járadék 81.07, 4½%-os franczia járadék 110.27, osztrák-magyar államvasut 60.7, osztrák déli vasut 278, franczia törleszthető járadék 82.77, *magyar aranyjáradék* 80½, ottomán bank részvény 526. Nyugodt.

Páris, jul. 22. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata.) Az *utótőzsdén* egyiptomi értékek hausseiroztak, részvények nem részesültek figyelemben.

6 órakor jegyeznek: Váltó Londonra 251.85, orosz rubel 250.50. Magánkamatláb 2½%.

London, jul. 21. *Magyar aranyjáradék* 79.75, osztrák aranyjáradék 88.50, osztrák ezüstjáradék 67, angol konzolok 99.09, Váltó Bécsre 12.64, ezüst 49.03. Tartott.

Newyork, jul. 21. (Kabelsürgöny.) Váltó Berlinre 400 márkáról (60 napi látra) 94¾, váltó Londonra 4.84¾, négyszázalékos tőkésitett kölcsön 1877-ből 122½, Erie-vasut 13⅜, váltó Párisra 5.20⅝.

Külföldi értéktőzsdék zárlata.

Az árfolyamok az illető helyi szokványok szerint készpénzben, medióra vagy ultimóra értendők, e szerint a mellékelt paritás is készpénzre vagy medióra illetőleg ultimóra értendő. A készpénz-árfolyamok *K*-val, a medióra *M*-mel, az ultimóra *U*-val vannak megjelölve. Magától értetődik, hogy a fenti átszámitásokhoz még a transaktió-költségek, továbbá a medio- és ultimo-árfolyamokhoz azonkivül még a mindenkori budapesti prolongácziótételek is számitásba veendők. A *-gal jelölt értékek a budapesti tőzsdén nem jegyeztetnek. Átszámitási árfolyam 100 márka vista = 61 frt 30 kr, 100 frk vista = 49 frt 50 kr.

Julius hó 22.		Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. értékben
PÁRIS.				
*Franczia 3%-os járadék		81.07	—.—	—.—
« 4½%-os «		110.27	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	607.—	299.61	—.—
Osztrák déli vasut	U	278.—	135.11	—.—
*Osztrák földhitel-részvénytársaság		—.—	—.—	—.—
*Franczia törleszthető járadék		82.77	—.—	—.—
Osztrák 4%-os aranyjáradék	U	—.—	—.—	—.—
Magyar vasuti kölcsön	U	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzálog-hitelbank	K	—.—	—.—	—.—
Bécsi unió-bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar aranyjáradék	U	80 50	99.27	+ 0.14
Magyar 5%-os papirjáradék	U	—.—	—.—	—.—
Magyar leszámitoló és pénzváltó-bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar országos bank	K	—.—	—.—	—.—
BERLIN.				
Osztrák 4⅕%-os papirjáradék	K	67.20	82.83	—.—
« 5%-os «	K	—.—	—.—	—.—
« 4⅕%-os ezüstjáradék	K	68.—	83 40	—.—
« 4%-os aranyjáradék	K	88.90	109.24	— 0.02
Magyar aranyjáradék	U	81.—	99.37	+ 0.48
« 5%-os papirjáradék	U	75 60	92.88	— 0.18
« keleti vasuti kötvények	K	—.—	—.—	—.—
Keleti 5%-os v. elsőbbs. kötv.	K	102.20	125 34	+ 0.13
Osztrák hitelrészvény	U	465.—	284 92	+ 0.63
Magyar hitelbank	U	—.—	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	489.—	299 73	+ 0.64
Osztrák déli vasut	U	223.—	136.63	+ 0.65
Károly-Lajos vasut	U	99.30	243.44	+ 0.03
Kassa oderbergi vasut	K	61.50	150.87	— 1.19
*Román vasuti részvenyek		—.—	—.—	—.—
Orosz bankjegy		202 —	123.82	+ 0.12
Váltó bécsi piaczra		163.10	61.24	— 0.02
*Keleti kölcsön II. kibocsátás		59.70	—.—	—.—
Magyar jelzálog-hitelbank	K	—.—	—.—	—.—
« leszámitoló és pénzváltó-bank	K	—.—	—.—	—.—
« országos bank	K	—.—	—.—	—.—
FRANKFURT.				
Osztrák 4⅕%-os papirjáradék	K	67.31	82.95	— 0.01
« 5%-os	K	81.13	99.86	+ 0.01
« 4⅕%-os ezüstjáradék	K	68.16	83.58	+ 0.18
« 4%-os aranyjáradék	K	88.93	109.27	+ 0.19
Magyar aranyjáradék	U	80.93	99.29	+ 0.15
« 5%-os papirjáradék	U	75.03	92.91	—.—
Osztrák hitelrészvény	U	231.75	285.22	+ 0.22
Osztrák-magyar bank	K	—.—	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut	U	244.—	299.32	+ 0.19
Károly-Lajos vasut	U	198.12	243.06	— 0.71
Osztrák déli vasut	U	111.62	137.40	+ 1.57
Erzsébet osztrák nyugoti vasut	K	194.25	238.22	— 0.45
Magyar-gácsországi vasut	K	144.25	176.96	+ 0.34
Tiszavidéki v. elsőbbs. kötvények	K	—.—	—.—	—.—
Váltó bécsi piaczra		162.95	61.30	+ 0.10
4½%-os földhitelintézeti záloglevél	K	—.—	—.—	—.—
Magyar leszámitoló és pénzváltó-bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar hitelbank	U	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzálog-hitelbank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar országos bank		—.—	—.—	—.—

KULFÖLDI ÁRUTOZSDEK.

Páris, jul. 22. *Buza* és *liszt* csendes, *olaj* szilárd, *szesz* hanyatlik.

Berlin, jul. 22. *Buza* hanyatlik, *rozs* nyugodt, *szesz* bágyadt, *zab* szilárd, *olaj* csendes.

Páris, jul. 21. Nyers *czukor* 88 fok 32—32½ frank. Fehér czukor folyó hóra 46 frank, augusztusra 46·30 frank, utolsó 4 hónapra 46¾ frank, novembertől 4 hónapra 49½ frank, raffinade 108½—109½ frank.

London, jul. 21. Havanna-*czukor* névleg 16.

Hamburg, jul. 21. *Petroleum* csendes, helyben 7.40, juliusra 7·30, augusztus—deczemberre 7.65 márka.

Bréma, jul. 21. Finomitott *petroleum* helyben 7.45, augusztusra 7.45, augusztus—deczemberre 7·70 márka.

Liverpool, jul. 21. *Liszt* és *buza* üzlettelen. *Tengeri* 1½ pennyvel alacsonyabb.

Newyork, julius 21. (Kabelsürgöny.) Gyapot Newyorkban 10.—, Neworleansban 9¾. — Petroleum fin. 70° Abel Test Newyorkban juliusra 8⅛. — Philadelphiában juliusra 8—. — Nyers petroleum 7⅛. — United pipe line certificates 93⅞. — Liszt 3.85 — Piros őszi buza helyben 100¼ cent (= 9.52 frt), aug.-ra 100½ cent (= 9.52 frt), szeptemberre 101¼ cent (= 9.59 frt), októberre 103¼ cent. (=9.80 frt) 100 kilonkint. Tengeri 51¼. — Czukor (Fair rafining Muscovados) 5.97½. Riokávé 8.35. — Zsir (Wilcox jegyü) 7.10. (Fairbank jegyü) 7.—. — Gabona fuvardij imperial-quarterenkint Észak-Amerikából az angol kikötőkbe és az ezekkel egy magasságon fekvő kontinentális kikötőkbe 2¾ cent. (= 0·80 frt. 100 kilókint.) — Napi felhozatal gyapotból

Külföldi árutőzsdék zárlata.

Gabonaszállitási dij waggonrakmányokban 100 kilónkint értendő. A számitási árfolyam a német piaczokra 100 márka vista 61 30 frt 100 frk 49.50frt

Julius hó 22.		Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. értékben
PÁRIS.				
Buza	folyó hóra	23.25	11.50	— 0.02
—	augusztusra	23.40	11.58	— 0.05
—	utolsó 4 hóra	23.80	11.78	— 0.10
—	novembertől 4 hóra	24.—	11.88	— 0.05
Liszt	9 márkás folyó hóra	46.60	14.52	— 0.09
—	augusztusra	47.10	14.67	— 0.06
—	utolsó 4 hóra	50.30	15.64	— 0.08
—	novembertől 4 hóra	50.75	15.78	— 0.08
Olaj	folyó hóra	62.25	30.81	+ 0.21
—	augusztusra	62.50	30.93	+ 0.12
—	utolsó 4 hóra	64.50	31.93	+ 0.25
—	első 4 hóra	65.75	32.55	+ 0.37
Szesz	folyó hóra	47.—	25.40	— 0.13
—	augusztusra	47.—	25.40	— 0.39
—	utolsó 4 hóra	47.75	25.79	— 0.39
—	első 4 hóra	48.75	26.31	— 0.38
Szállitási dij:	Budapestről	8.27	4.14	
—	« Bécsből	7.87	3.94	
BERLIN.				
Buza	julius-augusztusra	166.50	10.21	— 0.03
—	szeptember-októberre	168.75	10.34	— 0.04
Rozs	julius-augusztusra	146.—	8.95	+ 0.06
—	szeptember-októberre	150.—	9.20	+ 0.02
Zab	julius-augusztusra	133.—	8 15	—.—
—	szeptember-októberre	134.75	8.26	+ 0.03
Olaj	szeptember-októberre	48.—	29.42	—.—
—	október-novemberre	48.40	29.67	—.—
Szesz	julius-augusztusra	42 40	25.90	— 0.12
—	szeptember-októberre	43 50	26.67	— 0.12
Szállitási dij:	Budapestről	3.93	2.42	
—	« Bécsből	3.24	1.91	
STETTIN.				
Buza	julius-augusztusra	167.—	10.23	—.—
—	szeptember-októberre	169.50	10.39	+ 0.03
Rozs	julius-augusztusra	145.—	8.89	+ 0.03
—	szeptember-októberre	148 —	9.07	—.—
Olaj	juliusra	47.70	29.24	— 0.18
—	szeptember-októberre	47 70	29.24	— 0.18
Szesz	kész szállitásra	42.50	26.05	+ 0.12
—	julius-augusztusra	42 40	25.99	+ 0.06
—	augusztus-szeptemberre	42.50	26.05	+ 0.12
—	szeptember-októberre	43.30	26 55	+ 0.06
Repcze		—.—	—.—	
Szállitási dij:	Budapestről	4.81	2.95	
—	« Bécsből	3.62	2.21	
KÖLN.				
Buza	juliusra	17.50	10.73	—.—
—	novemberre	17.80	10 90	+ 0.06
Rozs	juliusra	14 60	8.94	+ 0.06
—	novemberre	15 20	9.31	—.—
Olaj	kész szállitásra	26.—	31.88	—.—
—	októberre	25.90	31.76	—.—
Szállitási dij:	Budapestről	5.95	3.65	
BOROSZLO.				
Buza		17.20	10.54	—.—
Zab		14.20	8.70	—.—
Olaj		42.20	25.87	+ 0.13
Rozs		14.30	8.77	—.—
Repcze		21.70	13 30	— 0.06
Tengeri		14.—	8.58	—.—
Szállitás dij:	Budapestről	2.95	1.81	

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

Az aratásról.

* **A vetések állásáról.** A földmivelésügyi minisztériumhoz a *vetések állásáról* e hét elejéig beérkezett hivatalos jelentések szerint az *őszieк* aratását Dunántul, az alföld északi és déli részeiben már nagyrészt befejezték, az aratás eredményéről a mult héten közölt hirek ismét megerősitést nyertek, a mennyiben többnyire középtermést jelentenek. A *buza* minősége általában véve jó, sőt egyes vidékeken várakozáson felüli. Az *árpa* a mellett, hogy a tavaszi folytonos szárazság miatt nem fejlődhetett és ritka maradt, minőség tekintetében sem elégiti ki a gazdákat, a szem ugyanis sok helyt szorult, ehhez járul még az a körülmény, hogy az árpa az utóbbi esőzések alkalmával szinre sokat vesztett. A *zab* aratását legközelebb megkezdik, a terméshez elég jó reményeket füznek. A *kapásnövények* állásában sem állott be változás a mult hét óta, a burgonya valamint tengeri szépen fejlődnek, ez utóbbin a csőképződés már folyamatban van. A *szőlő* állása változatlan, a *háziállatok* egészségi állapota általában kedvező.

Zombor, jul. 21. (Az *Egyetértés* tudósitása.) Ma már az idei buzatermés eredményét biztosan meg lehet mondani. 2000 négyszögölnyi hold után átlag 12—13 métermázsát kapunk, a mi jó termésnek megfelel. Csakis a buza szineiben csalatkoztunk egy kissé, a mennyiben sokkal kevesebb tiszta piros, mint sárgást találunk, de mindamellett minősége oly kitünő, mint már évek óta nem volt. Zab is nagyobbrészt már lekaszáltatott, az eredmény gyenge. Átlag véve nem számithatunk többet 6 métermázsánál, mig tavaly 10—11-et nyertünk. De a minősége is rossz; a zab igen könnyü lesz. Tengeri mindeddig még szépen áll, de jó eső bizon nem ártana neki. Uj buzában már volt némi forgalom, még pedig a Svájczba küldetett egy pár próbawaggon. S mivel a minőség kielégitend, az ára pedig nem magas, élénk üzletre számitunk. Ma 77—78 kilós buza 7.50—7.60 frtba jön métermázsánkint vaspályához szállitva.

Sziszek, jul. 21. (Az *Egyetértés* tudósitása.) Az aratási és cséplési munkálatok vidékünkön javában folynak, a miért is az eredményre nézve ma már sokkal hitelt érdemlőbb tudósitással szolgálhatunk, mint annak előtte. Uj buzából már meglehetős behozatalunk volt az utóbbi napokban; minőség tekintetében e gabonanem minden várakozást felülmult, szine vérpiros, sulyban 78—80 kg. között váltakozva hektoliter szerint, nehéz, ugy hogy nem tulzott gazdáinknak az az állitása, hogy már régtől nem emlékeznek vissza az ez évihez hasonló jó minőségre, ára mindamellett, megegyezőleg a többi piaczok lanyha hangulatával, alacsony, mmázsája 7.20—7.50. Zab közép minőségü és ugyancsak közép mennyiséget igér. Rozsból kevés, de jó minőség termett. A kukoricza szemképződése eddig jó, további fejlődésének azonban egy-két napi eső a száraz, meleg időjárás után igen előnyös volna. Szőlőink szépen állanak. Gabonaüzletünk forgalma élénktelen. Elsőrendü romániai és pancsovai tengeri 100 kgjával 6 frt 20 kron adatik el, de csak kisebb mennyiségekben. Ó-buzából készleteink ugyszólván egészen hiányzanak, az utolsó időben néhány ezer mmázsa oláh és tiszta horvát buza 7.80—7.90 frtjával talált vevőkre. Zabban szintén gyengék a készletek és ezeknek megfelelő a kereslet is.

BORÁSZAT.

** **Filokszera.** Zemplénmegye szerencsi járásába kebelezett *Mád* községben a filokszera jelenléte konstatáltatván, a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügy magyar királyi miniszter, a nevezett község szőlőterületeit, valamint az olyan kerteket, melyekben esetleg egyes szőlőtők állanak, zár alá helyezte. — E rendelet értelmében a zár alá helyezett összes szőlőterületről gyökeres vagy gyökértelen szőlővessző, szőlőnövény, és általában a szőlőtő minden egyéb alkatrésze (a szőlőfürt kivételével), továbbá bármilyen fa, vagy cserjenemü ültetvény, használt duczok és szőlőkarók, szőlőlevélbe csomagolt bárminemü tárgyak kivitele s ugy e tárgyaknak egyik szőlőből a másikba való átvitele is tiltatik.

NAPIREND: Julius 23-án.

Naptár: Csütörtök. — Róm. kath: Apollinar püspök vértanu. — Prot.: Apollinar. — Görög-orosz: (jul. 11.) Eufémia vért. — Zsidó: (ab. 11.) — Nap kél 4 ó. 28 p., nyug. 7 ó. 43 p. — Hold kél 4 óra 56 p. d. u., nyug. 1 ó. 28 p. reg.

Horvát miniszter fogad d. e. 10—d. u. 2.

Országos kiállitás a városligetben reggel 8 órától este 6 óráig. Belépti dij 50 kr. 6 óra után 20 kr.

Iparossegédek és tanonczok munkakiállitása az időleges kiállitások csarnokában.

Országos fürdőpanoráma a kiállitáson a főbejárattól balra, nyitva este 11 óráig villamos világitás mellett. Belépti dij 30 kr.

Nemzetközi képkiállitás a müesarnokban (Andrássy-ut 69. sz.) d. e. 9-től d. u. 6. Belépti dij 50 kr.

A magyar dalcsarnok Solymosi Elek igazgatása alatt (dohány-utcza 4. sz.) előadás este 8 órakor.

Indiai kiállitás az iparművészeti muzeumban d. e. 9 — d. u. 4. Belépti dij 20 kr.

Vörös kereszt-egylet Erzsébet-kórháza Budán, megtekinthető d. e. 10—11½ óráig.

Nemzeti muzeum: term. és népismetár d. e. 9-től d. u. 1.

Orsz. m. iparművészeti muzeum látható naponként d. e. 9-től d. u. 1 óráig és d. u. 3—5-ig.

Gazdasági és tanszermuzeum a Köztelken d. e. 10—12 és d. u. 2—4.

Müszaki iparmuzeum a kerepesi uton (Beleznay-kert) nyitva d. e. 9-től d. u. 1 és d. u. 3—5-ig.

Egyetemi füvészkert az üllői uton d. e. 7—12 és d. u. 2—7 óráig.

Nyilvános könyvtárak zárva.

Állatkert nyitva egész nap. Belépti-dij 30 kr.

Margitszigetre hajó indul félóránkint. A szigeten mindennap népzene, kedd, csütörtök, szombat, vasárnap és ünnepnapokon katona-zene.

Svábhegy. Lóvonatu és fogaskerekü vasuti összeköttetés. Indul a Károly-kaszárnyától negyedóránkint, a városmajortól reggel 6-tól 10-ig félóránkint, d. u. 3-ig óránként, azután ismét félóránként esti 10 óráig.

Kivonat a hiv. lap jul. 22-i számából.

Árverések a fővárosban. Nedeczky László 492 forintra becs. ingóságai jul. 24 (Csepel-rakpart 4). Tauser Mihály 320 forintra becs. ingóságai jul. 23 (Madách-utcza 13. szám).

Árverések a vidéken. Stefanovics Svetozár 1680 forintra becs. ingatl. aug. 27 Fehértemplom. Szorinka Nikolae 3962 frtra becs. ingatl. augusztus 29 Perkoszova (Detta). Lázár Háni 3028 forintra becs. ingatl. szept. 24 Gyulafehérvár. Horárik György 1200 forintra becs. ingatl. okt. 2 Beszterczebánya. Kocsis Gergely 1553 forintra becs. ingatl. aug. 11 Kis-Hegyes (Kula). Fáy Elda 5615 forintra becs. ingatl. aug. 18 Debercsény (B.-Gyarmath). Valuczán Antal 10,120 forintra becs. ingatl. szept. 24 B.-Szászka (Oraviczabánya). Ipovicz Ernő 6440 forintra becs. ingóságai jul. 29 Komárom. Geren Gyorgye 2027 forintra becs. ingatl. szept. 9 Zsebely (Csákovár). Bódogh Zakariás 2400 frtra becs. ingatl. október 21 Kecskemét. Haasz Miksa 2200 frtra becs. ingóságai jul. 31 Sziget. Zlatics P. Todor 3036 forintra becs. ingóságai aug. 1 Pancsova. Krausz Farkas 3502 forintra becs. ingóságai aug. 3 Dráva-Tamási (Szigetvár). Biró Ádám 1325 frtra becs. ingatl. szept. 18 Csécse (Szirák). Pécsi András 1663 forintra becs. ingatl. aug. 5 Szigetmonostor (pestv. tvszék). Szauter Katalin 7536 forintra becs. ingatl. julius 31 Vaál. Gróf Hadik Béláné 3000 frtra becs. ingóságai aug. 6 Tavarna (Varannó).

Pályázatok. A pancsovai felsővárosi községi népiskolánál tanitói, — a budapesti m. kir. állatorvosi tanintézetnél tansegédi, — a m. kir. honvédségi Ludovika akademiánál teremszolgai állomásokra.

A kis lotto huzásai jul. 22-én.

Prága:	35	45	3	46	2
Lemberg:	64	35	90	74	86
N.-Szeben:	5	17	51	82	73

Felelős szerkesztő **Csávolszky Lajos.**

IDEGENEK NEVSORA.

Marchall-szálloda az „Angol királynéhoz."
Chotek R. gr. Korompa
Coronidi H. grófné Görz
Högler Turnhof E. Mitterwald
Augusztinicz A. br. Sopron
Raduduzky J. br. Varsány
Schuster K. Kassa
Salamon G. Szepes
Svatics B. Zala
Kysolka J. Prága
Gianni N. Bukarest
Kruger Ch. Bezlers
Legler H. Prága
Pollák W. Bécs
Popovits G. Zimony
Bojlovic D. Ruma
Mosdosy I. Csurgó
Bereuter A. Liudau
Mühlenhaus K. Berlin
Egyőszy D. Nagyszombat
Gruber B. Linz

Erzsébet szálloda.
Szokoly Lajos lovag Kassa
Jellinek H. Kassa
Blau S. Dabas
Huber M. Temesvár
Bikár P. Zombor
Duben J. A.-Maróth
Holfeld H. Csákvár
Nemes T. Baja
Kremer A. Uj-Arad

Nemzeti szálloda.
Zsambó G. Trencsén
Simon M. N.-Várad
Maximovics S. Bukovina
Negolescu S. Bukovina
Stefanescu Gy. Krajova
Juechia F. Trieszt
Lázár V. Baja
Dr. Nagy M. Paks
Moglio J. Kremsier
Haasche F. Prága
Canetti H. Bécs
Mladonoff J. Vracza

Európa szálloda.
Bigot Ch. Páris
Chalius R. Karlsruhe
Duschnicz M. Bécs
Mader K. Bécs
Löwy G. Páris
Mihajlovics L. Zombor
Reiser O. München
Löwinger M. B.-Csaba
Naschauer J Bécs
Leisegang A. Bécs
Liebermann G. Bécs
Kohn S. Bécs
Ballerin L. Bécs

Tigris szálloda.
Perényi Zs. b. N.-Szöllős
Ormos Zs. Temesvár
Kis K. F.-né B.-Csaba
Wiedenhofer J. Wieden
Dr. Kis J. Temesvár
Ifj. Flaschkai N.-Káta
Lichtenberg J. Cserekovecz
Aschmann R. Bologna
Weis J. Soprony
Sonnenschein L. Temesvár
Jacholes R. Prága

Vadászkürt szálloda.
Chorinszky J. gr. Szemeréd
Holisowszky Sz. Prága
Papp F. Krajova
Dankovics Gy. Bukarest
Matkovics L. Zenta
Jankovics Gy. Oroglak
Skorszki M. Bécs
Rakwicz L. Bécs
Römer A. Miskolcz
Horny J. Temesvár
Mayer M. Sóskut
Jankó L.-né Modricz
Jankó L. Modricz
Mihalkovics J. Zenta
Hesser Gy. Baja
Csocan J. Naszód
Hoheneggcr A. Karlshütte
Weis D. Kanizsa
Koerner R. Chemnicz
Koerner T. Chemnicz
Goldberger K. Bukarest
Beer S. Bécs
Wetzel A. Bécs
Meklenburg B. Bécs

Magyar király szálloda.
Radasawlyevics A. Brood
Zambach J. Pozsony
Vass K. Szeged
Tichay J. N.-Pohl
Koszik S. Jaroslaw
Nemecz K. Eszék
Horváth M. Merenye
Schneider F. Kanizsa
Nyitrai A. Szabadka
Matuschka A. Bécs
Sax N. Eszék
Parabos M. Belgrád
Miskolczy S. Ujvidék
Herzog J. Szegzárd
Pollák H. Bécs
Beregszászi J. Bécs

Grosz L. Bécs
Totis M. Temesvár

Schmidt-Orient szálloda.
Katona M. N.-Károly
Balogh K. Mohács
Papp C. Arad
Mészner J. Bezdán
Fodor J. Debreczen
Szabó J. Szolnok
Kovács J. N.-Enyed
Láng G. Debreczen
Fosztó F. N.-Enyed
Patriarch E. Zágráb
Starbok K. Zágráb
Greiner K. Zágráb
Kubics K. Temesvár
Widerspan J. Szolnok
Dr. Mosing W. N.-Szeben
Baumgartten E. N. Szeben
Fuller H. N.-Szeben
Dr. Mathia J. Pápa
Horváth R. Esztergom
Dragsjovics P. Belgrád
Janovcsik J. Lykavka
Valentin G. N.-Várad
Breuer P. Bécs
Hollman J. Bécs
Derzsényi J. Rakócz

Aranyas szálloda.
Karlosy J. Ungvár
Baross G. Zilah
Juhász A. Hatvan
Röczey F. Bécs
Szuhányi J. Eger
Pap J.-né N.-Körös
Merényi D.-né Zenta
Mészöly G. N.-Körös

Két korona szálloda.
Boros S. Keszthely
Wigh L.-né Szalk-Szt-Márton
Laksa D. Sopron
Péter J. Monor
Szabó J. Monor
Ohotvács P. Vizesrét
Borbély A. Szászrégen
Gattstein D. Szászrégen

Hungária szálloda.
Waldenburg V. hg Potsdam
Gersdorf J. báró Livland
Jankovits G. I. Szerém
Zempléni S. Arad
Müller K. Bojcza
Schwandner J. Bécs
Herold H. Schweidnitz
Welsen A. Berlin
Sellmann A. Ostrowo
Lenner E. Kaposvár
Raab T. Brünn
Ősz F. N.-Károly
Gramberg J. Zimony
Wendler J. Drezda
Dr. Röszler H. Frankfurt
Kánya V. Soprony
Littmann J. N.-Lomnitz
Rudy J. Bécs
Kohn I. Teschen
Hirschl M. Föcset
Kohn I. Arad
Steiner J. Arad
Schweitzer M. Bécs
Krausz S. Bécs

Páris szálloda.
Radulovits A. Pozsarevátz
Wurlinger F. Bécs
Goldenstein H. Páris
Csörföly L. T.-Komlós
Ludvig V. Kenisek
Faragó A. Arad
Csaka E. Érsekujvár
Honner S. Kassa
Dentsch G. Königinhof
Kronberger I. Bécs
Nagy A. Debreczen
Kutta J. Arad
Goldstein Braila
Kis M. Szeged
Pucher A. Szt.-György

Fehérhattyu szálloda.
Schmedán G. Szeged
Löwy S. Szentes
Weigl A. Arad
Moskovits I. Arad
Bárány L. Tornócz
Sándori F. Trieszt
Bleyer A. Pánd
Singer V. L.-Mizse
Liszkai A. Esztergom
Szálbélyi I. Esztergom
Mihelitz Gy. Pér
Schwarz K. L.-Szt.-Márton

István főhg. szálloda.
Madach A.-né Stregowa
Brack T. Csernovitz
Dr. Laronge K. Beyrut
Heislein V. Bécs
Mladenovits M. Szemendria
Sonnenfeld D. Győr

London szálloda.
Bittner H. báró München
Szemök F. Keresztur
Polly K. Bécs
Benisch F. Bécs
Milescu F. T.-Severin

Véd K. B.-Gyula
Machoczif A. Chlumetz
Lederer F. Pécs
Sanderer F. Szeged
Kohn B. Nyitra
Roszkó T. Nyitra

Holzwarth-Frohner száll.

Szokol A. M lk
Ulbrich I. Melk
Aichauer I. Melk
Lechlhaler A. Melk
Gross E. és családja Mülbach
Dr. Rauchegger J. Neunkirchen
Gerstel K. Neunkirchen
Ekhard J. Neunkirchen
Hubner H. Neunkirchen
Hirsch M. Slán
Kaiser J. Pancsova
Epstein K. Pancsova
Zell K. és leá ya Krajova
Budde A. Miskolcz
Huber R. Prága
Koffler L. és családja Csernovitz
Szirmay L. Aszód
Poór R. Brassó
Mendl L. Gyulafehérvár
Fleiszig I. Fogaras

Fehérló szálloda.

Balkay A. R.-Komárom
Kukokly B. P.-Szt.-Márton
T. Nagy I. Csikszereda
Crem J. Ecser
Tichy A. T.-Szt.-Miklós

Kocsian A. M.-Kövesd
Csereli A. Bécs
Csericsics S. Eszék
Schanblimar L. Bazin
Kolferi A. Trieszt
Woleró A. Grácz
Leviusz S. P. Modor
Muszter I. Bécs
Bodos J. Kecskemét
Steisz A. München
Frukics B. Belgrád

Pannonia szálloda.

Flödnig A. br. Gyon
Szilassy S. Verebély
Binkso G. Galgócz
Dr. Roóz N.-Károly
Kovalszky A. Eperjes
Porjesz I. Érsekujvár
Gleider G. Érsekujvár
Dr. Schvetzerné Érsekujvár
Van Zaylenné Vácz
Zsiska G. Ráczkeve
Özv. Hegedüsné Ráczkeve
Fiuck D. Szeged
Borzo I. Miskolcz
Bibáry L. Kairó
Tripolszky Ada
Jánossy T. Beszterczo
Marosan B. M.-Sziget
Schmidt S. Szeged
Jancsó I. Szolnok
Kucsera L. Szeged
Kristóf M. Bunzlau
Agoston L. Huszt

Elhaltak névsora 1885. julius 22-én.

Stöckle Frigyes 30 é. betüszedő VII. k. Klauzál-u. 16. bélleb.
Simatsek Mária 2 é. cseléd leánya III. k. vándor-u. 6. görcsök
Botlik Antal 39 é. napszámos VII. k. Klauzál-u. 35 tüdővész.
Hauser Harrer Teréz 69 é. czipész neje III. k. Lajos-u. 14. szivbaj.
Schöbel Otilia 22 é. varrónő VII k. dob-u. 27. hashártyalob.
Müller Malvin 2 é. fakereskedő leánya VII. k. csömöri-u. 4. agyvizkór
Mayer-Rosenfeld Fanni 25 é. keresk. neje VII. k. Jávor-u. 2873. tüdőlob.
Lehoszky-Ferdinandy Anna 49. é. hivataln. neje II. k. fő-u. 23. kimerülés.
Balsjánka Olga 8 é. lakatos leán a V. k. Kálmán-u. 13. agykórlob.
Godor András 34. é. II. k. megyeház gyomorhurut.
Graner Borbála 27 é. varrónő VII. k. dohány-u. 18. tüdővész.
Springer-Bossányi Katalin 31 é. czipész neje VI. k. szerecsen-u. 21. tüdőgümő.
Tóth Ferencz 78 é. nap-zámos X. k. rögtöni halál.
Csabina János 6 é. munkás fia II. k. medve-utcza 13. vesebaj.
Bamblitzer József 4 é. kőmüves fia II. k. Tokaj-utcza 5. tüdővizenyő.
Tanzvich Papp Sidonia 39 é. gyármunkás neje II. k. fő-u. 4. sz. májbaj.
Novák Vilmos 59 é. gépész szegényház bélhurut.
Demeter Anna 4 é. napszámos leánya VIII. k. óriás-u. 5. hörglob.
Holub János 58 é. napszámos VIII. k. fecske-u. 27. tüdőgümő.
Nagy Borbála 65 é. szabó neje VIII. k. n.-fuvaros-u. 8. szivbaj.
Flaschner Manó 20 é. önlövés.
Rigl Fleisch Agnes 36 é. özv. II. k. János-kórház hashártyalob.
Zvada Róza 88. é. özv. II. k. János-kórház aggkor.
Ispán Ignácz 18 é. cseléd utról ebdüh.

NYILT-TÉR.

Alólirott nehéz betegségemben ez uton kérem fel ismeretlen tartózkodásu nővéremet trencsénmegyei rajecz-sulyai születésü **Frivaldszky Katalint**, hogy tudassa velem tartózkodása helyét s esetleg keressen fel személyesen, annyival inkább, mivel jövőjéről testvérileg gondoskodni óhajtok.

Budapest, 1885. julius 22-én.

Frivaldszky Károly,
háztulajdonos.
Dessewffy-utcza 41. sz.

Legjobb üditő-ital. Hatásos gyomorbaj ellen.
Kohitsi-savanyuviz
„Tempelforrás“
Főraktár:
HOFFMANN JÓZSEF
Budapesten Akadémia-utcza. 1038

SZINHAZAK ES MULATSAGOK.

NEMZETI SZINHÁZ

Budapest, julius 23-án.
A szinház zárva.
Holnap, julius 24-én.
Bérletfolyamban.
Uj betanulással:
Othello, a velenczei mór.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Páholy-b. 52. Havi b. 10.
Budapest, julius 23-án.
Ernst H. és Bach B. A. urak vendégjátékául:

LOHENGRIN.

Regényes opera 3 felv. Szövegét és zenéjét irta Wegner Rikchard. Forditotta Böhm G. és Ormay F.

Személyek:

I. Henrik	Bach B.
Lohengrin	Ernst H.
Brabanti	Reich I.
Gottfried hg.	Maruzzi F.
Telramundi	Malecky
Ortrud	Spányi I.
Király hirdetője	Tallián
1-ső apród	Huszarek P.
2-ik »	Doppler I.
3-ik »	Rozenzweig
4-ik »	Kopp L.

Kezdete 6½ órakor.

Holnap, julius 24-én.
Az operaház zárva.

NÉP-SZINHÁZ.

Budapest, julius 23-án.

Az ördög pirulái.

Látványos bohóság, énekkel, tánczczal és zenével, 3 felv. és 15 képben.

Személyek:

Albert	Vidorné
Magloire	Ujvári
Sottines	Szabó
Seringuinos	Szathmáry
Babylas	Kiss
Rodriguez	Erődi
Bernadillo	V. Kovács
Izabella	Kaczér A.
Boh. istennője	Tarnay S.
Sára	Rónai
Bigaro	M. Csatai Zs.
Marceline	Ágostoni B.
1-ső pinczér	Kósa
2-ik «	Kopácsi
1-ső hordár	Hortobágyi
2-ik «	Fogarasi
1-ső alguazil	Narczisz
2-ik «	Marton
3-ik «	Pintér
4-ik «	Virányi
Korcsmné	Szombathelyiné
Kis korcsmné	Szeleczki E.

1-ső gnom	* * *		Stefi	Püspöki
2-ik »	* * *		Eszter	Ellinger I.
Orvos	Varga		Ilka	Marczellné
Korcsmáros	Enyvári		Klára	Benedekné
1-ső diák	Béni I.		János	Kömlei
2-ik «	Széni A		Antal	Rózsa
3-ik «	Vasváriné		Főkortes	Deák P.
Boszorkány	A nvosiné		Hájas	Beke
Bachansok k.-néja	Viola I.		Kurátor	Fenyvesi
			Kolompos	Mátrai
			Korcsmáros	Szigligeti
			Zászlómester	Boros P.
			Rendőr	Bokor

Kezdete ½8 órakor.
Holnap, julius 24-én.
UGYANEZ.

KRISZTINAVÁROSI SZINKÖR.

Budapest, julius 23-án.

Afrika-Magyarország.

Látványos szinmü 4 felv.

Személyek:

Adel grófnő	Hunyadi M.
Arthur báró	Szirmai
Kálmán gróf	Benedek
Bonifáczius	Beödy
Borbála	Nagyné
Afrika-M. kir.	Dombai
Margit	Balogh E.
Király hirnöke	Feleki
Schwarcz	Zajonghi
Itczés	Fenyéri
Balambér	Rónaszéki
Csepüs	Réthei
Heves	Polgár
Lengefi	Lenkei

Kezdete 7 órakor.
Holnap, julius 24-én.
A szinkör zárva.

GYAPJU-UTCZAI SZINHÁZ.

Felcki Miklós igazgatása alatt.
Budapest, julius 23-án.
A szinház zárva.

VÁROSLIGETI NÉMET ARENA.

Budapest, julius 23-án.
Bukovics Károly, a bécsi udvari Burg-szinház tagjának vendégszereplésével:

Die Rosa Dominos.

Vigj. 3 felv. Irta Delacour és A. Hennequin.
Kezdete 6½ órakor.

STRAUSZ A.

gőzczukoráru gyártási pavillonját

a n. é. közönség figyelmébe ajánljuk, ugyanott mindenkinek szeme láttára készülnek finom czukorkák és azonnal eladatnak. Kiállitási emlékek 10 kr.-tól 1 frtig darabonként.
Tanitók, tanitónők, posta és kiállitási tisztek, rendőrök 50% engedmény ben részesülnek.
A Pavillon a nagy iparcsarnok északi főkapujának átellenében és az ideiglenes kiállitás mellett van. 1494

Grand
Café Chantant Imperial,
váczi-körut 48. szám.
Naponta nagy előadás.
Uj bohózatok:
Dr. Kudelkraut. — Der Jahrestag. — Nur nicht lügen. — Theateralischer Unsinn. — Der erste Preis.
1961 *Szabad bemenet.*

MAGYAR DALCSARNOK.

Dohány-utcza 4-ik szám az izra lita templom mellett.
Ma csütörtök julius 23 án.
Uj műsor:
Az Osráni zenészeti társaság páratlanul nagyszerü mutatványai.
Macska duett énekli **Renard Kamilla** és **Martens.** Schiff Sarolta, Beke Lilla, Taciano nővérek (román énekesnők), Terény Mariska, Virágh Józa, Reményi Irma, Kovács Fánni, Bognár Eszti és az egész nagy női kar, valamint Bokor József. **Eugenio** erőművész és **Renard** Kamilla énekesnő. Az **»ördög hegedűje«** előadja Martens francia parodista. **»Dalcsarnoki finalé«** előadja a női kar.
Kezdete 8 órakor. 1871
Jegyek előre válthatók adohány-utcza 4. sz. alatt levő trafikban.

VILLA BELLEVUE.

Ma csütörtök julius 23-án
nagy katonai hangverseny.
Flossmann karmester vezetése alatt.
Szabad bemenettel. 1695

!!KIALLITÁS!!
H.-M.-Vásárhelyi halászcsárda.
Naponként két tiszavidéki halász főzte magyaros zamatu
HALÁSZLÉ.
Kitünő asztali és asszu borok. 1498
18 tagból álló alföldi zenekar.

A „SOKOL“

kolini cseh zenekar **Knock** karmester vezénylete alatt ma julius 21-én a kiállitás területén levő Dréher-féle sörcsarnokban reggeli 10 órától esti 11 óráig

hangversenyt ad. 2083

VIZÁLLÁS 1885. julius 22.

Névszerint	Méter 0 fölött	alatt	Változik	Névszerint	Méter 0 fölött	alatt	Változik
Duna				**Tisza**			
Pozsony	2.20	—	áradó	M.-Sziget	0.47	—	apadó
Komárom	2.08	—	apadó	Beregszász	—	—	—
Budapest	2.45	—	apadó	Sárospatak	0.19	—	apadó
Mohács	3.38	—	apadó	Szatmár	0.52	—	apadó
Vukovár	—	—	—	Tokaj	0.30	—	apadó
Ujvidék	3.90	—	apadó	Szolnok	0.67	—	apadó
Pancsova	2.12	—	apadó	Szeged	1.53	—	apadó
Orsova	2.74	—	apadó	**Körös**			
Dráva				B.-Gyula	0.06	—	áradó
Barcs	1.11	—	áradó	**Maros**			
Eszék	1.70	—	apadó	Arad	0.29	—	áradó
Száva				**Béga**			
Mitrovicza	1.68	—	apadó	Temesvár	0.56	—	apadó

IDŐJÁRÁS julius 22. regg. 7 órakor.

Az időjelző-intézet távirati jelentése.

Állomások	Légnyomás mm 700	Szél iránya és ereje (1—12)	A hőmérséklet Celsius fokban	Csapadék mm	Felhőzet
Arad	64.4	ENY 7	+ 17.9	1	—
Beszterczc	—	NY 1	+ 19.0	—	—
Beszterczebánya	65.2	E 5	+ 16.0	2	—
Budapest	66.3	NY 6	+ 16.1	n	—
Csáktornya	68.2	EK 6	+ 16.8	—	—
Debreczen	63.6	EK 5	+ 15.2	1	—
Eger	65.7	NY 5	+ 17.5	—	—
Eszék	—	—	—	—	—
Fiume	65.6	E 4	+ 22.4	—	—
Késmárk	—	—	—	—	—
Keszthely	69.6	E 5	+ 17.0	n	—
Kolozsvár	61.0	NY 5	+ 17.2	—	—
Magyar-Óvár	—	ENY 3	+ 16.4	3	—
Mármaros-Sziget	62.4	NY 3	+ 13.0	6	—
Nagy-Enyed	61.9	DNY 1	+ 20.2	—	—
Nagy-Szeben	60.7	NY 1	+ 21.1	—	—
Nagyvárad	—	—	—	—	—
Orsova	61.1	D 2	+ 23.9	—	—
Pancsova	64.6	E 4	+ 21.1	—	—
Selmeczbánya	68.2	ENY 8	+ 13.0	3	—
Sopron	—	—	—	—	—
Szatmár-Németi	62.9	ENY 4	+ 14.2	2	—
Szeged	—	—	—	—	—
Szepsi-Szt-György	60.0	NY 2	— 19.0	12	—
Szolnok	64.8	E 2	+ 16.8	—	—
Temesvár	65.8	E 4	+ 20.0	—	—
Trencsén	66.8	NY 3	+ 16.4	3	—
Ungvár	63.6	E 4	+ 16.5	2	—
Zágráb	68.9	EK 4	+ 18.5	n	—
Bécs	70.3	ENY 3	+ 14.2	30	—
Bregenz	69.9	ENY 1	+ 17.2	—	—
Lesina	62.9	K 4	+ 27.6	—	—
Pola	64.8	K 4	+ 20.6	—	—
Prága	71.9	NY 3	+ 13.0	3	—

Áttekintése a mai időjárásnak:

Európában: A depresszió (758—759) a kontinens keleti részében, a nagy légnyomás (770—772) annak nyugoti felében van. Közép-Európában az idő változó, szeles, helyenkint esővel, kisebbedett hőmérséklettel.

Hazánkban: Északnyugotias, helyenkint viharosig erős szelek mellett, a meleg északról jóval kisebb, a légnyomás nyugotról nagyobb lett. Az idő általában változó, közben napos, szeles. Esők számos helyeken, többnyire kis mennyiségben, itt-ott égi háborus jelenségekkel, Sepsi-Sztgyörgyön, Zágrábban és Aradon viharral voltak.

Kilátás a jövő időre.

Hazánkban: Szeles, változó, közben napos időt várhatni, helyenkint zivataros esővel, reá északnyugotról derüléssel.

A budapesti áru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései julius 22.

Minőségi súly hektoliterenkint — 100 kilogrammnak ára

Faj	Irányzat	74 kg frttól	74 kg frtig	75 kg frttól	75 kg frtig	76 kg frttól	76 kg frtig	77 kg frttól	77 kg frtig	78 kg frttól	78 kg frtig	79 kg frttól	79 kg frtig	kg frttól	kg frtig	kg frttól	kg frtig
bánsági búza ó	lanyha	-.-	-.-	-.-	-.-	-.-	-.-	-.-	-.-	-.-	-.-	-.-	-.-	-.-	-.-	-.-	-.-
tiszavidéki	«	7.55	7.70	7.65	7.80	7.80	7.95	7.90	8.05	8.10	8.25	8.20	8.35	-.-	-.-	-.-	-.-
pestvidéki	«	7.45	7.60	7.55	7.70	7.70	7.85	7.80	7.95	8.—	8.15	8.10	8.25	-.-	-.-	-.-	-.-
fejérmegyei	«	7.45	7.60	7.55	7.70	7.70	7.85	7.80	7.95	8.—	8.15	8.10	8.25	-.-	-.-	-.-	-.-
bácskai	«																
m. északi	«	7.20	7.30	7.35	7.40	7.45	7.50	7.55	7.60	7.65	7.70	7.75	7.80	-.-	-.-	-.-	-.-

Gabona	Ó vagy uj	Faj	Irányzat	Minőségi súly hektoliterenkint	100 kilogramm ára -tól frt	kr	-ig frt	kr
rozs	uj	—	csendes	70—72	6	70	7	—
árpa	ó	takarmány	lanyha	60—62	—	—	—	—
«	«	égetni való	«	62—64	—	—	—	—
«	«	sörfőzdei	—	64—66	—	—	—	—
zab	«	—	lanyha	59—61	6	30	6	60
tengeri	ó	bánsági	«	75	5	70	5	75
«	«	másnemü	«	73	5	60	5	65
köles	ó	—	—	—	—	—	—	—
káposzta-repcze	uj	—	—	nélkül	—	11	—	11½
bánsági repcze	«	—	—	—	—	11	—	11½

Szokványgabona határidőre

Gabona	Irányzat	Határidő	100 kilogramm ára pénz frt	kr	árú frt	kr
buza	szilárd	tavaszra	8	35	8	37
«		őszre	7	87	7	89
tengeri	szilárd	máj.—jun.	—	—	—	—
«	«	jul.—aug.	5	75	5	77
zab	«	őszre	6	14	6	16
káp. repcze	csendes	aug.—szept.	11½	—	12	—
—	—	—	—	—	—	—

ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
ÁLLAMADÓSSÁG.			
Magy. kir. aranyjáradék adómentes 100, 500, 1000	4%	99.15	99.45
Magy. kir. aranyjáradék adómentes 10,000	4%	—.—	—.—
Magyar papirjáradék adómentes	5%	92.60	92.90
Magyar vasuti kölcsön à 120 frt o. é. (300 frank)	5%	148.50	149.50
Magyar vasuti kölcsön 120 frt egyes darabokban	5%	149.—	150.—
Gömöri államvasuti zálogievelek	5%	—.—	—.—
Magyar 1869. keleti vasut államkötv. (elsőbbs.) adóm.	5%	98.50	99.—
Magyar 1873. keleti vasut arany v. ezüstb. (elsőbb.) adóm.	5%	123.50	124.—
Magyar 1876. keleti vasut államkötvény aranyban	5%	—.—	—.—
Magy. kir. nyeremény-kölcsön 100 frt		119.50	120 50
Magy. kir. nyeremény-kölcsön 50 frt		119.—	120.—
Tiszai és szegedi kölcsön	4%	120.—	120.50
1871-iki magyar állam-kölcsönkötvény font st.-ben	5%	—.—	—.—
1873-iki magyar állam-kölcsönkötvény font st.-ben	5%	—.—	—.—
Magyar földtehermentesitési kötvények	5%	102.75	103.25
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal	5%	102.—	102.50
Magyar földtehermentesitési kötvények temesi	5%	101.50	102.50
Magyar földtehermentesitési kötvények 1867. záradékkal	5%	101.50	102.—
Magyar földtehermentesitési kötvények horvát-szlavon	5%	101.50	102.—
Magyar földtehermentesitési kötvények erdélyi	5%	101.—	102.—
Magyar orsz. jelzálog urbéri váltságkötvények (100 frt)	5%	94.50	96.—
Kir. horv.-szlavon jelzálog földváltságkötvény (100 frt)	5%	—.—	—.—
Szőlődézsmaváltsági kötvény (100 frt)	5%	98.—	98.75
Magy. kir. kamatozó kincst. utalvány 6 hóra (100 frt)		—.—	—.—
Egyesitett államadósság papirban máj.—nov.	4⅖%	82.75	83 —
Egyesitett államadósság papirban febr.—aug.	4⅖%	82.75	83.—
Egyesitett államadósság ezüst kamat jan.—jul.	4⅖%	83.25	83.50
Egyesitett államadósság ezüst kamat ápr.—okt.	4⅖%	83.25	83.50
Osztrák aranyjáradék adómentes	4%	109.—	109.25
Osztrák papirjáradék adómentes	5%	99.50	100.—
Osztr. államad., kisorsolással 1854-iki à 250 frt p. p.	4%	128.25	129.—
Osztr. államad., kisorsolással 1860-iki à 500 frt o. é.	5%	139.50	140.50
Osztr. államad., kisorsolással 1860-iki à 100 frt o. é.	5%	143.—	144.—
Osztr. államad., kisorsolással 1864-iki à 100 frt o. é.		167.50	168.50
Osztr. államad., kisorsolással 1864-iki à 50 frt o. é.		166.—	167.—
Pest város kölcsöne 1870-ből adómentes	6%	104.—	105.—
Pest város kölcsöne 1871-ből adómentes	6%	106.—	107.—
Budapest főváros 1880-iki kölcsöne adómentes	5%	99.75	100 25
Szerbiai nyeremény-kölcsön 100 frank	3%	33.75	34.25
Bécs város nyeremény-kölcsöne 1874-ből		123.—	124.—

Osztalék 1884-re	ÉRTÉKPAPIROK		Utolsó árkelet pénz	áru
	RÉSZVÉNYEK.			
	a) Bankok.			
6.—	Angol-osztrák bank	120	—.—	—.—
8.—	Budapesti bankegyes. r. társ.	100	104.—	105.—
—.—	Horvát leszámitoló bank	200	—.—	—.—
—.—	Közp. ipartársulati hitelintézet	80	—.—	—.—
21.—	Magyar általános hitelbank	200	291.—	291.25
27½ frc	Magyar jelzálog-hitelbank	200	—.—	—.—
13¾ frc	Magyar jelzálog-hitelb. II. kib. id. e.	100	107 50	108.—
5.50	Magyar leszámitoló és pénzváltóbank	100	82.75	83.—
	Magyar országos bank r. társ.	200	—.—	—.—
15.—	Osztrák hitelintézet	160	285.—	285.20
42.30	Osztrák-magyar bank	600	868.—	872.—
11.50	I. Magyar iparbank	150	149.—	150.—
45.—	Pesti magyar kereskedelmi bank	500	586.—	588.—
—.—	Sziszeki hitelbank	100	—.—	—.—
—.—	«Unio»-bank	100	—.—	—.—
	b) Biztositó társulatok.			
15.—	Bécsi biztositó társaság	200	218.—	222.—
10.—	Bécsi élet- és járadék-bizt. társaság	200	200.—	205.—
220.—	Első magyar általános bizt. társ.	1000	3140.—	3180.—
5.—	Fonciére pesti biztositó intézet		77.—	79.—
30 frc	Magyar-franczia biztositó társaság	200 ar.	204.—	206.—
60.—	Pannonia viszontbiztositó társaság	300	—.—	800.—
	c) Gőzmalmok.			
40.—	Concordia gőzmalom	500	594.—	597.—
100.—	Első budapesti	500	1275.—	1300.—
20.—	Erzsébet-malom	200	205.—	266.—
50.—	Hengermalom	500	629.—	634.—
24.—	Lujza-malom	200	300.—	301.—
30.—	Molnárok és sütők	400	449.—	450.—
80.—	Pannonia	1000	1130.—	1135.—
—.—	Viktória	300	365.—	870.—
	d) Közlekedési vállalatok.			
—.—	«Ádria» m. tengeri haj. r.-t.	200	—.—	—.—
—.—	Alföld-fiumei	200	185.50	186.—
—.—	Arad-csanádi vasut		—.—	—.—
—.—	Arad-körörvölgyi vasut		—.—	—.—
—.—	Barcs-pakraczi vasut részvény-társ.		—.—	—.—
—.—	Báttaszék-dombovári		—.—	—.—
—.—	Debreczen-hajdunánási v. e. r.		—.—	—.—
—.—	Déli vasut		136.—	136.50
—.—	Északkeleti vasut		177.—	178.—
—.—	Erdélyi vasut		184.50	185.—
—.—	Győr-sopron-ebenfurti vasut		—.—	—.—
—.—	Kassa-oderbergi vasut		150.—	151.—
—.—	Magyar-galicziai vasut		175.50	176.50
—.—	M. ny. v. (székesfehérvár-győr-gráczi)		168.—	169.—
—.—	Mármarosi sóvasu r.-t. el. r.		90.—	92.—
5.—	Osztrák-magyar állami vasut		299 50	299 75
30 frc	Pécs-barcsi vasut		—.—	—.—
—.—	Szamosvölgyi vasut t. els. r.		85.—	—.—
—.—	Tiszavidéki vasut		254.—	255.—
21.—	Osztrák dunagőzhajózási társaság	500	—.—	—.—
32.—	Pesti közuti vaspálya	200	592.-	594.—
22.—	Pesti közuti vaspálya élv. jegy		390.—	395.—
	e) Takarékpénztárak.			
6.—	Budapest III. kerületi	50	79.—	81.—
50.—	Országos központi	300	433.—	435.—
328.—	Pesti első hazai	1000	5900.—	5950.—
28.—	Egyesült Budapest fővárosi	200	433.—	435 —
4.50	Magyar ált. takarékpénztár r.-t.	100	88.—	89.—
	f) Különféle vállalatok.			
10.—	Alagut	105	150.—	151.—
7.20	Általános waggon-kölcsönző társaság	80	82.—	83.—
40.—	Első magyar üveggyár r.-t.	500	—.—	455.—
—.—	Északmagyarorsz. e. kőszénb. r.-t.	100	—.—	—.—
—.—	Franklin-Társulat könyvnyomda	150	205.—	208.—
65.—	Ganz és Társa vasöntőde és gépgyár	400	855.—	860.—
28.—	Gschwindt-féle szeszgyár	200	424.—	426.—
20.—	Gyapjumosó és biz. első magy.	200	255.—	—.—
30.—	Kereskedelmi testület épülete	210	600.—	—.—
40.—	Könyvnyomda «Athenaeum»	150	556.—	565.—
75.—	Pesti könyvnyomda részvény-társ.	500	1025.—	—.—
20.—	Kőszén- s téglagyár (Drasche)	200	244.50	245.50
8.—	Nemzetközi waggon-k. részv.-társ.	100	86.50	87.—
—.—	Rimamurány-salgótarjáni vasmü	100	96.50	97.—
9.—	Salgótarjáni kőszénbánya	100	130.—	131.—
18.—	Schlick-féle vasöntőde s gépgyár	200	227.—	228.—
—.—	Serfőzde első magyar	400	920.—	940.—
20.—	Sertéshizlaló	200	286.—	288.—
—.—	Spodium és csontlisztgyár	200	155.—	165.—
6.50	Szálloda részvény-társaság	80	105.—	106.—
—.—	Szegedi szeszgyár és finom. r.-társ.	200	—.—	—.—
15.—	Tégla és mészégető, ujlaki	200	160.—	162.—
—.—	Török bir. dohány-egyedárus	250 frk	95.50	96.50
20.—	Téglagyár, kőbányai	160	260.—	261.—
	ZALOGLEVELEK.			
	Magyar földhitelint. papirérték	5½%	102.75	103.50
	Magyar földhitelint. papirérték	5%	101.—	102.—
	Magyar földhitelint. papirérték	4½%	95.25	95.75
	Magyar földhitelint. ar. v. ez.	5%	127.—	127.50
	Magyar jelzálogbank	5½%	101.—	102.—
	Magyar jelzálogbank	5%	98.75	99 25
	Kisbirtokosok orsz. földhitelintézete	5½%	99.25	99.75
	Osztrák-magyar bank o. é.	5%	103.—	103.25
	Osztrák-magyar bank o. é.	4½%	101.75	102 25
	Osztrák-magyar bank o. é.	4%	99.—	99.30
	Pesti magyar kereskedelmi bank	6%	103.—	103 50
	Pesti magyar kereskedelmi bank	5½%	101.50	102.—
	Pesti magyar kereskedelmi bank	5%	99.—	99.50
	«Albina» takarék- s hitelintézet	6%	100.50	101 50
	Nagyszebeni földhitelintézet	5½%	100.—	100 80
	Nagyszebeni földhitelintézet	6%	101.50	102.50
	Budapesti közuti vasp. társ. részlet	5½%	101.25	101.75
	Magyar jelzálog-hitelbank ny. köl.	4%	100.50	101.—
	Pesti hazai I. takp. e. kib. kötv.	5%	99.75	100.25

ÉRTÉKPAPIROK			Utolsó árkelet pénz	áru
ELSŐBBSÉGEK.				
Alföld-fiumei v. u. (v.-ezüst v.)	200	5%	100.—	100.50
Alföld-fiumei vasut 1874. kib.	200	5%	—.—	—.—
Budapest-pécsi vasut		5%	99.75	100.25
Báttaszék-dombovár-zákányi v.	200	5%	100.—	100.50
Dunagőzhajózási társulat	100/200	5%	—.—	—.—
Dunagőzhajózási társaság		6%	—.—	—.—
Északkeleti vaspálya	200	5%	98.75	99.25
Északkeleti vaspálya (aranyb.)	1000	5%	124.—	125.—
Északkeleti vaspálya (aranyb.)	200	6%	130.—	131.—
Ész.-magyaror. e. kőszénb. r.-t.	200	6%	—.—	—.—
Magyar-galicziai vaspálya	200	5%	99.75	100.25
Magyar-galicziai vasp. II. kib.	200	5%	99.50	100.25
M.-ny. v. (sz.-feh.-győr-gráczi)	200	5%	100.—	100.50
Magyar nyug. v. 1874. kib.	2000/1000	5%	—.—	—.—
M. v. elsőbbs. beruh. aranyb.	200	5%	123 50	124.—
I. erdélyi vaspálya	200	5%	99.25	99.75
Győr-sopron-ebenfurti vasut	200	6%	—.—	—.—
Kassa-oderbergi vasut, ezüstben	200	5%	100.50	101.—
Kassa-oderbergi v. (eperjes-tarn.)	200	5%	100.—	100.50
Kassa-oderbergi v. (osztr. vonal)	200	5%	—.—	—.—
Kassa-oderbergi v. (magy. vonal)		5%	—.—	—.—
Osztrák-magyar államvasut		5%	—.—	—.—
O.-m. államvas. 1883. kib.	400/2000	4%	—.—	—.—
Tiszavidéki vasut		5%	—.—	—.—
Budapesti lánczhid	100	6%	104.—	104.25
Lloyd és tőzsde-épület	100	5%	97.50	98.—
MAGÁNSORSJEGYEK.				
Osztrák hitelintézet			177.50	178.50
Budavárosi sorsjegy			42.50	43.50
Keglevich sorsjegy			19.—	20.-
M. sz. korona orsz. vörös kereszt egylet			9.—	9.50
Osztrák vörös kereszt egylet			14.75	15.25
Pálffy sorsjegy			40.—	41.—
PÉNZNEMEK.				
Császári királyi arany (vert)			5.88	5.91
Császári királyi arany (körmöczi)			5.82	5.85
Osztrák-magyar 8 forintos arany			9.88	9.90
20 frankos arany			9.88	9.90
20 márka			12.25	12.28
Török arany lira			—.—	—.—
Osztrák és magyar ezüst			—.—	—.—
Német birodalmi bankjegy 100 márkányi			61.35	61.45
Váltók árfolyama (látra)		bank k. láb		
Német bankpiaczok 100 márka		4%	61.35	61.50
Amsterdam 100 hollandi forintért		3%	103.75	104.—
Brüsszel 100 frankért		3%	—.—	—.—
Páris 100 frankért		3%	49 50	49.65
Marseille 100 frankért		3%	—.—	—.—
Svájczi pénzpiaczok 100 frankért		3%	49.40	49.50
Zürich 100 frankért		3%	49.40	49.60
London 10 font sterlingért		2%	125.—	125.30
Szentpétervár 100 rubelért		6%	—.—	—.—
Olasz bankp. 100 lire nouve ital.		5%	—.—	—.—

A czigelkai ásvány- gyógy- és borviz

oly hirnek és közkedveltségnek örvend, minőt más ásványvizek vagy soha nem voltak képesek megszerezni, vagy csak jóval feltalálásuk után. Ennek eléréséhez tagadhatlanul kitünő tulajdonságai segitették, **A czigelkai**, melynek **egy** neme, a többi ásványvizekhez hasonlóan, bizonyos betegségekben kitünő gyógyszer gyanánt használható, rendkivül nagy szénsavtartalma (körülbelül 4 p./m.) és második forrásának dus szódatartalma (több 8 p./m-nél) miatt, felülmulhatlan módon használható **savas borokhoz**, miután rendkivül hüsitő és kissé sós ize miatt az emésztést nagy mértékben előmozditja. Édes borokkal izetlen, de savanyu csaknem élvezhetlen borok általa kivánt üditő szerekké lesznek. A czigelkai viz a budapesti kiállitáson is minden tekintetben a legczélszerübb ásvány, illetve savanyu viznek ismertetett el és a szakiapok nagyon dicsérőleg nyilatkoznak felőle. Vajha jósága által kivihetné, hogy Magyarország a drága külföldi savanyuviztől megszabadulhasson. **Kapható** 2090

FREIBAUER EDE ÉS FIAI-nál, Budapest, király-utcza 8. szám.

KIÁLLITÁS 1885 KIÁLLITÁS

MEGHIVÁS.

A folyó évi országos kiállitás alkalmából
CLAYTON & SHUTTLEWORTH BUDAPESTEN V., VÁCZI KÖRUT 80. és VÁCZI KÖRUT 63.
saját, külön e czélra épitett helyiségeiben, egy rendkivül dusan ellátott **GAZDASÁGI GÉP-KIÁLLITÁST** rendezett be, melynek szives megtekintésére az érdeklődők tisztelettel meghivatnak.

KIÁLLITÁS 1885 KIÁLLITÁS

Haszonbérbeadó

folyó évi október elsejétől tizenkét évre.

Szmrecsányi János és neje tulajdonát képező Zemplénmegyei Véke-Zétényi 2400 holdas tagositott birtok. Tudakozódhatni a tulajdonosoknál Vékén és alulirottnál S.-A.-Ujhelyben.

Ambrózy Nándor
ügyvéd.
2094

Tisztelt gazdatársaim figyelmébe!

Miután a Kanadai rozs termelésével rendkivüli eredményt értem el quantitás és qualitás tekintetében egyaránt — bátor vagyok annak vetését tiszt. gazdatársaimnak ajánlani — összenem hasonlitható a közönséges rozszsal.

Ezen rozsból kapható nálam vetőmagul hektliterenként pét forint (inclusive zsák) a pilisi vaspályaállomáshoz szállitva.

Előjegyzéseket elfogadok, aránylagos előleg beküldése mellett.

Mustrával kivánatra szolgálok.

Kakucs u. p. Uj-Hartyán.

Ifj. Liebner József,
földbirtokos.
2076

Van szerencsém a tisztelt uraságoknak becses tudomására hozni, hogy gyáramban,

Budapesten, VII. ker., szövetség-utcza 15. szám alatt,
saját házamban

nagyválasztéku kocsik,

u. m. **fedeles, félfedeles, pászkét, kucsér** és **szandlauferek** legjutányosabb árak mellett kaphatók. Megrendelések és javitások jól és gyorsan teljesittetnek.

Grébecz István,
kocsigyártó.
2073

Aranyérem, a nemzetközi gyógyszerészeti kiállitáson, Bécsben. 1883.

Köhögés, rekedtség, elnyálkosodás stb. ellen,

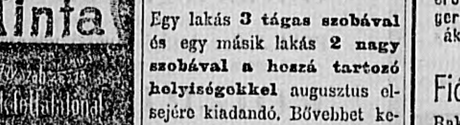

751 Valódi
Wilhelmsdorfi maláta-kivonati, 14-szer kitüntetett czukorkák

erős malátatartalmuk miatt sokkal nedvesitőbb, ingercsillapitóbb és nyálkaoldóbb, mint azon mellczukorkák, melyek czukornál sem e yebet, vagy amellett egé z hatástalan anyagot tartalmaznak.

Fiók Budapesten: váczi-utcza 13. sz.

Raktár a legtöbb gyógyszerész és kereskedő uraknál.
Csak akkor valódi, ha a dobozon áll:

Küfferle József és Társa.

Vakitó fehérségü fehérnemü
egyes-egyedül a
Henkel-féle 1927
fehéritő sziksó

által érhető el, mely a fehérneműnek és kezeknek teljesen ártatlan. — Kapható minden jobb üzletben. Fiók Osztrák-Magyarország részére:
Pathe Károly, Bécs, Fünfhaus, Schönbrunnerstrasse 16.

GUMMI ÉS HALHÓLYAG

a legjobb s legbiztosabb óvszer készülékek egyedül valódi párisi tuczatja 1, 2, 3, 4 és 5 frt, megküldi titoktartás mellett utánvéttel

Mosé Sándor gummi-áruk ügynöksége
Bécs, Kölnerhofgasse 4. 1253
Ugyszintén párisi szivacskák tuczatja 2 és 3 frt.

Hirdetések
felvétetnek
a kiadóhivatalban
Budapesten,
IV., kecskeméti-utcza 6.

Két lakás bérbeadandó.

Egy lakás **3 tágas szobával** és egy másik lakás **2 nagy szobával a hozzá tartozó helyiségekkel** augusztus elsejére kiadandó. Bővebbet kerepesi ut 41. a házfelügyelőnél.
2084

Szerencsések és háladatosak a betegek, kik költséges fürdőkura nélkül nyerték vissza egészségüket.

A nyári idény alatt HOFF JÁNOS malátakivonat gyártmányaival elért gyógyeredmények.

Tekintetes uram! Bátorkodom Tekintetességedet ujból felkérni, hogy szivoskedjék szenvedő nőmnek kitünő malátakivonatából ugyanannyi értékért, mint legutóbb, küldeni, miután malátakivonat egészségi sörö oly hatással volt, hogy már a 13-ik üveg után feleségem legnagyobb örömömre jelentékenyen jobban érzi magát. Ha személyesen köszönetemet kifejezhetném, nagyon örülnék és legforróbb óhajom, hogy egyszer láthassam az emberek legnagyobb jóltevőjét, minden szenvedőnek vigaszát, ki oly csodálatos módon szerez minden betegnek és szenvedőnek enyhülést.

Isten áldja meg hosszu és jótékony élettel az összes szenvedők fentartására.

Esztergom, 1885. jul. 9.

RUSCHER ERNŐ, őrmester az 5. t. századnál.

Tolna, 1885. junius 17. F. évi május 26-án küldött malátakészitmények jóknak bizonyultak. Éves, gyakran kinzó köhögés szünőfélben, étvágy fokozódóban. Sziveskedjék tehát részemre haladéktalanul 33 üveg malátakivonat-egészségi sört küldeni. Kiváló tisztelettel

Dr. Buszt Hugo, cs. kir. ezredorvos a 7. huszár-ezredben Tolnán, Magyarországban.

Uj! Uj!

Petrozseny, 1885. julius 17. Sziveskedjék postautánvéttel 4 üveg concentralt malátakivonatot részemre haladéktalanul küldeni. Egyuttal örömmel értesitem, hogy gyomorbajom már Hoff János-féle malátakivonat első küldeményének felhasználása után egy kissé javult

Martiui Ede.

Kitünő készitményeiért csak legmélyebb kösrönetemet nyilvánithatom azon kérésem csatolása mellett, hogy sziveskedjék ismét 13 üveg malátakivonat egészségi sört s 1 drb malátafü szappant küldeni.

Nieder-Ohlisch Bielitz mellett 1885. julius 17. Roger Ernestine.

Uj!

Malátakészitményei, névszerint concentrált malátakivonata és mellmaláta czukorkája jó szolgálatot tettek feleségemnek sok évi sulyos tüdőbajában. Rossz napokon ezek csaknem nélkülözhetlenek, miután nem ismerünk szert, mely ezen könnyebbséget neki megszerezhetné. Sziveskedjék aluljegyzotteket részemre elküldeni

Neunkirchen, 1885. junius 21. Heller Ferencz.

Hoff János urnak

a nevéről Hoff János malátakivonat gyógytápszer készitmények feltalálása folytán kir. tanácsosnak, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosának, magas porosz és német rendek lovagjának, Bécs, gyár; Grabenhof Bräunerstrasse Nr. 8.

Herczegi hálairat.

Kötelességemnek tartom a szenvedő emberiség iránt a Hoff János-féle malátakivonatok terjesztésén működni.

Oettingen-Wallerstein Lajos herczeg (München).

Jegyzet: Minden más maláta-kivonat hirdetés utánzat, miro az orvosnak és betegnek figyelni kell. A valódiság jeléül a Hoff János-féle malátakészitményeken védjegyül a feltaláló arczképe és Hoff János aláirása található. **2 forinton alul mi sem küldetik szét.** Az első valódi, nyákmegszüntető Hoff János-féle mellmaláta czukorkák kék papirosban vannak.

HOFF JÁNOS

fiókűzlete Magyarország részére: **Budapest, zsibárus-utcza 7. sz.** (szemben a főpostával). Kapható: **Török József gyógyszertárában, király-utcza 12. szám alatt.** 2087

A neküňk bemutatott számtalan megbizható hiteles köszönő irat folytán ezen legöregebb és legismertebb rendelési intézet a hol a tudomány legujabb vivmányai a legbővebb tapasztalatokkal párosulva értékesittetnek, legmelegebben ajánlható.

Dr. Leitner

42 év óta fennálló rendelési intézetében, Budapesten, dob-utcza 18. **titkos betegségek, tehetetlenség,** önfertőzés, fehérfolyás levélileg is biztosan gyógyittatnak. Rendelési órák: reggel 6—9-ig, d. u. 1—5-ig, este 7—10-ig. 2057

Felséges császár és apostoli király, ugy mint ő felsége a belga király által szabadalmat nyert.

Vulkánirozott kautsuk suspensorium (helyretartó) ára 3 frt. Sokat járó, lovagló és munkásférfiaknak nagyon ajánlatos. Megadandó a csipő és czomb kerülete?

Uri vagy hölgy sérvkötő:
Egyoldalu 4 frttól 6 frtig.
Kettős oldalu 8 frttól 12 frtig.
Sérvkötők megrendeléséhez a következő adatok adandók: Viselt-e már sérvkötőt? milyet (gummi vagy toll)? Jelhatott-e a sérv? jobb, bal vagy mindkétoldalu van-e Mennyi a csipő körülete?

Egyenestartó, hanyag felső test tartás ellen. Ára 6 frt. Görbült vall-, hát s hátgerincz ellen 12 frttól 24 frtig. Megadandó a hát szélessége és hossza?

Legujabb szabadalmazott sérvkötő egyoldalu 8 frt. kettős 16 frt

Mindennemü sérvkötők, méh-gyürük, méhfecskendők, haskötők, görcsérharisnyák, irrigátorok, légpárnák, mindennemü gummi és kautsuk különlegességek, óvszerek (Präservatives), müleges mellékkezek és lábak és minden e szakba vágó műszerek, mindig készletben vannak. — Megrendelések a gyár irodájába (kerepesi u. 47. sz.) Dr. RENNER igazgató urnál is eszközölhetők, ki szükség esetén orvosi tanácsot is készséggel szolgál. — Bel- és külföldi megrendelések lelkiismeretesen eszközöltetnek.

KELETI J. koronaherczeg (uri) utcza 17. szám alatt, (a főpostánál).

E rovatban minden egyszeri beiktatása 2 krba kerül, hirdetésekért, melyek a hirdető félnek lakczimével el vannak látva, minden egyes közlés után 30 kr. bélyegdij is fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetik, és a hirdetés alatt álló kis szám közöltetik.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válaszra szükséges levélbélyeg beküldetik.

Les ecrivains

et artistes etrangers sont invités de faire usage de hospitalité cordialement offerte de la société des ecrivains et artistes hongrois.

2154 **Nősülni**

óhajt egy csinos 26 éves fiatal ember. Vagyon jó ha van, de nem éppen mulhatlanul szükséges, fiatal leányt, söt fiatal özvegyet is elveszek, csak csinos legyen. Ajánlat e lap kiadóhivatalába «Szép ifju» czim alatt. Arczkép mellékelése kivánatos, vissza fog küldetni. Titoktartás magától értetődik.

Házasságra lépni

óhajt egy 32 éves férfi 100.000 frt tehermentes földbirtoknak tulajdonosa egy szép és müvelt 20–25 éves hajadon vagy özvegygyel (héber). Hozomány legkevesebb 10.000 frt kivántatik közvetitők kizárvák. Ebbeli nem titkos ajánlatok, arczképpel együtt a kiadóhivatalhoz «Biztos jövő» alatt küldendők be. Discretió biztosittatik, és arczképek visszaküldetnek. 1576

Előkelő állású

állami hivatalfőnök, keresztény házassági-közvetitőt keres. Ajánlatok «Házasság» alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 1566

Nősülni

kiván egy 43 éves intelligens férfi, két gyermek atya, 1200 frtos biztos állásban, teljesen berendezett lakása van. Komoly házassági ajánlatok «Házias 43» czim alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 1533

P. Sz. 15

Emlitett levelét nem kaptam meg. Én visszajöttem régi helyemre; igy czimem az, a mi a mult hóban és régebben volt. Csókolja Cz. 1561

Eladás.

Eladó

a zugligetben egy gyönyörü fekvésü villa, két fertály szöllő hozzá az idei terméssel együtt igen jutányos áron eladó. Bővebbet a kiadóhivatal. 2156

Gr. Karácsonyi-féle

palota koronaherczeg (uri) utcza 10. szám. Alkalmi vásárlás egy lakóféL elköltözése miatt. Butorok minden elfogadható ár mellett eladatnak, ezek között egy hálószoba diófából, mosdó asztal tükör felzettel, két finom ékelt chiffon diófából, szőr matracz, szőnyegek, tükrök és képek. Bővebbet a házmesternél. 2098

Az üzlet

feloszlása folytán igen elegans háló-, ebédlőszobák és salonberendezések, valamint szőnyegek, képek, tükrök és lámpák fölötte olcsó áron egészben vagy egyenkint is azonnal eladatnak. Andrássy-ut 36. I. em. 1544

Fogorvos

jó jövedelemmel járó gyakorlatot vehet át Magyarország legnagyobb városainak egyikében. Feltétel: az összes elegáns butorzat és teljes fogorvosi berendezés átvétele készpénz fizetés mellett, mely czélra mintegy 2500 forint szükségeltetik. Ajánlatok névaláirással és lakczimmel «Fogorvos» czim alatt e lap kiadóhivatalába intézendők. 1552

Átköltözés miatt

szép butorok, finom olajfestmények, könyvek, csillárok és lámpák julius hó 31-ig igen olcsó áron adatnak el. Andrássy-ut 100. szám I-ső emelet. 2097

Hevesmegyében,

Nagy-Iván községtől $^3/_4$ órányira egy 606 holdas tagositott jó birtok, szép urilak és gazdasági épületekkel együtt eladandó. Tudakozódhatni Halász Péternél, Budapesten, VI. uj-utcza 25. szám. I. em. 9. szám. 1555

Vétel.

A nagy köruton

üres telek kerestetik megvételre részletfizetés mellett. Bővebben «Telek» czim alatt a kiadóhivatalban. 2150

Alkalmazást nyer

Kerestetik

gazdasszonynak Szegedre, magános urhoz, kinek 14 és 9 éves leánya is van, egy középkoru müvelt keresztény urnő, ki a háziasszonyi teendőket önállóan végezni képes. 1572

Egy jó házból

való fiatal ember **gyógyszerész gyakornokul** felvétetik Mersits Nándor ur gyógyszertárában Gyöngyösön. 1563

Lakás és bérlet.

Kőbányán kiadó

borpinczék évi bér 36–150 frtig bővebb felvilágositás szerezhető a tulajdonosnál Jászberényi-ut 8399. sz. a. vagy Kauser János irodájában VIII. gyöngy tyuk-utcza 5. sz. 1565

Ulcsó lakások

a főváros közelében **Kossuthfalván** kiadók. Bővebbet a kiadóhivatal. 2158

Egy gyönyörü szép

utczai helyiség Budapest legszebb helyén azonnal vagy augusztus 1-ére kiadandó. Bővebbet Gizella-tér 2. szám a butorraktárban. 2047

Egy 1250 holdas

birtok Rév-Komárom mellett bérbe adandó. Bővebb felvilágositást ad a kiadóhivatal. Közbenjárók kizáratnak. 1496

A belvárosban

egy szépen butorozott utczai szoba augusztus elsejétől kiadó. Bővebbet a kiadóhivatal. 1575

Tagositott birtok

Sátoralja-Ujhely város határában 159 hold rét s 213 hold szántóföld egy tagban, 63 hold legelő, gazdasági épületek stb. 1886. évi jaouár 1-jétől bérbe adandó. A birtok tejgazdaságra kiválóan alkalmas. Bővebbet a kiadóhivatal. 1577

Lakás kerttel.

A városligeti fasor kezdetén egy nyári lak kerttel éves lakásul egy-két család részére augusztus 1-től kiadó. Bővebbet a kiadóhivatal. 1549

Kiadó lakás.

Andrássy-ut 98. sz. a. Pallavicini-féle palotában. Egy kényelmes, nagyon izléses földszinti lakás elutazás miatt azonnal vagy a legközelebbi negyedtől kiadandó aránylag olcsó házbér és kedvező feltételek mellett. Bővebb értesitést ád a házfelügyelő ugyanott. 1527

Oktatás.

Nevelőnek

vagy házi-tanitónak ajánlkozik helyben egy egyetemi hallgató — jó hegedüs — ki évekig, mint nyilvános tanitó müködött. Czim a kiadóhivatal. 2159

Tanárjelölt,

ki évek óta tökéletes megelégedésre müködik, mint nevelő, miről kitünő bizonyitványai tanuskodnak, ajánlkozik nevelőül. Tanképesség: elemi, gimnáziumi tárgyak, gyorsirás, a zongora alapos tanitása. Bővebbet a kiadóhivatalban. 1515

Kerestetik

vidékre egy okleveles német-magyar nevelőnő, ki az elemi és polgári osztályt, valamint a franczia nyelvet és zongorát tanitani képes s ki maga is jól zongorázik. Bővebbet a kiadóhivatal. 1525

Erzieherin,

streng solid, mit guten Zeugnissen, vollkommen in Deutschen, welche auch ungarisch und französisch unterrichtet, gründlichen Unterricht im Klavierspiel ertheilt, sucht Stelle bis August oder September in christl. Familie zu Mädchen im Alter von 8–11 Jahren. Gehalt 400 fl. jährlich. Adresse in der Exp. des Blattes. 1548

Nevelő

kerestetik 4 gyermekhez, ki az elemi és polgáriskolai tantárgyakban oktatni képes, a német, magyar és franczia nyelveket folyékonyan beszéli és kitünően zongoráz. Ajánlatok bizonyitványokkal Ignácz Ignácz urhoz Püspök-Ladányra küldendők. 1560

Iskolaszéki elnök

urak becses figyelmében. Egy gyakorlatilag kitünő sikerrel müködő nős r. k. vallásu tanképesitett elemi néptanitó és okl. tornatanitó, ki több éveken át mint állandositott községi osztálytanitó müködik és kinek neje képesitett kisdednevelőnő; ohajt oly város vagy községben tanitói állomást, hol nejének kisdedóvodát nyitni érdemes lenne, különösen hol némi évi segélyt kapna. Neje még a női kézimunka tanitásra is vállalkozhatik. Bővebb felvilágositást nyujt a kiadóhivatal.

Különféle.

Dohánytermelők

figyelme felhivatik az «Exsiccator» szabadalmazott dohánylevél füző és szárító kézigépre, mely olcsóbb és jobb a zsinornál. Használati utasitást bérmentve küld a Magyar Dohányujság Budapest vagy az «Exsiccator» gyári raktára Tolna. 2088

Két tanuló

teljes ellátásra fölvétetik. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 2157

Társ

kerestetik 4–5000 frt tőkével egy már létező igen lukrativ üzlethez. Azok, kik közreműködésüket az üzletnek szentelhetik, előnyben részesülnek. Ajánlatok G. G. N. jegy alatt **Goldberger A. V.** hirdetési irodájához, váczi utcza 9. szám intézendők. 2096

Egy magányosan

álló ur vagy asszonyság, ki vagyonnal bir, de vagyona kezelésének gondjaitól óhajt megszabadulni, életjáradékot kaphat vagy teljes, tisztességes uri ellátást egy jómódu uri családnál, hol az illető egész életén át kényelem és nyugalom között élhet. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2142

Miss Cora

jön.

2077

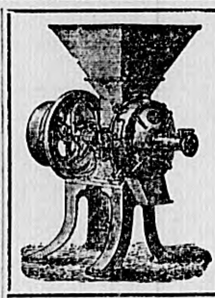

Szabadalm. excelsior dara- és örlő-malmokat

ajánl

EDM. SCHMEJA gépgyáros **Biala**-ban, **Bielitz** mellett, konkoly, bab, egész csontok, burgonya, zöld maláta, gipsz, só és mész hámozására és őrlésére, mezőgazdasági és ipari czélokra, továbbá darabos tölgy- és fenyüfahéj, valamint megtört fenyü és tölgycser, gubacs, valenea, mirabolan, cserző-anyagok őrlésére börgyárak és börcserzők számára; kávé- és czukor darálására, az összes gyógyfükereskedések számára stb. stb.

1711

Képviselő a budapesti kiállitáson

Mühlberg J. és társa

Budapesten, Révai-utcza 6. sz.

!! A nemzetközi gépcsarnokban naponként d. e. 10-től 12 óráig s délután 3-tól 5 óráig, különféle nagyságu excelsior malmok müködésben láthatók.

Legjobb óvszer betegségek ellen a tiszta ivóviz!

SZABADALMAZOTT VIZSZŰRŐ!

Utazóknak az útra : Ház- és gyárban : Asztalra és salonba üvegben ;
naponként szállit : 15 25 40 60 100 150 300 25 40 litert.
1 darab 1.20 1.70 2.20 3.60 6.— 8.— 12.— 3.50 5.50 frt,
aranynyal fénymázolt bádogszelenczében, melyen a használati utasitás nyomva van, 1 darab 30 krral több. Legdiszesebb köedényekben :
szállit naponként : 50 100 200 400 litert
1 darab 9 frt 12 frt 19 frt 28 frt.
Nagyobb vizszürök, naponként 500—600 literre szintén szállittatnak. Szabadalmazott — magasnyomásu — vizszürök medenczék és vizvezetékek részére :
1 darab naponként 3—4000 literre 30 frt
1 » » 8—10000 » 60 »
Az országos kiállitáson : Nemzetközi szabadalmi csarnokban.

Rendelmények kéretnek a gyári raktárhoz:

C. Otto Pellikan, Bécsben

Praterstrasse 78, Praterstern. 1712

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentesen.

BUDAPESTI KALAUZ.

Szállodák:

Pannonia szálloda.
London szálloda, az osztr. magy. vasuti indóházzal szemben.
István főherczeg szálloda.
Fehér ló szálloda, Kerepesi-ut 15-ik szám.
Schmidt Orient szálloda
Kronawetter szálloda Csömöri-ut 19. Olcsó szobák.

1356—68

Kávéházak:

Szidon kávéház, Ferencz-József rakpart Thonet-udvar
Union-kávéház, váczi-körut 16. Naponk. zenecstély. Saját zenekar.
Imperial-kávéház, váczi-körut 48. Grand Café Chantant.
Árvai Kecskeméti kávéház, a borz-utcza sarkán. Naponkint zene.

Sörházak:

Nemzeti szálloda, (Kukovetz M.) kitünő magyar konyha, olcsó árak, nap. zene.
Mikle Nándor, a polg. lövöldével szemben. Naponkint zene.

Mulatságok:

Orpheum Prugmayer József hajós-utcza 27. sz. legszebb és legolcsóbb mulató hely. Naponk. nemzetközi előadás. Páholy 4 frt. Páholyszék 1 frt I. hely 80 kr. Bemenet 50 kr. Karzat 30 kr.
Herculanum, (Freund, apród-utcza 1.) Naponk előadás. Énekesnők: Freundné, Königswarth, Werner, Nagy Mariska, Baumgartner. Énekesek: Grüne, Prokesch, Tauer, Zimmermann.

A «FRANKLIN-TÁRSULAT» kiadásában Budapesten megjelent s minden könyvárusnál kapható — az osztr. tartományok számára Szelinszki György cs. kir. egyetemi könyvárusnál Bécsben I., Stefansplatz Nr. 6.

ORVOSI TANÁCSADÓ

VÁROSON ÉS FALUN.

SZERKESZTI

dr. LENGYEL DÁNIEL.

Második javitva és bövitve átdolgozott kiadás.

Ára füzve 1 frt 50 kr. 2031

TARTALOM: Előszó. — I. Életrendi szabályok az élet és egészség fentartására. — Az élet egyes koraira illető életrendi szabályok. — Egészséges származás. A gyermekkor testi s szellemi ápolása. — Munkás fiatalkor. — A férfikor teendői. — Az öregkor s annak gyámolitása. — Az élet minden korára tartozó életrendi szabályok. — Alvás. — Tiszta levegő élvezése. — Mozgás. — A bőr ápolása. — Helyes és mértékletes táplálkozás. — Husféle eledelek. — Melegvérü állatok husa. — Az állatország némely termékei. — Hidegvérü állatok husa. — Növényi eledelek. — Lisztes növények. — Nedvdus növények. — Füszeres és csipős növények. — A tápszereknek élelmezhetésünkre való elkészitése módjáról. — Italok. — Betegségek s véletlen halálos esetek elkerülése. — Lelki és testi müvelődés. — II. Betegségek s azokban való eljárás. — Betegségekben való általános eljárás. — Egyes betegségek ismertetése. — Belső betegségek. — Lázak. — Heves lázak. — Egyszerü láz. — Lobos láz. — Ideg láz. — Rothasztó láz. — Gyomorláz. — Hurutláz. — Csüzláz. — Ragályos lázak. — Váltóláz. — Idült lázak. — Gyuladások. — Vértolulás. — Agylob. — Gerinczagylob. — Szemlob. — Füllob. — Légcsőlob. — Kisdedek torokgyikja. — Mellhártyalob. — Tüdőlob. — Nyálmirigylob. — Toroklob. — Gyomorlob. — Béllob. — Májlob. — Léplob. — Veselob. — Húgyhólyaglob. — Méhlob. — Hashártyalob. — Gyermekágyi láz. — Kütegek. — Orbáncz — Ujszülöttek orbáncza. — Vörheny. — Kanyaró. — Csalánküteg. — Bárányküteg. — Szeplő. — Májfolt. — Himlő. — Álhimlő. — Védhimlő. — Rüh. — Ótvar. — Szivacs. — Kölesküteg. — Sömör. — Kelés. — Pokolvar. — Beteges kiürülések. — Vérfolyások. — Orrvérzés. — Vérköpés. — Tüdővérzés. — Vérhányás. — Aranyér. — Vérvizelés. — Hugyesővérzés. — Méh-vérzés. — Más nedvek kiürülései. — Beteges izzadás. — Nyálfolyás. — Hányás. — Hasmenés. — Vérhas. — Hányszékelés. — Ázsiai cholera. — Vizeletfolyás. — Ondófolyás. — Fehérfolyás. — Kiürülendő anyagok fenakadása. — Veres kiürülések fenakadása. — Orrvérzés fenakadása. — Aranyér fenakadása. — Havitisztulás fenakadása. — Gyermekágyi tisztulás fenakadása. — Más kiürülések fenakadása. — Takár fenakadása. — Székrekedés. — Sárgaság. — Vizelet fenakadása. — Hugykövek. — Köszvény. — Senyvek. — Bujakór. — Bujakóros takár. — Általános bujakór. — Görvélykór. — Sápkór. — Turhásság. — Giliszták. — Vizkór. — Bőrvizkór. — Agyvizkór. — Mellvizkór. — Hasvizkór. — Szélkórság. — Aszály. — Kisdedek aszálya. Tüdővész. — Idegbántalmak. — Fő-fájdalom. — Gerincz-fájdalom. — Ideg-fájdalom. — Fogfájdalom. — Fülfájdalom. — Gyomorfájdalom. — Bélfájdalom. — Szamár-hurut. — Mellgörcs. — Gutaütés. — Tetszhalál. — Vizbefulás következtébeni tetszhalál. — Artalmas gőzök következtébeni tetszhalál. — A kötéláltali megfojtás következtébeni tetszhalál. — Fagyás következtébeni tetszhalál. — Villámütés következtébeni tetszhalál. — Mérgezések. — Külső betegségek. — Sebek. — Ütések és roncsolódások. — Rándulások, ficzamodások s megeröltetés következtébeni fájdalmak. — Csonttörések. — Égések. — Lobos daganatok s kelevények. — Körömméreg. — Fagy daganatok. — Fekélyek. — III. Gyógyszerek és azok használata. — Vények.

A nekünk bemutatott számtalan megbizható hiteles köszönetirat folytán ezen intézet legmelegebben ajánlható.

Titkos betegségeket,

hugycsőfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóbajait, az elgyengült férfierőt, magömléseket, a bujakórnak utókövetkezményeit, nőknél fehér folyást, bármennyire is idültek, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanság egyik főokozója, és bőrbetegségeket, gyógyit uj gyógymód szerint biztos sikerrel, gyorsan és alaposan

Dr. GARAY ANTAL

orvos, sebész, szülész és szemész tudor, volt csász. kir. oszt.-főorvos.
Lakás: Budapest, VI. ker, gyár-utcza 7. I. em. bejárat a lépcsöröl, a sugár-uttól jobbra a második ház.
Rendel: naponta 10 órától d. e., egész 4 óra délutánig, este 7 órától 8 óráig. Dijazott levelekre a legnagyobb figyelemmel válaszoltatik és gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

Nőknek külön váróterem.

Ugyanott megjelent és a szerzőnél Dr. Garai Antalnál megrendelkető:

Népszerü utmutató

a nemi betegségek s ezek észszerü gyógykezeléséhez

czimü könyv. — **Ára 2 frt 50 kr.** 349

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leirása. II. A nemi élet ébredése. III. Az önfertőztetés és az éjjeli magömlések. IV. A hugycsőtakár (Tripper) és hugycsőszükületek. V. A bujakór (syphilis) VI. Fehérfolyás. VII. Elgyengült férfierő. VIII. Női magtalanság IX. Az ivarszervek megbetegedésének főtenyezője a prostitutió.

Fontos erdőbirtokosoknak!

Bel- és külföldi vállalkozók számára nagyobb kiterjedésü, jó minőségü

tölgyfaerdőket, talpfa, dongafa és müszaki fa-készitmények czéljaira

venni szándékozik **Gold M.** Budapesten, V. ker., tükör-utcza 4. szám alatt. 2086

I-ső cs. kir. kizár. szabad. ujonnan javitott

Ruganyos sérvkötők

Fontos szenvedőknek. Fontos szenvedőknek.

sérvvédővel.

Legujabb találmány az amerikai, ujonnan javitott ruganyos sérvkötő Politzertől; ez rugók nélkül van, tisztán ruggyantából müvésziesen szerkesztve s az a czélja, hogy még a legnüdültebb sérveket is lehető legrövidebb idő alatt egyenletes fekvésbe hozza, s ugy napi pal a legerőfeszitőbb munkánál, vagy a sokat járkálásnál, mint szintén éjjel alvásban is használtathatik, a nélkül, hogy a sérvbajban szenvedő hivatásában legkevésbbé is volna akadályoztatva. Felette nagy haszon, hogy az még éjjel is a testen maradhat, mivel hogy a szenvedő testrészre kivaltképen jótékony kellemetes nyomást gyakorol s a legtöbb esetben még a sérv biztos gyógyulását is eszközli. A legtöbb orvosi tekintélyek által elismerve, megvizsgálva s a legjobbnak találva: professor **Kovács** a sebészeti kóroda alelnöke, d. **Gross Lajos** magy. kir. egészségügyi tanácsos, dr. **Glück Ignácz** kir. törvényszéki orvos által.

Alólirott egyszersmind nagy raktárt is tart angol és franczia aczél sérvkötőkből, függesztő készülékeket (suspensorium) gummiburó szövötteket, mint szintén szarvasbőrből. A szarvasbőr és gummi slspensorinmok czélja, hogy a tágulást megakadályozzák. 1659

Méhfecskendők, légpárnák, ágybetétek, periodtáskák, präservativumok, gummiharisnyák és mindennemü gummi áruczikkek. Sérvkötöknél kérem megjelölni: jobb, bal vagy kettős-e, mint szintén a test bőségét is. Megrendeléseket utánvétel mellett elfogad

POLITZER MÓR

cs. k. szab. sérvkötő késziiő Budapesten Deák-Ferencz-utcza.

Árak: urak, hölgyek és gyermekek számára, egyoldalunak darabja 6—10 frt, a kettősnek darabja 10—16 frt, gyermekeknek felével olcsóbb. — Ugyanitt kapható legjobb amerikai sérvkenőcs. Egy tégely ára 3 frt 50 kr.

Az 1885. évi általános kiállitásban a XXVIII-ik csoportban kiállitva.

Hirdetmény.

Alulirt Kis-Körös mezőváros elöljárósága részéről, — a községi képviselőtestületi gyülés határozatához képest — közhirré tétetik, hogy a város tulajdonát képező kisebb királyi haszonvételek (Regalék), jelesül: négy országos- és hetenként egyszer tartatni szokott heti vásárbani helypénz-szedési jog, — egy a piaczon levő nagy vendégfogadó, a vásártéren levő fogadó, tiz helyen italmérési és a nagyfogadón kivül egy sermérési jog, boltok, mészárszéki helyiség, mintegy 90 holdból álló kaszálló és a vasuti indóházzal konyhával összekötött italmérés (Restauratió), jövő 1886-ik év január hó 1-ső napjától kezdve hat egymás után következő évre haszonbérbe adatnak ki. — Bérbe venni kivánók, az eddigi bérösszegnek megfelelő 10% bánatbérrel ellátott irásbeli zárt ajánlataikat jövő augusztus hó 30-ik napja reggeli 8 óráig a városi elöljáróságnál benyujthatják; később érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Ezen a napon reggeli 9 órakor a fent elősorolt jogok Kis-Körös mezőváros házánál egyenként árverés alá bocsájtatnak, s az árverezés befejezése után az irásbeli ajánlatok felbontatván, a bérlet, akár árverés, akár irásbeli ajánlat utján, legtöbbet igérőnek fog átadatni. — Megjegyeztetik, hogy csak oly ajánlatok fogadtatnak el, melyek legalább a mostani bérösszeget 7000 forintot elérik. Az ajánlatok egyes jogokra, különösen a vasuti állomási restauratióra külön is beadhatók.

Egyéb föltételek a jegyzői hivatalban mindenkor megtudhatók.

Kelt Kis-Körösön 1885. julius hó 8-án.

2081 Kis-Körös mváros elöljárósága.

Dr. Popp fogszerei Bécsben a cs. kir. áll. kórházban Drasche tanár által ujolag használatba vétettek és jelesekn ek ismertettek el.

Odvas fogak kitöltésére

nincs jobb szer, mint

POPP J. G. császári királyi udvari fogorvos

BÉCSBEN, I. ker., Bognergasse 2. szám alatt

FOG-PLOMBJA,

melyet mindenki egyedül, könnyen és fájdalom nélkül helyezhet az odvas fogba, mely azután a fogmaradékkal és a foghussal szorosan egyesül, a fogat további pusztulástól megóvja s a fájdalmat csillapitja. Ára tartálylyal 2 frt 10 kr.

POPP J. G. császári királyi udvari fogorvos

BÉCSBEN, I. ker., Bognergasse 2. szám alatt

ANATHERIN-SZÁJVIZE

a legjelesebb szer csuzos fogfájás, a foghus gyuladása, daganata vagy püffedése ellen, feloldja a fogkövet s megakadályozza annak képződését, szilárditja az ingadozó fogakat a foghus erősitése által s miután a fogakat és a foghust minden káros anyagtól megtisztitja, a szájnak kellemes üdeséget kölcsönöz s eltávolit abból minden kellemetlen szagot legrövidebb használat után. **Egy nagy üveg 1 frt 40 kr., középnagyságu 1 frt, kicsiny 50 kr.**

Vegetab. fogpor, rövid használat után a fogakat vakitó fehérekké változtatja anélkül, hogy ártana. Egy doboz 63 kr. — **Anatherin fogpaszta,** üveg dobozban 1 frt 22 kr. kipróbált fogtisztitó szer. — **Arom. fogpaszta. Vakitó fehér fogak rövid használat után.** A fogak (természetesek vagy müvésziek) megtartatnak, fogfájás megakadályoztatik. Darabja 35 kr. — **Orv. növényszappan.** Legkitünőbb pipereszer, sömör támadás, májfoltok és szeplő ellen, a tiszta és fehér bőr előidézésére s megtartására, pattanások s a bőr tisztátlansága ellen. Ára 30 krajczár.

Utánzástól tessék óvakodni. Amihez némely gyáros folyamodik, a mennyiben oly czégjegyzést tulajdonit magának, mely az enyémhez sokban hasonlit s készitményei látszólag az enyimhez hasonlókká teszi. Minden czikk vételénél tessék a czégre figyelni. **Számos hamisitó és elárusitó Bécsben és Inns... ismételten lett érzékeny pénzbüntetéssel — a hat... részéről — sujtva.**

Kapható Budapesten : Osztrák-Magyarország minden jóhirü gyógyszertárában, ... és illatszerkereskedésben. 468

POPP cs. kir. udv. fogorvos.

BUTOR **hálószobák, éttermek, uriszobák, boudoirok** tölgy és amerikai diófából. — **Szalon butorok** bronz betéttel és aranyozással. Kárpitozott **garniturák, iróasztalok,** stilszerüen és kitünően munkálva, továbbá

valódi ódon perzsa-szőnyegek,

olajfestmények, bronceok, igen jutányos áron adandó el. Deák-utcza 3. sz. I. em. az angol királynő szálloda mellett. 1989

Mürzzuschlag
Hôtel Lambach

10 percznyire a pályaudvartól. Az egyetlen szálloda, mely nem alant a vásárban, hanem az erdő magaslatán van. 1985

Hirdetés.

Nagy-Kanizsán a **„Polgári Egylet“ ujonnan épült** díszes egy emeletes házának egész földszintje, tetemesen megnagyobbitott közkedveltségü **nyári mulatókertjével együtt vendéglői üzlethelyiül** nyilvános árverés utján legkevesebb három évre bérbeadatik. A bérlettel együtt jár a polgári egylet saját czéljaira álló összes emeleti helyiségek szolgálata s e szolgálat jövedelme is.

Az árverés **f. hó 30-án délelőtt 10 órakor** a helyszinén az árverési feltételek felolvasása után fog megtartatni.

A bérlet kezdődik folyó évi november hó 1-én.

Nagy-Kanizsán, 1885. julius 19.

2080 A nagy-kanizsai „polgári egylet“ választmánya.

1608

Nincs többé fogfájás!

Fogviz M. 2. — 4. — 8. üvegenként
Fogpor M. 1.25. — 2. — és 3. —
Fogpaszta M. 2. —

Feltaláltatott s gyártatik a soulac-i apátság tisztelendő Benedek-rendi szerzetesek által (Francziaországban).

Egy egyszerü kisérlet a jelzett szerek bármelyikével, azok kitünőségét fogja bebizonyitani. Megóvnak fogfájás ellen, a fognak hasonlithatlan fehérséget kölcsönöznek, a szájt és lélekzést kellemes illatuvá változtatják.

Fő-ügynök : **A. Seguin** 3 rue Huguerie BORDEAUX

Kapható a hazai és külföldi minden jóhirü gyógy- és illatszertárban és gyógyfükereskedésben.

AMERIKA

utazásjegyek

REIF ARNOLD-nál

Wien, I., Pestalozzigasse 1.

Legrégibb czég ezen szakmában. Értesités és prospectus ingyen. 1552

Örökségelosztás miatt

egy ősi nemesi

birtok

Pestmegyében a vasut és a főváros közelében **2700 katasztralis hold à 1600 □ km.** terjedelemben, benne jó szántóföld, kitünő rétek és legelők, alkalmasak mindenféle növény (Dohány, gabona stb. stb.) Valamint kiterjedt nyáj tenyésztésére, **210,000 frton eladó.** Szép **kastély parkkal,** elegendő gazdasági épületek, minden jó karban. A birtok bérbe van adva; de a bérlet eladás esetében megszüntethető. **Csak közvetlen magánvevőknek** adnak felvilágositást **Horváth és Pats Richard** cs. kir. **nyugalmazott főerdészek Bécs Margarethenstrasse 12. szám.** 2085

5402/1885.

Pályázati hirdetmény.

A Marosvásárhely sz. kir. városban 800 ember részére épülendő katonai laktanya részletes épitési tervezetének és költségvetésének elkészitésére ezennel pályázat hirdettetik s felhivatnak mindazok, kik a most emlitett munkálatot felvállalni s legkésőbb 1886. évi február hó végéig bevégezni hajlandók, hogy ez irányu irásbeli ajánlataikat a munkadij szabatos megjelölése mellett folyó évi augusztus hó végéig a város polgármesteréhez nyujtsák be.

A már felsőbbségi jóváhagyást nyert alaprajzok és a katonai müszaki osztály által elkészitett «utmutatás» fennebb irott pályázati idő lejártáig a város polgármesterénél, hivatalos órákban bármikor megtekinthetők s azok felől másolatok vehetők.

Marosvásárhely sz. kir. város tanácsának 1885. julius hó 11-én tartott üléséből. 2072

Szabó István, aljegyző. *Ajtai,* v. polgármesterhelyettes.

Pinczemester

kerestetik, ki a borászat- és szőlőszethez tökéletesen ért, a magyar és horvát nyelvet birja, egy nagyobb uradalomban alkalmazást nyerhet. Ajánlatok bizonyitványi másolatokkal ellátva, augusztus 1-ig gróf Karátsonyi Guidó közp. iroda Budapest I. kerület, Krisztinautcza 12. sz. a. nyujtandók be, hol bővebb felvilágositás is nyerhető. 2089

(Utánnyomat nem dijaztatik.)

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK.

53069. szám.

Árverési hirdetmény.

Ezennel közhirré tétetik, miszerint az üzletszabályzat 61. §-a értelmében clárusitandó kiváltatlan szállitmányok, valamint az állomásokon összegyült gabonasöpredék nyilvános elárverezése

Budapest-Józsefváros állomáson f. hó 22-én szerdán.
„ „ **Dunapart** „ f. hó 23-án csütörtökön.

mindenkor d. e. 9 órától kezdve tartatik meg, mely árverésekre a t. cz. közönség ezennel meghivatik.

Budapesten, 1885. julius hó 18-án.

Az igazgatóság.

Kipróbálva és a cs. k. lovasságnál bevezetve.

Egy percz alatt kefélés nélkül ragyogó lábbeli.

Védjegy.

Folyékony franczia magától ható fénymáz

hivatalosan megvizsgálva és minden a bőrnek ártó anyagtól mentnek találva

Rögtön fénylik, azonnal szárad, vizhatlanná válik,

semmi körülmény között sem hagyja szinét. Minden fajta lábbelihez kitünő, söt lakbőrhez is alkalmas. Igen praktikus **magas csizmáknál,** egy bekenés 14 napra elég. **Lószerszámokhoz** **felülmulhatatlan** szer, azok 2 percz alatt **egész ujakká** lesznek. Alkalmazás igen egyszerü. 767

Árak : Bécsben egy üveg 50kr. Vidékre bérmentve
1 láda 2 üveg 1 frt 30 kr.
1 » 6 üveg 3 frt — kr,
1 » 12 üveg 4 frt 80 kr.
Elárusitóknak kedvezmény

Főraktár: Rich. Gaertner, I. kerület Gisellastrasse 4. Part. D. Wien.

A «Franklin-Társulat» kiadásában Budapesten megjelent s minden könyvárusnál kapható :

1885. **BUDAPESTI** 1886.

CZIM ÉS LAKJEGYZÉK

A BEJELENTÉSI HIVATAL

HITELES ADATAI ALAPJÁN.

Negyedik évfolyam 1885—1886.

(Magyar-német kiadás.)

BUDAPEST FŐVÁROS TERVRAJZÁVAL.

Ára füzve 5 frt, vászonba kötve 5 frt 80 kr.

TARTALMA: Általános tárgymutató. — I. Utczák, utak és terek lajstroma a régi utczanevek megjegyzésével. — II. Házjegyzék. (Belterület és külterület.) — III. Hatóságok, intézetek, egyletek stb. — IV. Ipar és kereskedelmi czimjegyzék. — V. Lakjegyzék. — VI. Függelék: A budapesti országos kiállitás rövid czimjegyzéke. 1885. — VII. Hirdetések. 2028

Előfizetési felhivás

az

ORSZÁG-VILÁG

czimü képes hetilapra.

Az **Ország-Világ** megjelen minden szombaton gazdag tartalommal. Közöl eredeti és forditott **regényeket, beszélyeket, költeményeket,** továbbá **ismeretterjesztő közleményeket a társadalmi élet, tudomány, képzőmüvészet, müipar** stb. köréből. Ezenkivül **gazdag** és **változatos rovatokat ád,** melyek a hét **legérdekesebb eseményeit** foglalják magukban. **Évenkint több száz eredeti képet közöl.**

Előfizetési árak:

1885 január—deczemberre 10 forint, 1885 julius—deczemberre 5 forint, 1885 julius—szeptemberre 2 forint 50 kr.

Az Egyetértéssel együtt:

egész évre 28 frt, fél évre 14 frt, negyed évre 7 frt, egy hóra 2 frt 50 kr.

Egy szám ára 20 kr., egy füzet (2 szám) 40 kr. — Kapható a kiadóhivatalban és a legtöbb hirlapárusoknál.

Előfizethetni postautalványnyal a **kiadóhivatalnál** és minden bel- és külföldi könyvkereskedés, postahivatal és hirlapközvetitő intézet utján.

Mutatványszámokkal kivánatra **ingyen** és **bérmentve** szolgál az

ORSZÁG-VILÁG kiadóhivatala

Budapest, IV., kecskeméti-utcza 6.

Kiadótulajdonos: PALLAS irodalmi és nyomdai részvénytársaság.

Nyomatik a kiadótulajdonos: Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság körforgó gépén, Budapest, IV., kecskeméti-utcza 6. szám.